

Mókus 50

**Az Andor Ilona Ének-Zenei Általános
és Alapfokú Művészeti Baptista Iskola
50 éves jubileumára**

ANDOR ILONA | 50
ÉNEK-ZENEI ÁLTALÁNOS ÉS ALAPFOKÚ
MŰVÉSZETI **BAPTISTA** ISKOLA

Andor Ilona Iskolafejlesztő Alapítvány
2026

Az Andor Ilona Ének-Zenei Általános és Alapfokú Művészeti Baptista Iskola jubileumi kiadványa az intézmény 50 éves fennállásának évfordulójára

© Andor Ilona Iskolafejlesztő Alapítvány, 2026
Minden jog fenntartva

Kiadta az Andor Ilona Iskolafejlesztő Alapítvány, 2026
Felelős kiadó: az Alapítvány kuratóriumának elnöke

Szerkesztette: Danicska Rita

A szerkesztő munkatársai: Deák Gabriella, Kecskés Edit

Köszönet a közreműködésért Győri Beátának, Huberné Pötörke Zsuzsának, Sipos Ágnesnek és Végh-Tömpe Annának

Külön köszönet Juhar Emőkének, Kunfalvi Melindának, Madai Zsoltnak

Felhasznált képek:

6. oldal: Szepesvári Petra

10. oldal: Szihelszky Elfriede

11. oldal, felül: Siklós Péter

11. oldal, alul: Szihelszky Elfriede

12. oldal: Siklós Péter

14–15. oldal: Népszava

16–17. oldal: Óbuda Újság

24–28. oldal: Antal István

35. oldal: https://music.elte.hu/oktatoink/kabdebo_sandor

37. oldal: Antal István

40. oldal: <https://www.jegy.hu/person/makovinyi-tibor-1934>

43. oldal: <https://toldyginnazium.hu/szerzo/tamasi-kinga>

45. oldal: <https://obuda.hu/elhunyt-balazs-oszkar/>

46. oldal: <http://szabohelga.weebly.com>

47. oldal: <https://obudaianziks.hu/takacs-gyorgy-ki-volt-till-otto/>

49. oldal felül: <https://www.theater.hu/hu/portre/barna-zsombor--19394.html>

49. oldal alul: <https://www.opera.hu/hu/tarsulatitagok/adatlap/botos-veronika/278/>

50. oldal: <https://vidamszinpad.hu/tarsulat/>

51. oldal alul: <https://www.budavarikamarazenekar.hu/home>

52. oldal: <https://www.gaertnerplatztheater.de/de/personen/domonkos-hja.html>

54. oldal: Vinnay Péter

55. oldal: Emmer László

56. oldal alul: <https://www.filharmonikusok.hu/artists/vigh-andrea/>

68. oldal felül: https://hu.wikipedia.org/wiki/Kodály_Zoltán

73. oldal fent és középen bal oldalon: Antal István

73. oldal jobb középen és alul: Szihelszky Elfriede

74. oldal jobb fent és lent: Antal István

77. oldal fent: Antal István

A további fényképek az iskola egykori és jelenlegi dolgozóinak saját fotói

Grafikai tervezés, nyomdai előkészítés: Colorcom Media

Nyomtatás: Bonex Press Kft.

ISBN 978-615-02-6717-3

„A legtöbb, amit gyerekeinknek adhatunk:
gyökerek és szárnyak.”

Johann Wolfgang von Goethe

**Mindenkori tanítványainknak, szüleiknek,
pedagógusainknak**

Köszöntő

Tisztelt Olvasó! Kedves Diákok, Szülők és Munkatársak!

„Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme. Készülj föl reá, testben és lélekben. S nemcsak a naptárnak van piros betűs napja. Az élet elhoz másféle, láthatatlan ünnepeket is. Ilyenkor felejsz el mindent, figyelj az ünnepre.”

(Márai Sándor: Fűves könyv)

Amikor ünneplünk, önkéntelenül is megállunk egy pillanatra. Számot vetünk, emlékezünk, rácsodálkozunk az örömökre, számba vesszük a sikereket. Ünnepleni mindig tápláló, felfényesítő alkalom. Az **Andor Ilona Ének-Zenei Általános és**

Alapfokú Művészeti Baptista Iskola gyökerei a 19. század végéig nyúlnak vissza. Ez tiszteletet ébreszt, rangot, méltóságot ad, ám szinte felfoghatatlan számunkra, annál is inkább, mert nem a mostani épülethez, a fizikailag is megtapasztalható jelen valóságunkhoz kapcsolható. Ellenben a 2025-2026-os tanévben van módunk megünnepelni azt az 50 évet, amely ennek, a Mókus utcai épületnek a falai között telt, számos máig ható és működő értékkel, hagyományjal. Élnek még tanúi és közreműködői, sőt aktív formálói ezeknek az évtizedeknek.

Milyen ez az iskola? Látszólag semmi különös. Háromszintes, a 70-es években általánosan épített lakótelepi, mára már jócskán kopott, elszürkült panelépület. De mi így szeretjük! Mert délelőtt-délután az utcára is kihallatszó énekszó, dallamok, gyerekzsivaj és kacagás az a közeg, amelyben nekünk felnőtteknek is nagyon jó lenni, és amelyben szinte varázsütésre tudunk nap mint nap megújulni, szeretetet sugározni.

Mi az esszenciánk? Ha valaki megkérdezné, miért más itt a levegő, azt felelném: nálunk **a csend is zene**. Mókusosnak lenni **egy életre szóló belső hangolást** jelent. Olyan közösség vagyunk, ahol a zene, a tudás és a hit nem különálló tantárgyak,

hanem egymásba fonódó szólamok. Itt a gyerekek megtanulnak tisztán énekelni, de tanulnak tisztán, szívvel élni és figyelni is egymásra.

Ez az évkönyv nem csupán adatok és fotók gyűjteménye. Ez a mi közös kottánk. Benne van az elmúlt ötven év minden izgalma: az első iskolatáskák súlya, a karácsonyi koncertek áhítata, a baptista fenntartásunk óta megélt lelki megerősödés, és az a sok-sok mosoly, ami akkor is felragyog, ha épp nehéz egy matematikafeladat.

Hálával tartozunk mindazoknak – volt igazgatóknak, pedagógusoknak, technikai dolgozóknak, szülőknak –, akik olykor nagyobb lendülettel, máskor apránként és elkötelezetten építették ezt a közösséget.

Évkönyvünk számos **emlék, élmény, fénykép** gyűjteménye. Bizom benne, hogy minden Olvasó talál benne szívhez szólót vagy érdekeset.

Hol tartunk most? – ez is fontos kérdés egy ilyen jelentős állomáson.

Az Andor Ilona Iskola nem csupán egy oktatási intézmény, hanem egy öszszetartó, támogató közösség, ahol a szeretet és biztos értékrend határozza meg a mindennapokat. Nálunk a gyermekközpontúság nem csak jelszó: egy olyan befogadó és elfogadó sziget vagyunk, ahol a gyermekek önmaguk lehetnek, mert figyelnek rájuk.

A nálunk folyó sokszínű művészetoktatás és a muzikalitás az iskola lelke. Az ének, a muzsika és a művészetek iránti elhivatottságunk révén a kreativitás és az önkifejezés minden diákunk számára elérhető lehetőség. A tehetséggazdagító figyelmünk, a törődés az érzelmi klímával kéz a kézben járnak az alázattal és a kitartással.

Iskolánkat családias légkör, rendezett környezet és vidámság jellemzi. A **hagyománytisztelet és az innováció nálunk kiegészíti egymást: büszkék vagyunk a mögöttünk álló sok-sok évtizedre, elődeinkre hálával gondolunk.** A folyamatos megújulás és fejlődés igénye mozgat minket. Az ökotevékenység és a környezeti érzékenység révén a felelősségvállalásra is nevelünk.

Ebben a szeretetteljes, inspiráló közegben a tanulás mellett jut idő az ötletelésre, a humorra és a játékra is. A pedagógusok empátiája, kedvessége és szakmai igényessége garantálja a minőséget, míg a szoros együttműködés és a csapatszellem valódi otthonná teszi az iskolát.

Nálunk a **tisztelet, a bizalom és az emberség** teremti meg azt a **biztonságot**, amelyben minden gyermek **sokoldalú, nyitott és értékteremtő** felnőtté válhat. Ez egy igazi **kavalkád: tele dallammal, színekkel és mosolyokkal.**

Ünnepeljük az épületünket, de legfőképpen ünnepeljük azt a szellemiséget, ami étellel tölti meg. Kívánom, hogy az elkövetkező 50 évben is ugyanilyen tisztán csengjen falaink között a dal, és ugyanilyen meleg maradjon az a szeretet, ami otthonossá teszi iskolánkat.

Boldog születésnapot, Mókus!

Horváth Enikő
főigazgató

„Mindeddig megsegített bennünket az Úr!”

Szeretettel köszöntöm az évkönyv olvasóit. Az Andor Ilona Ének-Zenei Általános és Alapfokú Művészeti Baptista Iskola 50 éves jubileumi évfordulóján irányítsuk figyelmünket Istenre, és lássuk meg az Ő hűségét és gondoskodását, ami a cím-

ben jelzett mondatban is megfogalmazódik. Ez az összegző kijelentés eredetileg Sámuel próféta ajkáról hangzott el, de iskolánk öt évtizedes múltját tekintve rólunk is szól. Ötven évvel ezelőtt, amikor az iskola kapui először megnyíltak, senki sem tudta, hogy milyen jövő vár rá. Dávid király a 139. zsoltárban így vall a saját életéről Isten mindentudását illetően: *„...könyvedben minden meg volt írva, a napok is, amelyeket nekem szántál, bár még egy sem volt meg belőlük.”* Egyedül az Örökkévaló Isten előtt volt ismert az elmúlt ötven év minden egyes napja, aki mind a mai napig megtartotta intézményünket.

Egy fél évszázados jubileum nagyszerű lehetőség a megállásra, a visszatekintésre. Az elmúlt évtizedek során bizonyára voltak nehezebb időszakok is, de felemelőbb, örömtelibb időszakok is. Az átélt megtapasztalások továbbadása, emlegetése a mai generáció számára is tanulságos, és motivációt adhat a kitartásra, a szorgalmas, hűséges munkára. Nem véletlen, hogy a Bibliában nagyon sokszor találkozunk olyan felhívással, hogy időről időre álljunk meg egy kicsit, gondoljuk végig a megtett utat, és idézzük fel önmagunk és a környezetünkben élők számára is az átélt

csodákat, hogy azok ne merüljenek feledésbe. Számunkra is tanulságos, amit Mózes, Isten népének az egyik legnagyobb vezetője mondott a népnek: *„...meg ne feledkezz azokról, amiket saját szemeddel láttál, ne vesszenek el emlékezetedből egész életedben!”* (Mózes 5. könyve 4. rész 9. vers). Mózes énekében is hasonló felhívás fogalmazódik meg: *„Emlékezz az ősidőkre, gondold az elmúlt nemzedékek éveire!”* Miközben Dávid király következő sorait olvassuk, ahogy saját magát buzdítja az emlékezésre, mi magunk is bátorítást nyerünk arra, hogy Istennek mondjunk köszönetet a megtartatásért: *„Áldjad, lelkem, az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled!”*

Azonban az ötvenéves évforduló nemcsak a múlt felidezésére kínál lehetőséget, hanem a jelen értékeinek megfogalmazására is, sőt a jövőbe tekintésre is. Iskolánk fenntartója több mint tíz éve a Baptista Szeretetszolgálat. A fenntartó megfogalmazása szerint: „a baptista iskola több mint iskola.” Ezért iskolánkban nagy hangsúlyt fektetünk az egyházi ünnepek méltó megünneplésére. A hittanórák a Szentírás tanításának megismerését, és az Istennel való kapcsolat elmélyítését szolgálják. Az iskolalelkészi szolgálat keretében mind a tanulóknak, mind a szülőknek, mind a kollégáknak lehetőséget biztosítunk őszinte lelki beszélgetésekre. A hitéleti faliújságon elhelyezett bibliai gondolatok folyamatosan lelki táplálékot biztosítanak a mindennapokban.

Az ötvenéves jubileum kapcsán őszinte kívánságom, hogy a mi iskolánk mindig többet jelentsen az itt tanulóknak és tanítóknak, mint egy átlagos iskola. Hadd legyen a mi iskolánk továbbra is tápláló, lélekemelő, szeretetteljes iskolai közösség, ahová gyermekként, fiatakként és felnőttként is jó tartozni! A Mókus iskola falain belül is hadd legyen a bölcs tanítás az élet forrásává (Példabeszédek könyve 13. rész 14. vers)! Kísérje Isten áldása iskolánk következő évtizedeit is!

Fodorné Bálint Andrea
iskolalelkész

Intézményünk története

A Mókus utca és környéke gazdag történelmi múltra tekint vissza. Az iskola építése során az 1970-es években középkori klarissza kolostort tártak fel.

„A klarissza kolostort Károly Róbert felesége, a lengyel származású Łokietek vagy Piast Erzsébet alapította 1334-ben. Más királynékkal szemben Erzsébet nem vonult kolostorba 1342-ben a férje halála után, hanem jelentős politikai szerepét megőrizte egészen 1380-ban bekövetkezett haláláig. Eközben 1342 és 1382 között a fia, I. Nagy Lajos ült a magyar trónon. Erzsébet királynét végül itt, a klarissza kolostor Corpus Christi kápolnájában helyezték örök nyugalomra, melynek feltárásakor egy erősen megbolygatott sír is előkerült.”

„A XXII. János pápa által engedélyezett templom 1343-1346 között épült, majd 1356 után kolostorral bővült. A magyarországi klarissza kolostorok központjának pusztulása 1541 utánra tehető. A jelenlegi Mókus utcában található kolostorban őrizték Erzsébet királyné házi oltárát, ami jelenleg a New York-i Metropolitan Múzeumban látható. Az egykori kolostor romjai ma az Andor Ilona Ének-Zenei Általános és Alapfokú Művészeti Baptista Iskola udvarán találhatók, a látogatás az iskolával egyeztetendő.”¹

Az Andor Ilona Ének-Zenei Általános és Alapfokú Művészeti Baptista Iskola immár több mint 100 esztendő múlttal rendelkezik. 1896-ban alapították a katolikus egyház leányiskolájaként. Egyházi intézményként működött Óbudán a Tímár utcában. 1957-ben indult el az ének-zene tagozatú oktatás évfolyamonként egy, majd két osztállyal. Eb-

A klarissza kolostor feltárása a Mókus utcai iskola udvarán

Épül a Mókus utcai iskola a hetvenes években, előtérben a klarissza kolostor

ben az évben már Leövey Klára Ének-Zenei Általános Iskolára változott az intézmény neve. Az 1960-as években személyesen Kodály Zoltán is meglátogatta az intézményt.

A kerület vezetősége az intézményt 1975-ben egy – a közlekedés zajától mentes –, akkori normák szerint modern épületbe költöztette, a Mókus utcába.

Ekkortól évfolyamonként két, esetenként pedig már három ének-zene tagozatú osztály indult, illetve az intézmény minden tanulója részt vett az iskolai kórusélet munkájában.

A Budapesti Énekes Iskola (BÉNI) 1984-ben Dobszay László kezdeményezése folytán létesült – eleinte kísérleti műhelyként –, a Leövey Klára Ének-Zene Tagozatos Általános Iskolában. Bánlaky László igazgató és dr. Párkainé Szabó Helga zenepedagógus támogatta a BÉNI zenei műhelymunkáját. Művészeti vezetői dr. Bubnó Tamás és dr. Mezei János voltak.

Az Óbudai Állami Zeneiskola Till Ottó igazgatóval az intézmény második emeletén működött. Ez lehetővé tette, hogy az általános iskolai növendékek a saját épületükön belül tudjanak hangszeres oktatásban részesülni.

Gimnáziummá alakulásunk után 1996-ban az akkori igazgatóhelyettes, Dr. Bitteráné Barkóczy Katalin javaslatára korunk egyik kiváló zenepedagógusa, kórusvezetője, Andor Ilona nevét vette fel az iskola. 2001-ben a „Tiéd a jövő”

Épül az iskola, 1976

Klarissza kolostor romjai az iskola épületével

Az átadás után, 1976

Klubhelyiség, 1976

Úttörőszoba, 1976

Folyosó, 1976

Alapítvány vette át az iskola fenntartását, működtetését, az új igazgató Dr. Madai Gyuláné lett. Az ő javaslatára és megvalósításával indult el az alapfokú művészetoktatás, így tanulóink továbbra is saját épületen belül járhattak művészetoktatásra.

2011-től napjainkig Horváth Enikő az igazgató. Vezetése alatt a pedagógiai munkához szükséges tárgyi feltételek bővülnek, illetve az 50 éves épület a kor igényeinek megfelelően évről évre megújul. 2013-ban a Baptista Szeretetszolgálat vette át az iskola fenntartását, működtetését a meglévő alapfeladatokkal.

Az intézmény neve, fenntartója, működtetője, és alapfeladata az elmúlt időszakban a következőképpen alakult:

- 1995. augusztus 31-ig Leővey Klára Ének-Zenei Általános iskola; fenntartó, működtető: III. kerület Óbuda- Békásmegyér Önkormányzata
- 1995. szeptember 1. Leővey Klára Ének-Zenei Általános Iskola és Gimnázium; fenntartó, működtető: III. kerület Óbuda- Békásmegyér Önkormányzata
- 1996. október 4. Andor Ilona Ének-Zenei Általános Iskola és Gimnázium; fenntartó, működtető: III. kerület Óbuda-Békásmegyér Önkormányzata
- 2001. szeptember 1. Andor Ilona Ének-Zenei Általános és Alapfokú Művészeti Iskola; fenntartó, működtető: „Tiéd a jövő” Alapítvány
- 2013. szeptember 1. Andor Ilona Ének- Zenei Általános és Alapfokú Művészeti Baptista Iskola; fenntartó, működtető: Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy

Intézményünk vezetői, helyettesei 1975-től napjainkig:

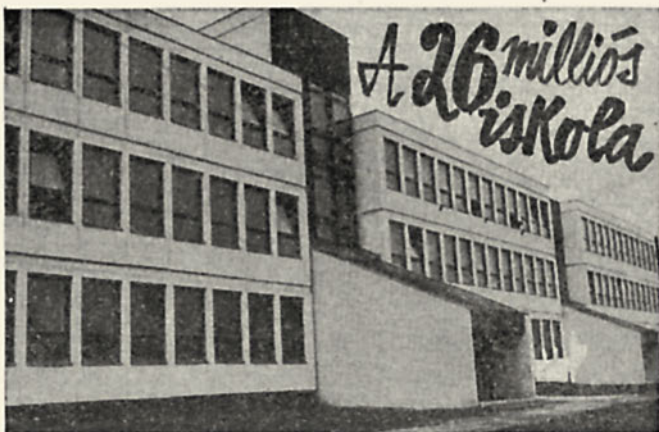
- 1975-1976 igazgató: Lengyel Ferencné
igazgatóhelyettes: Rettig Mária
igazgatóhelyettes: Kállai Éva
- 1976-1982 igazgató: Fekete Jánosné
igazgatóhelyettes: Rittig Mária
igazgatóhelyettes: Kállai Éva
- 1982-1995 igazgató: Bánlaky László
igazgatóhelyettes: Balogh Emese
igazgatóhelyettes: dr. Madai Gyuláné
- 1995-2001 igazgató: Dr. Szögi Lászlóné
igazgatóhelyettes: Dr. Bitteráné Barkóczy Katalin
igazgatóhelyettes: Horváth Edit
- 2001-2011 igazgató: Dr. Madai Gyuláné
- 2001-2010 igazgatóhelyettes: Dr. Bitteráné Barkóczy Katalin
- 2001-től napjainkig igazgatóhelyettes: Juhar Emőke
- 2011-től napjainkig igazgató: Horváth Enikő
- 2013-2014 igazgatóhelyettes: Langer Katalin
- 2013-2019 igazgatóhelyettes: Miskolci Józsefné
- 2014-2023 igazgatóhelyettes: Havasi Marianna
- 2019-től napjainkig igazgatóhelyettes: Topa Zoltánné
- 2023-től napjainkig igazgatóhelyettes: Győri Beáta

Pedagógusaink elhivatottak, motiváltak, elkötelezettek az intézmény iránt.

1. https://hu.wikipedia.org/wiki/Óbudai_klarissza_kolostor

Sajtómegjelenések

Ez itt „csudajó” – Tereferelő kuckó – Nagy villamosban kis villamos – Hátha még lenne udvar is! – Köszönet két gyárnak

A Timár utcai általános iskolában — mely Leővey Klára nevét viseli — 1956 óta folyik zenei tagozatú képzés. 1976-ban a zenei tagozat létrejöttének huszadik évfordulóját az iskola tantestülete és a gyerekek új környezetben, modern, korszerű körülmények között ünnepelhetik. A régi helyszíntől két utcányira — az óbudai lakótelep szívében — „fehér iskola épült, s 1975 októberében megnyitotta kapuit a Leővey Klára zenei tagozatos új általános iskola. Több mint hatszáz kisdíák ismerkedik itt a betűvetéssel, olvasással, s a későbbiek folyamán a zenével és a többi tudománnyal.

A Mókus utcában

Az új iskola igazgatója Lengyel Ferencné, boldogan mutatja be birodalmukat.

A háromszintes iskola belső képe furcsa a belépőnek. Furcsa, mert a belső tér elüt a megszokott zöld színű, mozaik-köves folyosóktól. A falakat sárga színűre festették, s a hatalmas ablakokon beáramló verőfényes kora tavaszi napfény egy szívesen vidámmá

varázsolja a helyiségeket. A pirosra mázolt ajtókon ezüst betűs feliratok segítik a tájékozódást, a sarokban tereferelő kuckókat alakítottak ki. S mivel a sárga folyosó középső részét a sárga szertárak foglalják el: a gyerekszáj, mindezt egy olyan nagy villamoshoz hasonlítják, amelyben kicsi villamos van,

mekben is rendes tanítási órák folynak.

Bevezették a kabinetszerű oktatást, ami annyit jelent, hogy más-más speciális tanteremben zajlik egyik-másik óra, mint például az ének-, a zene-, az oroszóra, s a természettudományi előadóban meg-

Kabinetszerűen

A külső kép tehát más, de a falak közötti belső világ régi iskolai emlékeket ébreszt a látogatóban. Hattól tizennyolc éves korú csemeték, tehenek szaladgálnak, zsigonganak, mesélik élményeiket — a megannyi diákeszinyt —, majd az igazgató néni láttán kissé elcsitulnak, s illedelmesen köszönnek.

Az a 28,5 millió forint, amit az iskola építésére költöttek — nagy összeg. A gyerekeknek húsz tanterem készült, s eredetileg úgy tervezték, hogy négy helyiségben csak a délutáni napközis foglalkozásokat tartják majd, de a nagy létszám miatt ezekben a ter-

annyi kémcső, vegyszer, Bunsen-égő, csipesz, s egyéb laboratóriumi eszköz biztosítja a nyugodt kísérletezést tanár és tanítvány számára.

Rögtönzött múzeum

Harmadik osztálytól a kisdíák már hangszeren is tanulnak, s ki-ki kedvére választhat a sokféle hangszer közül. Van itt zongora, hegedű, trombita, gitár, és kevésbé ismert fűvös, vonós, pengelő hangszeres serege. A berendezésekre kapott másfél millió forintból több televízió készüléket, magnetofont, rádiót, lemezjátszót, írástívetőt vásároltak, egy szóval megtalálható itt minden, amit korszerű oktatási módszerként emlegetnek. A gyerekekkel negyvenhat szakfoglalkozást tartanak, s gyakran kukkantanak be az innen nyíló könyvtárba is, ami újdonság számukra. A „rég” iskolában ugyanis nem volt könyvtár, s e csendes zugban szívesen lapozgatják, böngészik a könyveket. A tornaterem előtti folyosó délutánonként az asztalitenisz-mérkőző-

A klubszobában televíziót nézhetnek a gyerekek, órai foglalkozást tartanak, s gyakran kukkantanak be az innen nyíló könyvtárba is, ami újdonság számukra. A „rég” iskolában ugyanis nem volt könyvtár, s e csendes zugban szívesen lapozgatják, böngészik a könyveket. A tornaterem előtti folyosó délutánonként az asztalitenisz-mérkőző-

Ilyen az ember? Az iskola természettudományi

A könyvtárszobában (Fotó: Antal István)

sek színterévé válik, s az egyik kislány szerint ez „csudajó” dolog, s már több ping-ponglabda bánja az itt lejátszott kemény csatákat.

A feltételek, a körülmények nyugodt légkört teremtenek a tanításhoz, tanuláshoz egyaránt. Hátha még lenne iskolaudvaruk is. Hiába közeledik a tavasz, a jó idő, a tervben szereplő udvar kialakítása késik. Az építkezések során ugyanis Nagy Lajos korabeli sírokra

bukkantak, s így lassan rög-tönzött szabadtéri múzeum nyílnak az eredetileg labdarúgásra, kislabdadobásra tervezett udvaron. Ez kétségteletlenül váratlan segítség a kulturális nevelésre, de a testnevelési gondok nem enyhít. Pedig erre nagy szükség lenne, annál is inkább, mert a tornaterem kicsinek bizonyul. A megnövekedett óraszám miatt egyes tancsoportok kiszorulnak a tornateremből, s a testnevelési órát kénytelenek a folyosón tartani. S bár az iskola hivatalos átadása április 4-én lesz, a tantestület bízik abban, hogy a régivárt telefonkészülék beszerelése is mielőbb megtörténik.

Harmincezer forint

A beköltözéssel járó bonyodalmak, ha lassan is — de elcsitultak, visszazökkent az élet a rendes kerékvágásba. Mindezt elősegítette az az összefogás, amit két kollektíva adott az iskolának. A PNYV Pamutkikészítő gyára, valamint a Budapesti Közlekedési Vállalat óbudai egysége a költözés nagy részét magára vállalta. A kiszekes szívesen rámtak, takarítottak, s tették helyükre az új bútorokat. Az iskola igazgatónöje a beszélge-

tés során többször említette a két igazgató — Zobor Vince a PNYV Pamutkikészítő gyár, és Horváth Árpád, a BKV óbudai egysége vezetőjének nevét — s rajtuk keresztül mindkét kollektívának hálását a gyors és áldozatkész segítségért. A Budapesti Közlekedési Vállalattal a napokban újtották meg az immár hat évre visszanyúló szocialista szerződésüket, a különböző iskolai megmozdulásokra is tőlük kapnak autóbuzst, ezáltal jelentősen megkönnyítik a pedagógusok mun-

káját. S a legutóbbi kommunista megszűnés beveteléből 30 000 forintot juttattak el az iskolának.

Az iskola a gyerekek második otthona. S itt tényleg „csudajó” — bizonyítja az is, hogy alig lehet hazavinni őket az iskolából. Jól érzik itt magukat. És a pedagógusokkal együtt szeretettel várják a „sárga villamosba” azt a 70—75 leendő első osztályost, akiknek a beírására a napokban történt.

Bangha Katalin

Költözik a Római-parti tábor Szépitkezés Sóstón A védnökök: KISZ-fiatalk

Az úttörő szövetség megalakulásának 30. évfordulóját ünnepeljük az idén. Ebből az alkalomból a KISZ Központi Bizottság felhívással fordult a KISZ-fiatalokhoz, hogy a jubileum tiszteletére ajándékozzák, lepjék meg az úttörőket.

A felhívásnak eleget téve a III. kerületi KISZ Bizottság vállalta a síófok-sóstói úttörőtábor felújítását. A III. kerületi tanács nagyszobos váltótáborát a Római-parttól áthelyezik a Barátság parkba, az áthelyezés, illetve az építkezés felett védnökséget vállalt a III. kerületi KISZ Bizottság, valamint vállalták az Óbudai Ifjúsági és Úttörő Ház sportpályájának tereprendezését és parkosítását is.

— Az említettek közül a legnagyobb jelentőségű a Síófok sóstói úttörőtábor felújítása, mert ezzel Óbuda valamennyi úttörőjének adunk valamit; szebbé, otthonosabbá tesszük az úttörőélet legszebb heteit, a közös nyári táborozásokat. — tájékoztal Szabó János, a III. kerületi KISZ Bizottság ifjúmunkás titkára.

A sóstói úttörőtábor 15 éves. Megnyitása óta minden év június 1-től augusztus 31-ig kéthetes váltásban 400—400 úttörő táborozott itt, ráér tehát a tatarozás, a felújítás, a korszerűsítés. A legnagyobb munka, amit a III. kerületi KISZ-fiatalk vállaltak annak a fahíd-nak a kicserélése, amely a Sóstótól a Balaton felé vezet.

A Szilkkátipari Központi Kutató- és Tervező Intézet KISZ-fiatalkal készítették el a híd tervrajzát és vállalták az építkezés irányítását társadalmi munkában. A III. kerületi

KISZ Bizottság vállalta a kivitelezést, természetesen megfelelő szakirányítás mellett, amelyet a kerület nyugdíjas szakemberei nyújtanak. A vaszerkezet szerelését a Gép- és Felvonászerelő Vállalat KISZ fiataljai vállalták. Munkamegosztással dolgoznak, az építkezéshez az anyagot a III. kerületi tanács, a munkacért, illetve a munkát a kiszekes adják.

Az építkezés március 23-án indult, kilenc héten keresztül tart és május 23-ra kívánják befejezni. Hetenként huszont KISZ-fiatalk vesz részt a munkában, akiket a kerület üzemelői toboroztak. De mint Szabó János mondja, tulajdonképpen nem is kellett toborozni. A felhívás után sokan jelentkeztek.

A hídon kívül felállítottunk a tábor területén egy kétszáz négyzetméteres könnyűszerkezetes szabadtéri foglalkoztatót. Felújítjuk a játszóteret is, betonból asztaliteniszt, mászó-kákat is építünk.

A jövő évi tervek között szerepel, hogy rendezzük a tábor útvonalait. Ezt készítjük elő az idén, oly módon, hogy az utakat keramik kockákkal szegélyezzük.

Szép ígéretet tettek Óbuda KISZ-fiatalkal, amikor vállalták: a kerület valamennyi úttörőjét megeljük a nyári szünidőre egy szebb, jobb úttörőtáborral.

Jó lenne látni a gyermekek arcát, abban a pillanatban, amikor birtokba veszik az új-jávarásolt tábor! Erdemes lenne lencsevégre kapni az első meglepetés örömet!

— Lengyel —

1 bemutatótermében

Száz éve született Andor Ilona zenepedagógus

Andor Ilona száz éve, 1904. április 9-én született. Az évforduló alkalmából egykori tanítványai és a róla elnevezett iskola tanulói több rendezvényen, koszorúzáson emlékeztek a Liszt-díjas, Kiváló és Érdemes Művészre, a XX. század kiemelkedő zenepedagógusára, karvezetőjére.

A Zeneakadémia nagyszalonnáján május 8-án a Mókus utcai Andor Ilona Ének-Zenei Általános és Alapfokú Művészeti Iskola kórusai, kamarakórusa, néptáncsoportja hangversennyel tisztelgett névadója előtt. A koncert fővédnöke és díszvendége Kodályné Péczeli Sarolta volt.

A közönség soraiban helyet foglaltak a zenei élet kimagasló egyéniségei, így Szőnyi Erzsébet Erkel-díjas zeneszerző, nyugalmazott egyetemi tanár, Andor Éva művésznő, egyetemi tanár, Tamási Tibor zeneszerző, dr. Szabó Helga egyetemi tanár, Mohayné Katanics Mária karnagy.

Az Andor Ilona Gyermekkar - mely ez évben ismét elnyerte az „Év kórusa” címet az Éneklő Ifjúság budapesti hangversenyén - Szőnyi Erzsébetet 80., Tamási Tibort 70. születésnapja alkalmából a virágcsokrokon kívül saját kórusműveikkel köszöntötte.

A zene barátságokat teremt

Angol fiúkórus vendégeskedett Óbudán

A Mókus utcai iskola Andor Ilona Gyermekkara Tamási Kinga vezetésével összeállt az angliai Rochesterben vendégszerepelt. A magyar kórus a város katedrálisának fiúkórusával énekelt együtt. Igazi barátságok szövődtek az angol és a magyar gyerekek között.

Mindkét kórus karvezetője úgy gondolta, hogy a nagyszerű koncerteket Magyarországon megismétlik. Idén május végén ez meg is valósult. A közös próbák után a zsúfolásig

megtelt budavári Mátyás templomban Kodály Zoltán: Pange lingua-ja mellett Händel, Byrd, Britten, Mozart, César Franck és Vierne nagylegzetű egyházi műveit adták elő, többnyire orgonakísérettel (képünkön). A közel kétórás koncerten a gyerekek a hely szelleméhez méltóan példás fegyelmet tanúsítottak. A fenséges zeneművek őket is megbabonázták. Az utolsó kórusmű, a kétorgonás Messe Solenne lenyűgöztött mindenkit. A kon-

cert végén a közönség ütemes tapsal követelte a ráadást.

Két nappal később a kórusok Pannonhalmán szerepeltek. Itt is hatalmas sikerük volt. Az angol gyerekek élvezték a magyar családok vendégszeretetét. Rövid itt tartózkodásuk alatt gazdag programot szerveztek a vendéglátók. Megismerkedtek Budapest nevezetességeivel, részt vettek egy dunai hajókiránduláson. A folyóról megcsodálták a kiválót fővárost.

Andorosok sikere Angliában

„Nagyon büszke lehetne minden karnagy ilyen gyerekekre...” - így szólt az egyik méltatás a koncert után. A Mókus utcai iskola Andor Ilona Gyermekkara Tamási Kinga karnagy vezetésével Rochesterben vendégszerepelt. A kórust a rochesteri katedrális karnagya, a King's School tanára hívta meg a városukban rendezett Európai Ifjúsági Zenei Fesztiválra.

A gálahangversenyt a fantasztikus akusztikájú gótikus katedrálisban tartották. A magyar kórus a katedrális kórusával, egy csengő szoprán hangon éneklő fiúkórusossal és a helyi középiskola vegyeskarával énekelt együtt egy németországi zenekar kíséretével.

angol, Vivaldi Glóriáját pedig a német karnagy vezényelte.

A napi két próba ellenére számtalan élményben volt része gyerekeknek és a négy kísérő tanárnak. Óriási élményt jelentett az ódon, középkori hangulatot árasztó kisváros, az 1200 éves vár és a katedrális. A városka hajómúzeumában tengeralattjárókon, hadihajókon sétálhattak. A kórus kirándult Canterburybe, ahol megtekintették azt a katedrális, ahol Beckett Szent Tamás sírja található.

Ígazi barátságok szövődtek az angol és a magyar kórustagok között. Fáradtan, de élményekben gazdagon szálltak le a repülőről abban a reményben,

A közel kétórás koncerten a 120 tagú összkar Kodály Zoltán művét a magyar, Benjamin Britten és Cesar Franck szerzeményét az

hogy hamarosan viszontláthatják és együtt énekelhetnek a rochesteri gyerekekkel egy budapesti koncerten.

Intézményvezetői visszaemlékezések

Bánlaky László „Címzetes Igazgató” visszaemlékezése *(igazgató 1982–1995)*

Az életem munkában eltöltött több mint negyven évéből számomra a legkedvesebb időszak, amikor a Mókus igazgatója voltam 1982 szeptemberétől 1995 júniusáig, nyugdíjba vonulásomig.

Amikor elfoglaltam az igazgatói széket, egy nagyon jól összeszokott, zömében kiváló pedagógusokból álló tantestületet „örököltem”. Úgy érzem, hogy bizalmas, baráti légkör alakult ki közöttünk, amely meghatározta az iskola hangulatát, és ez a pozitív légkör kedvezően hatott a pedagógiai tevékenységünkre is. A testület kapható volt minden újra és jóra, így a vezetésem idején bővült az intézmény profilja. Dobszay László kérésére és Párkainé Szabó Helga ötlete alapján megszerveztük az „Énekes Iskolát”, amelyhez a Soros Alapítvány támogatását is elnyertük. Az eredeti elképzelés azóta a mai igényeknek megfelelően részben változott, de a mai napig él és sikeresen tevékenykedik; kórusaink nemzetközi elismeréseket is elértek. Az alsó tagozaton bevezettük a néptáncoktatást, mely a mai napig része a művészeti oktatásnak. Bővítettük a szabadidős programok körét is, fordított napot szerveztünk, ezzel is segítve a tanárok és tanulók közti bizalomteli kapcsolat kialakítását.

A számtalan élmény közül, amelyek az iskolához kötnek, a legelsőik közül idézek fel kettőt. Az első tanévnyitó ünnepségre izgatottan készültem, gondosan fogalmaztam a beszédemet, ügyelve arra, nehogy túl hosszú és unalmas legyen. A tornateremben elhelyezett padokon az első sorokban a kis elsősök foglaltak helyet. Alig kezdtem bele a mondandómba, szinte az első mondat után közvetlenül egy kis kéz emelkedett a magasba. Próbáltam úgy tenni, mintha nem venném észre, de olyan kitaratóan jelentkezett, hogy megkérdeztem, mit szeretne.

„Azt szeretném tudni, hogy te vagy-e az új igazgató bácsi” – hangzott a válasz. Akkor jöttem rá, hogy izgatottságomban elfelejtettem bemutatkozni, de szerencsére ez a bátor kisfiú a segítségemre sietett.

Egy másik alkalommal a folyosón elém perdült egy kislány, meghúzogatta a köpenyemet és így szólt: „Igazgató bácsi, hajolj le!” Értetlenül néztem rá, vajon mit szeretne, de lehajoltam. „Csak ezt akartam!” – mondta, és nagy puszit nyomott az arcomra.

Mindig fontosnak tartottam, hogy a gyerekek bizalommal fordulhassanak hozzám és tudják, hogy az igazgató bácsit minden kérdésben meg lehet szólítani.

Az iskolával szemben lakom, ma is örömmel figyelem az udvaron zszibongó gyermekszereget. Bizonyára sok minden megváltozott az elmúlt 30 év alatt, de a barátságos, elfogadó, gyermekszertető légkör, amely mindig jellemző volt a Mókusra, ma is sajátja az iskolának. Boldogsággal tölt el, hogy ennek létrehozója, részese lehettem.

Dr. Madai Gyuláné Györgyi visszaemlékezése *(igazgató 2001–2011)*

1976 augusztusában kerültem pedagógusként az akkor egy éve működő Mókus utcai iskolába.

Igaz, az épület, a környezet új volt, én mégis a régi, nagyon szeretett alma materembe tértem vissza, hisz diákként a Tímár utcai régi épületbe jártam. Tanáraim közül többen ott tanítottak még, s ugyanaz a támogató légkör vett körül, amit már ismertem.

Eseményekben, sikerekben gazdag évek következtek az iskola életében. Magam is sokféle feladattal ismerkedtem a tanítás mellett: voltam osztályfőnök, munkaközösség-vezető, gyermekvédelmi felelős, igazgatóhelyettes. Ezek sokrétű és csodálatos feladatokat jelentettek nekem. Minden korosztállyal közeli kapcsolatot ápoltam, valójában ezek az évek tettek elhivatott pedagógussá. A mi intézményünket mindig a befogadás jellemezte, nem ijedtünk meg az egészségügyi problémával, képességzavarral küzdő gyerekektől. Sikerült az integrálás és ez a közösségre is jó hatást tett. Olyan tantestületbe csöppentem, amelyik a szabadidejének egy részét is családotól, kisgyerekestől együtt töltötte. Ma már szinte elképzelhetetlen, de szerveztünk tantestületi farsangot, közös szilvesztert, sátrazást. Ezek jó hatással voltak az egymáshoz és tanítványainkhoz való viszonyainkra.

2000-ben az önkormányzat egy másik, kiüresedő iskolaépületet szánt nekünk, ami sok szempontból visszalépést eredményezett volna. A szülői közösség rendkívüli támogatását élvezve lehetővé vált maradásunk, melynek feltétele volt, hogy az iskola alapítványi fenntartású intézménnyé váljon. Ebben a nehéz helyzetben ért a megtiszteltetés, hogy az intézmény igazgatójának neveztek ki. Mivel a változások következtében az addig velünk egy épületben működő Aelia Sabina Ze-neiskola kiköltözött, lehetővé vált iskolánk pedagógiai tevékenységének bővítése. Az ének-zene tagozat már régen továbbfejldött. Tantestületünk tagjai is szorgalmazták egy művészeti iskola létrehozását, mely a régi hagyományok alapján új arculatot adott, az iskola életét gazdagította, a tanulók fejlődését támogatta, vonzóbbá tette intézményünket. Fenntartónk – a „Tied a jövő” Alapítvány – támogatásával rövid idő alatt létrehoztuk a tanszakokat (13 hangszeres tanszak, tánc, drámajáték, festészet, kerámia, tűzzománc), amelyek szinte megduplázták tanítványaink számát. Nagy kihívással néztünk szembe: kitartást és kreativitást igényelt a hangszerpark, illetve az égetőkemence biztosítása.

Pedagógusaink száma jelentősen megnövekedett, de nagy többségük összetartó, kreatív, az egyre újabb pedagógiai kihívásoknak, megváltozott igényeknek eleget tevő közösséget alkotott.

Áldozatos munkájuk eredménye számos siker mindkét intézménytípusban: a tanulmányi versenyeken gyakran az élmezőnyben végeztek tanítványaink, valamint kiváló továbbtanulási eredmények szület-

tek; a nemzetközi és hazai kórusversenyeken eredményesen szerepeltünk, az országos hangszeres találkozókön sikereket értünk el, nívódíjas képzőművész növendékeink pedig országos versenyeken képviselték iskolánkat.

Fogadtunk tanulmányútra érkező külföldi pedagógusokat Svédországból, Japánból. Szoros kapcsolatban álltunk társintézményekkel, óvodákkal, idősek otthonával.

Egy lelkes kollégánk fáradhatatlan munkája és ötletei révén az elsők közt váltunk ökoiskolává.

A pedagógusok gyakran szerveztek saját érdeklődési körük szerint programokat a gyerekek számára az év minden időszakában: kulturális események, nagyszabású sportversenyek, mozgalmas nyári és téli táborok színesítették a hétköznapokat.

S hogy mik a legszebb emlékeim? Szerencsére nagyon hosszú a lista. Az osztálykirándulások, a sóstói táborok, ahol személyiségünk más oldalát is megmutathattuk. A fordított napok, ahol görbe tükröt tartottak növendékeink, s némelyikük fantasztikus „órát” tartott, nem mellőzve az én „megdolgoztatásomat”. A farsangok hangulata, ahol beöltözve magunk is gyerekké váltunk. A mesejátékok, amiket mi adtunk elő az alsósoknak, s amit a felsősök is élveztek, s utána hetekig jó muníciót jelentett számukra. A tanár-diák mérkőzések, ahol bizony mi nagyobb drukokban voltunk, mint a srácok. Még 10-20 év után is széles mosollyal emlegetik csetlő-botló, de legalább igyekvő magamat. Meg a kérdést egy későbbi osztálytalálkozón, aminek tétje az volt, ki nyeri a fogadást: igazán mérges voltam, vagy csak úgy csináltam? Vagy a pillanatot, amikor a tanítvány úgy mutatott be férjének, hogy közben idézte a magyarórai anagrammákat. Vagy azokat a felejthetetlen irodalomórákat, ahol ámulva hallgattam némely tanítványom műelemzését. S a tantestületi kirándulásokat, a közös bográcsozást és az egymás segítségét mindenkor.

Sikernek azt éltem meg, ha valakinek valóban segíteni tudtam, esetleg „megszelídítettem”, vagyis megtisztelt a bizalmával. És hogy a búcsú csak formális volt, mert a legnagyobb ajándék számomra, hogy élő, intenzív kapcsolatot ápolok sok-sok régi kedves kollégámmal, tanítványommal: barátaimmal.

De talán mégis azok a pillanatok a legemlékezetesebbek, amikor rég elballagott tanítványaink visszalátogattak, esküvőjükre hívtak, gyerekeiket hozták beírni, s amikor a Mókusba jelentkeztek tanítani!

Ezekben érhető tetten leginkább, amit mi csak úgy nevezünk: „Mókus szív”.

Igazgatóhelyettesek visszatekintései

Balogh Emese

(igazgatóhelyettes 1982–1995)

1967-ben kerültem a Tímár utcai Leövey Klára Ének-Zene Tagozatos Iskolába. Nagyon szerettem az ottani légkört, a tanulókat és magát a pedagógus pályát is.

Az épületet azonban kinőttük, ezért a Mókus utcába települtünk át. Ott is földrajzot és politechnikát tanítottam. Lehetőség nyílt arra, hogy szaktantermekben dolgozzunk. A termek berendezésében sokszor segítettek a tanulók is – ez is tükrözte a tantárgy szellemiségét.

A politechnika oktatásánál hasonló volt a helyzet, bár akkoriban a fiúk és a lányok számára külön tantermet kellett biztosítani. Ezt a mai ifjúság talán már el sem tudja képzelni, hiszen mintegy egy évtized múlva a számítástechnika tantervi anyaga lépett életbe.

Nem feledkezhetünk meg az úttörőmozgalomról sem. Nálunk a legszebb és legértékesebb tevékenységek a színvonalas ünnepekből, az iskolanapokból, a nyári és vándortáborokból alakultak ki. Sosem felejttem el, mennyire élvezték a tanulók ezeket az eseményeket.

Az iskola szellemisége azonban elsősorban a művészetekhez kötődött. Kiváló kollégáim vezették mind a zenei, mind a képzőművészeti területet. Ezek az ágak sosem voltak egysíkúak, több irányba fejlődtek – és ez ma is így van.

A 80-as években számos külföldi csoport látogatta iskolánkat a Kodály-módszer tanulmányozása céljából. Tanártársaink bemutatói és tájékoztatása után elégedetten térhettek haza, hogy továbbadják a megszerzett ismereteket.

Egy időben a zeneiskola is intézményünkben működött.

Saját szakomra visszatérve: nehéz röviden összefoglalni az emlékeket, de úgy érzem, a visszajelzésekből és a későbbi találkozásokból az derül ki, hogy a tanulók általában szerették a tantárgyat. Sokakkal ma is tartom a kapcsolatot, és akkori tanártársaimmal is összeköt bennünket a múlt.

Hivatalosan 1994 december 11-én mentem nyugdíjba, de még 2006 tanév végéig könyvtári munkákat láttam el Emi néni segédletével.

Igazán kiváló tانتestület volt! Sajnos sokan már nincsenek közöttünk. Velük együtt volt teljes az oktató-nevelő munka.

Néhány földrajzórán elhangzott kedves „elszólás”:

- Mi okozza a legtöbb csapadékot?
- A hideg enyhesége.
- Mi a szél?
- A Nap és egy fekete felhő összeütközése.
- Mi a fantázianeve a napraforgóolajnak?
- Szotyola.

Hát, ez csak egy kis ízelítő...

Horváth Edit

(igazgatóhelyettes 1995–2001)

1969-ben kerültem a Tímár utcai iskolába. A Mókus utcába való költözés úgy él emlékeiben, hogy osztályonként vonulunk át kis csomagjainkkal és birtokba veszünk új épületünket. Nagyon gyorsan, díszítéssel otthonossá tettük tantermeinket.

Közben matematikatanári diplomát szereztem a Szegedi Főiskolán.

Tanárként az volt a célom, hogy a matematika ne legyen mumus a diákok számára. Ha páran meg is szerették, az külön örömet jelentett. Sokszor van, hogy a régi tanítványok elmondják, hogy az itt kapott alapokra építették további tudásukat. Szívesen emlékeznek régi iskolájukra és az ott kapott sok élményre. Ebben iskolánk élen járt! Gondolok a hangversenyekre, osztálykirándulásokra, farsangra, fordított napra, táborokra stb.

Számomra a vándortáborok jelentettek nagyon sokat. A gyerekeket egész más oldalról ismertük meg. Bejártuk az ország különböző tájait, megszerették és védték a természetet.

Van egy nagyon kedves kis történet. A Zemp-lénben jártunk, esténként kiültünk beszélgetni. Rengeteg szentjánosbogár világított. A gyerekek még ilyet nem láttak, nagyon élveztek és kis ufónak nevezték őket – ilyen a gyerekek fantáziája.

Pár szót szeretnék a testületünkről is mondani. Nagyon ritka az olyan közös-ség, amilyen a miénk volt. Összefogtunk, segítettük egymást, életre szóló mély barátságok születtek, amelyek azóta is tartanak.

Aktívan már nem veszek részt az iskola életében, de mindig figyelem az ott folyó munkát, eredményeket. Örülök, hogy hagyományainkat továbbviszik.

Szívesen elmegyek a koncertekre, ünnepélyekre (anyák napja, karácsonyi koncert, stb.)

Köszönöm, hogy ezekre mindig meghívást is kapok!

További jó munkát, sikereket kívánok!

Visszaemlékezés a Mókus utcai iskolámra

*Dr. Bitteráné Barkóczy Katalin
(igazgatóhelyettes 1995–2010)*

1975-ben kerültem a Mókus utcai iskolába. Családommal Óbudán laktam, ezért a GYES letelte után tanítói állást kerestem a III. kerületben. A 70-es, 80-as években a kerületi tanácsok (akkor így hívták a polgármesteri hivatalokat) oktatási osztályai feleltek az intézmények működéséért, ezért a kerületi Tanács hivatalába mentem. Véletlenül az oktatási osztály vezetőjébe botlottam, akinek volt ideje meghallgatni engem. Elmondtam neki, hogy milyen zenei múlttal rendelkezem,

Kistévényi Melinda, Dr. Kodály Zoltánné, Dr. Bitteráné Barkóczy Katalin, mögöttük Till Ottó, Bánlaky László, Fodor László

és most vissza szeretnék menni tanítani. (10 évig hegedültem, Andor Ilona kórusának oszlopos tagja voltam 15 éves koromtól Ilonka néni haláláig.) Ezért Kurilla József oktatási osztályvezető (később tanácselnök-helyettes) a Mókus utcai Leövey Klára Ének-Zene Tagozatú Általános Iskolát javasolta nekem, ahol aztán nyugdíjba vonulásomig gyakorolhattam hivatásomat.

Ebben a 100 éves múlttal rendelkező iskolában 1957-ben indult meg az ének-zene oktatása. A 60-as években Kodály Zoltán is meglátogatta. A kerület akkori vezetői kiemelten kezelték ezt az intézményt, ezért a Tímár utcai régi épületből átköltözhetett egy új, a közlekedés zajától mentes modern épületbe, a Mókus utcába, amelynek 2. emeletén a kerület zeneiskolája is helyet kapott. Ebben az épületben működő iskolában kezdtem tanítani.

Újra összehozott a sors évfolyamtársammal, csoporttársammal, Priszler Emőkével, akivel 2025-ben bekövetkezett haláláig szoros, mély barátság kötött össze. De itt találkoztam újra Madai Gyulánéval (Pálos Györggyivel) és Kurovszki Ilonával is. A régi, ismerős arcok és az iskola kedves, melegszívű vezetői (Lengyel Ferencné, Irénke néni, Rettig Mária, Mimi néni) megkönnyítették a beilleszkedésemet a tantestületbe.

1975-től 1995-ig osztályfőnöke voltam több alsó tagozatos osztálynak. Ezek voltak számomra a legszebb évek. Betűvetésre tanítottam kis tanítványaimat. A 4. osztály végére pedig irodalmi szemelvényeken, olvasmányokon keresztül ismerkedtek a magyarság eredetével, történelmével. Az irodalmi szemelvények elemzése teremtett lehetőséget arra, hogy hazafiságra, hazaszeretetre neveljem őket. A természetismeretet, a rajzművészetet, testnevelést, matematikát is nagyon szerették tanítványaim. A felsős kollégák szívesen vették át tőlem a fegyelmezett, jól felkészített osztályokat. Ez volt számomra az igazi visszajelzés, elismerés a szülők köszönő szavai mellett. Baráti kapcsolatom volt a szülőkkel, nagyszülőkkel, mindenben támogattak. Segítettek termet díszíteni karácsonykor, farsangkor, ha kellett, takarítottak, ablakot mostak velem együtt. Hétféteken kirándultunk, elkísértek a hosszabb túrákra is.

Az éjszakába menő tantestületi farsangok, az évenkénti egynapos kirándulások, a karácsonykor tartott összejövetelek felüdülést jelentettek számunkra. A legendásan összetartó tantestület több tagját iskolán kívül is szoros barátság kötötte össze. Jóban-rosszban együtt voltunk, szilvesztereztünk, kerti partikat rendeztünk. Jó hangulatú volt a testületünk.

Több tábort is szervezett iskolánk. Volt néptánc-, biciklis-, evezős-, sí-, sósói, zenei és vándortáborunk. Horváth Edit, Havasi Judit és én több mint 10 éven keresztül vándortáborokat szerveztünk. Nemcsak a gyerekeknek, nekünk is próbatétel volt a napi 10-12 (néha 18-20) km-es túra hegynek föl, völgybe le a hatalmas csővázás hátizsákokkal. A 30-32 éves, fáradt, időnként kimerült, jó étvágyú

Domborműavatás

gyerek minimum háromszori étkeztetése, az enivaló beszerzése is komoly kihívást és logisztikát kívánt az egyetlen kis bolttal rendelkező falvakban. Az ételeket együtt készítettük. A gyerekek mindenben segítettek. Krumplit, zöldséget hámoztak, ha kellett, mosogattak, takarítottak a szerény komforttal rendelkező szálláshelyeinken. A Kéktúra jelentős szakaszát megjártuk. Túráinkon mindenki megcsodálta csapatunkat. Fegyelmезettek, udvariasak voltak, egy szavunkból is értettek a fáradt kis vándorok. A templomlátogatásokon csengő hangon, többszólamú kórusművel köszönték meg az idegenvezető előadását. Mindig nagyon büszkék voltunk rájuk.

Domborműavatás. Seres János, Dr. Szögi Lászlóné, Dr. Kodály Zoltánné Péczely Sarolta, Andor Éva

Tanulóink évről évre kimagasló eredményt értek el a kerületi és budapesti tanítási- és sportversenyeken. Kórusaink kitűnő minősítést kaptak az Éneklő Ifjúság megmérettetésein. Az iskolánkban órarendi órák keretén belül néptáncot is oktattunk. Táncukkal, népi játékaikkal mindig nagy sikert arattak a népviseletbe öltözött gyerekek. A Bartók Táncegyüttes gyermekcsoportja is iskolánkban működött Strack Orsolya és Galát Péter vezetésével.

Minden tanulóink részt vett az iskolában működő 3-4 kórus valamelyikének munkájában. A legszebb hangú gyerekek felvételt nyertek a Budapesti Énekes Iskolába, amelyet a Művelődési Minisztérium és az MTA 1984-ben hozott létre iskolánkban. Ennek művészeti tanácsadója Dobszay László, a Magyar Tudomá-

nyos Akadémia Zenetudományi Intézetének tudományos főmunkatársa volt. Az iskolánkban 1997-től 2001-ig működő Énekes Iskola művészeti vezetői Dr. Bubnó Tamás Liszt-díjas, érdemes művész és dr. Mezei János zenetörténész, karnagy voltak. Az Ócsai Református Templomban a középkori gregorián énekeket a Hungaroton vette lemezre. Ezeket a lemezfelvételeken az Énekes Iskola tagjai, azaz a mi tanulóink is közreműködtek.

Gyakran jöttek hozzánk hazai és külföldi vendégek. Japán, amerikai tanárok tanulmányozták a Kodály-módszert, és vitték a magyar zeneoktatás jó hírét szerte a világba.

Sikereinknek híre ment, és a Mókus utcai iskola népszerűsége egyre nőtt. Az intézményünkbe jelentkezők száma két-háromszorosa volt a felvehető létszámnak.

A 90-es években a négy-, hat- és nyolcosztályos gimnáziumok egyre szaporodtak. Iskolánk nemcsak az ének-zene, hanem a közismereti tárgyak tanításában is élen járt. A legjobb tanulóink felvételt nyertek az újonnan alakult gimnáziumokba. Hogy ezt az elszívó hatást ellensúlyozzuk, 6+6 osztályos általános iskolává és gimnáziummá alakultunk Leövey Klára Ének-Zene Tagozatú Általános Iskola és Gimnázium néven. A fő törekvésünk az volt, hogy a zenei pályát választó tanítványokat eljuttassuk az érettségiig, de maradhassanak az általános iskolát végzett gyerekek közül azok is, akik megszerették az iskolát, és ragaszkodnak tanáraikhoz, közösségükhöz. A sokak által tisztelt és szeretett Bánlaky László igazgató urat 1995-ben dr. Szögi Lászlóné váltotta az igazgatói székben. Ő Horváth Editet és engem választott helyettesének. Abban az időben 13 kerületi iskola munkaközösségének vezetője voltam. Erről a tisztségeről a kinevezésem után lemondtam. Mint helyettes igazgató csak heti 8 órában tanítottam, a munkaidőm fennmaradó részében az iskola menedzselésével, adminisztrációjával, az iskolai beruházásokkal foglalkoztam (iskolabútor beszerzése, számítógépes terem kialakítása, világítás korszerűsítése, csempézés, felújítás a vizesblokkokban stb.).

Gimnáziummá alakulásunk után nevet is kellett változtatnunk, mivel Leövey Klára néven a IX. kerületben évtizedek óta volt, illetve van egy gimnázium. Andor Ilona Liszt-díjas, érdemes és kiváló művész, karnagy, zenepedagógus itt dolgozott és emelte művészi szintre híres leánykarát, amelynek én is tagja voltam. A tantestület elfogadta javaslatomat, hogy iskolánkat Andor Ilonáról nevezzük el.

Nevünk 1996. október 4-től Andor Ilona Ének-Zene Tagozatú Általános Iskola és Gimnáziumra változott. Egész napos ünnepség keretén belül felavattuk Seres János szobrászművész Andor Ilonáról készült domborművét. Megnyitottuk a névadó személyes tárgyaiból, kottaiból, lemezfelvételeiből álló kiállítást. Az Óbudai Társaskörben megrendezett hangverseny díszvendégei voltak: Kodályné Péczely Sarolta, Szőnyi Erzsébet Kossuth-díjas zeneszerző, zenepedagógus, Andor Éva operaénekes, Forrai Miklós karnagy, Kistétényi Melinda, Mohayné Katanics Mária, Szabó Helga, Ittész Mihály, a Kecskeméti Kodály Intézet igazgatója, Pokorni Zoltán politikus, országgyűlési képviselő, Seres János szobrászművész, Schäffer Erzsébet újságíró, és a tantestület régi tagjai. A fővédnök-

séget Göncz Árpádné vállalta. Felléptek az iskola kórusai, volt tanítványai, Götz Anna színművésznő, Győri Mercédesz fuvolaművész, Héja Domonkos karnagy.

Továbbra is feladatunknak tekintettük a kodályi örökség ápolását és terjesztését. Kórusaink a belföldi sikereken túl külföldi koncertkörutakon is eredményesek voltak, és dicsőséget hoztak a világszerte ismert Kodály-módszernek. A tanulmányi versenyeken elért eredményeink, a továbbtanulási mutatók, az

Kiállítás az előtérben

iskolába jelentkezők magas száma miatt az iskola pedagógusai és vezetői joggal voltak bizakodóak a jövőt illetően, jóllehet akkor már Budapest- és kerületszerte iskolák összevonásáról lehetett hallani. El sem tudtuk képzelni, hogy a Győr nagyságrendű Óbuda egyetlen ének-zene tagozatú iskoláját is veszély fenyegeti. Éppen ezért sokkoló volt a hír, hogy iskolánknak költöznie kell, mert fenntartása az önkormányzat számára gazdaságtalannak bizonyult. Persze nem ez volt a fő ok. Az önkormányzat a zeneiskolának akart egy önálló épületet biztosítani azzal, hogy minket kiköltöztet. A költözés az iskola elsorvadását jelentette volna egy másik iskolával való összevonása miatt. Visszake-

rültünk volna abba a korszerűtlen épületbe, ahonnan 1975-ben átköltöztünk a Mókus utcába. A kijelölt épületben gyerekeink rosszabb feltételek közé kerültek volna, nem lett volna hely a néptáncoktatásra, a karénekes próbákra. A bizonytalan helyzet miatt már érezhető volt a tanulólétszám csökkenése. Tanítványaink szülei és a tantestület tagjai a zenei élet kiemelkedő személyiségeit és zenei szervezeteket hívtak segítségül – a Magyar Zeneművészeti Társaság elnöke, Devich János, a Magyar Zeneszerzők Egyesületének elnöksége, Szigeti István Erkel-díjas zeneszerző, a Magyar Zenei Tanács elnöke, Csengery Adrienne, Szőnyi Erzsébet, Kossuth-díjas zeneszerző, Barlai Zsuzsa, Liszt-díjas érdemes művész, operaénekes, a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége, a KÓTA Ifjúsági Bizottságának elnöke, Mindszenti Zsuzsanna – ők mindannyian kiálltak mellettünk, felemelték szavukat nyilvános fórumokon, levelet írtak védelmünkben az Oktatási Minisztériumba és fenntartónknak, a III. kerületi Polgármesteri Hivatalba.

2000. május 19. Az iskola fennmaradásáért koncertet szerveztünk a Zeneakadémia nagytermébe, amely zsúfolásig megtelt az iskoláért aggódó szülőkkel,

nagyszülőkkel, tanítványokkal. Eljöttek a zenei szervezetek vezetői, képviselői, a sajtó és a televízió. A hangverseny fővédnökségét Kodályné Péczely Sarolta vállalta nemcsak a nemes cél érdekében, talán azért is, mert Ilonka néni miatt jól ismert engem. A hangverseny előtt a csodálatos megnyitóbeszédet Szőnyi Erzsébet tartotta.

Az iskola fenntartóit nem hatották meg Szőnyi Erzsébet szívhez szóló szavai, a tanítványok tisztán csengő kóruséneklése, hangszeres játéka sem. A III. kerület képviselőtestülete meghozta döntését: az iskola csak akkor maradhat a Mókus utcában, ha egy működő alapítvány átveszi az intézmény fenntartását. A „Tiéd a jövő” Alapítvány vállalta ezt a feladatot, és ezzel megmentette iskolánkat a kila-koltatástól.

2001-től nevünk Andor Ilona Ének-Zenei Általános és Alapfokú Művészeti Iskolára változott. Dr. Madai Gyuláné lett az új igazgató, Juhar Emőke az igazgatóhelyettes, aki váltotta Horváth Editet. A másik igazgatóhelyettes továbbra is én maradtam.

Iskolánk pedagógiai programja alapfokú művészetoktatással bővült. 12 féle hangszerezen tanulhattak gyerekeink, és a művészet egyéb ágait is művelhették: kerámiát, tűzzománcot, festészetet, drámajátékot, néptáncot és modern táncot. A kor követelményeinek megfelelően az angol és német nyelvek, a számítástechnikai ismeretek, a humán és természetismeret tárgyak tanítása továbbra is fontos szerepet kaptak az ének-zene tanítása mellett.

Az iskolában töltött 35 év alatt több szép hangversenyt rendeztünk, de számomra a legmeghatóbb az a koncert volt, ahol Madai Gyuláné, Györgyi igazgató asszony mondott ünnepi beszédet, melyben nyugállományba vonulásom alkalmából így méltatott:

„Andor Ilona

Emlékét, szellemiségét mi is őrizzük, hisz az elmúlt 10 évben sok száz gyermek és felnőtt tanulta meg nevét, ismerte meg múlhatatlan érdemeit, a zene és az emberek szeretetét. Számunkra ezt az értéket egy kiemelkedő tanítványa közvetíti nap mint nap: *Dr. Bitteráné Barkóczy Katalin*, iskolánk igazgatóhelyettese. Ő ajánlotta figyelmünkbe méltán szeretett és tisztelt tanárát, s jellemezte úgy, hogy legfőképpen **EMBER** volt, csupa nagybetűvel. S most már bizonyosság, megfertőzött mindnyájunkat, számunkra sem elválasztható többé Kodály, Andor Ilona és a zene. A zene, amely teszi az embert.

Büszkék vagyunk arra, hogy bár az elmúlt években a zenei nevelés egyre kevesebb támogatást élvez, mai koncertünkkel is jelezhetjük: zenei értékeink őrzésével többé, gazdagabbá válik a felnövekvő nemzedék.

Mindebben, s a mai koncert létrehozásában is múlhatatlan érdemei vannak a több évtizedes kiemelkedő pedagógusi munka után nyugállományba vonuló Barkóczy Katalinnak, aki most sem tagadja meg önmagát, hangszerrel a kezében ül a gyerekek között.”

Beszédét követően a műsor záró száma Händel Messiásának Halleluja tétele volt. A 140 tagú kórust zenetanárokból, hangszeren játszó kollégákból, szülőkből és hangszeren tanuló gyerekekből álló zenekar kísérte. A szülők vastapssal köszönték meg előadásunkat, és talán a taps egy kicsit nekem is szólt.

Örömmre szolgál és megnyugtató számomra, hogy az iskola mindenkori vezetése továbbra is feladatának tekinti Andor Ilona örökségének ápolását.

Visszaemlékezés – Juhar Emőke *(igazgatóhelyettes 2001–)*

1983. júniusban Bánlaky László igazgató állásinterjú után engem választott tanulószobás tanárnak. Szeptemberben kezdtem tanítani a Mókusban, mert akkor a kerületben nem hirdettek biológia-technika szakos állást. Befogadó, támogató, empatikus, vidám kollégák és a közös programok segítettek a beilleszkedésemet a családi hangulatú tantestületbe.

Az 1986/1987-es tanévben lehetőséget kaptam a szaktantárgyaimat tanítani. Ez nagy örömmel töltött el, mert erre a szaktanári feladatra készültem. A tanév 2. félévétől megtisztelő, új lehetőséget kaptam, felkértek az egyik ötödik osztály osztályfőnökének. Az osztálynak környezetismeretet tanítottam, ismertem már a gyerekeket. Nagy lelkesedéssel vállaltam el az osztályfőnökséget. 1987-től 2002-ig négy osztály osztályfőnöke voltam. Igyekeztem együttműködő osztályközösséget kialakítani és ennek érdekében a tanulókat jobban megismerni. Osztályfőnökként és szaktanárként nagyszerű végigkísérni a diákok személyiségének a fejlődését, a közösség alakulását, ezért sok szabadidős programot szerveztem (színházlátogatás, mozi, korcsolyázás, kirándulás, tábor, klubdelután stb.). Emlékezetesek a farsangra készülések vidám pillanatai, a tanulók kreatív ötletei és a sikeres produkciók, utána az öröm. A fordított napok diákigazgató-választása, a programok megszervezése mindig lázba hozta a nyolcadikos tanulókat és felelősségteljesen, odaadással szorgoskodtak. A három-, négynapos osztálykirándulások jó szinterei voltak a tanulókkal kialakított közelebbi, személyes kapcsolatok elmélyülésének, alkalmat adtak őszinte beszélgetésekre, játékokra, boldog éneklésre.

1987-től huszonkettő alkalommal táboroztattam a III. kerület Balatonszabadi-Sóstón működtetett táborában. Akkor még úttörőtábor volt kéthetes turnusokban, sokszor 120 gyermekkel, plusz erdélyi vagy német cserediákokkal. Osztálytalálkozóan emlegetjük a jó hangulatú, sok programmal, fürdéssel, sportolással, tábortűz melletti énekléssel, élményekkel dúsz táborozást.

1996-tól 2001-ig a felső tagozat osztályfőnöki munkaközösségének vezetésével bíztak meg. Konstruktívan együttműködtünk az iskolai rendezvények szervezésében (karácsonyi ünnepély, farsang, fordított nap, tanulmányi versenyek stb.), és az iskolán kívüli programokban, hogy tanítványaink jó emlékeket vigyenek magukkal ezekről a napokról.

Ezekben az években biológia tantárgyból, mivel ELTE gyakorló iskolának számított intézményünk, vezetőtanárként a biológia szakos tanárjelölt hallgatók pedagógussá válási folyamatát mentoráltam. Ez új szakmai kihívást jelentett, felelősségteljes, ugyanakkor inspiráló feladat volt a tanárjelöltek felkészítése.

A biológia tanítása a szívügyem, a pedagóguspálya a belső motivációmból adódó hivatásom. Pályám során a biológiatanítás és a pedagógusszerep is változásokon ment keresztül óraszám, tananyag, módszer tekintetében. Arra készültem, hogy a tanulókkal megszerettessem ezt a tantárgyat. Fontosnak tartom, hogy a természetre úgy tekintsenek, mint egy egységben működő rendszerre, melyben a folyamatok, jelenségek lezajlanak. Ezzel a szemlélettel az ismeretek összefüggéseit értsék a tanulók.

A biológia iránt érdeklődő, lelkes, tehetséges tanítványaimat inspirálok, felkészítem a különböző természetismereti, biológiai versenyekre. Sok szép sikert, eredményt értek el a pályám kezdetén még kerületi szervezésű versenyeken, majd az 5-6. osztályos tanítványaim az országos szervezésű Kaán Károly Természet- és Környezetismereti Versenyen, a 7-8. osztályosok a Herman Ottó Biológiai versenyen, ÖKO-hét csapatversenyen, Bolyai Természettudományi Csapatversenyen, és az „Indulj el egy úton...” természetismereti, turisztikai vetélkedőn. Az igazgatóhelyettesi, sokrétű feladataim mellett a csillogó szemű, lelkes tanítványaim versenyfelkészítését is folytatom. Ez a csapatmunka üde színfolt az adminisztrációs tevékenységem mellett.

2000-ben az önkormányzat egy kisebb iskolaépületbe tervezte átköltöztetni az iskolánkat a 2001-es tanévtől. A szülői közösség összefogásával maradhatunk az épületben, amennyiben egy alapítvány átveszi a fenntartást. A „Tiéd a jövő” Alapítvány vette át a fenntartást, működtetést. Dr. Madai Gyulánét nevezte ki igazgatónak, aki felkért a megtisztelő, egyben új kihívást jelentő feladatra, igazgatóhelyettesnek. Az alapfokú művészetoktatás elindításával összetett intézmény lettünk. A munkám nagy részét az iskolának, mint szervezetnek a tanügyigazgatási és a jogszabályi változásokból következő feladatok megvalósítása, a rendszerszemléletű gondolkodással átszőtt szervezés határozza meg a peda-

gógiai munka mellett. 2011-ben Horváth Enikő igazgató kért fel az igazgatóhelyettesi feladatra.

A Mókusban a tanulók emelt óraszámban tanulják az ének-zenét. Magas színvonalú kórusokkal büszkélkedhetünk, melyben csodálatos, csengő hangú, mosolygós arcú gyerekek énekelnek. Nagy örömet, élményt jelentenek nekem a kórusok fellépései, mert „a zene az kell”.

Szívesen emlékszem vissza és kedves emlékek maradtak az osztálykirándulások, akadályversenyek, korcsolyázások, farsangok, iskolanapok, táborok, ballagások, karácsonyi, év végi Művészeti Gála hangversenyek, tantestületi kirándulások és még sorolhatnám.

Nagy boldogság, hogy tanítványaim közül sokan biológiával kapcsolatos pályát választottak (orvosok, kutatók, gyógyszerészek stb.).

Jó érzéssel tölt el, amikor osztálytalálkozóra hívnak, visszalátogatnak volt tanítványaim, nosztalgiázunk, sztorizunk az iskolai évekről, élményekről.

Öröm és büszkeség tanítványaimnak a gyermekeit tanítani.

„A tanár nemcsak tanítja a tanítványait, maga is tanul tőlük” vallja Mérő László, és én egyetértek vele.

Pályám kezdetétől napjainkig az intézmény neve ötször, fenntartója háromszor változott, az iskola mégis mindig Mókus maradt.

Miért vagyok a Mókusban 43 éve? Sokan kérdezték tőlem.

Biztonságos, támogató közösségben dolgozunk együtt, ahol a szeretet és a bizalom alapjára építve motivált tanulók és elkötelezett pedagógusok konstruktív együttműködéssel fejlődnek.

Hálás vagyok az inspiráló közösségnek, amely támogatásával, bizalmával és együttműködésével nap mint nap fejlődésre és kitartásra ösztönöz.

Tanári visszaemlékezések

Sebőkné Bárdos Judit

1990-ben a Mókusnak zenei körökben legendás híre volt. Nagy megtiszteltetést jelentett ide bekerülni, pláne Fodor Tanár Úr után a kórust továbbvinni. Kollégáim nemcsak barátaim, hanem zenei munkám támogatói is lettek. Kedves igazgatóim, Bánlaky Laci, Szögi Mari, Madai Györgyi Andor Ilonka néni szellemiségét vitték tovább:

„Mindenki egyért, egy mindenkiért!”

Zeneiskolai kollégáim iránt is hálát érzek, mert minden hangszeres felkészítésben segítségemre voltak. Így tudtunk koncerteket adni Franciaországban, Németországban, Erdélyben, Olaszországban. Énekeltünk a Salzburgi Dómban Czifra János karnagy úr meghívására.

Hűséges kísérőm, Jucó (néni) sokat segített a szervezésben, és pedagógiai trükkjei is hasznosak voltak.

Nagy örömünkre a Riva del Gardai kórusversenyen első helyezést értünk el gyermekkórus kategóriában. Itt Kabdebó Sándor kollégám volt karnagy társam.

Nekem szerencsém volt, mert Kodály Zoltán szellemisége és Bárdos Lajos útmutatása szerint végezhettem a munkámat.

A gyerekekről és szülőkről is szeretnék szólni: mindenki jó szándékkal, szeretettel és bizalommal volt a másik iránt. Hittünk a munkánkban és Ők hittek bennünk.

Nem csak zenéltünk. Minden évben volt sítábor, Szigetcsúcs kenutúra, Kék-túra.

Nekem ezt jelentette a Mókus.

Szeretettel: Bárdos Jutka

Havasi Judit – Négy évtized a Mókusban

Rendszerek és fenntartók ötven évnyi változásai során alakult ki a Mókus iskola eleven tradíciója. Ez a hagyomány jóval több, mint a mindenkori írott szabályokban, utasításokban kifejezett előírások követése. Ez: sokszoros bizalommal viszszaigazolt gyermekszeretet, a családok életének megértő segítése, a szellemi és fizikai kísérletezés pártolása, egy követelő-segítő, esélyt nyújtó műhely, otthonos hely. A Mókus iskola jó tanintézet, de több is ennél. Alma Mater, kulturális sziget.

A korábbi, igen tisztelt tanáraimmal együtt kezdtem itt tanítani, és több mint négy évtizedig pedagógusként voltam jelen. Lehetetlen volna számszerű mutatókban kifejezni, hogy mekkora részem volt s van ebben, de biztos, hogy már végleg ide tartozom.

A második szakomhoz szükséges felvételi vizsgámra is a Mókus vándortáborából indultam hajnalban Szegedre, ahonnan éjfél körül visszaérkezve, 3-4 vagány felsőéves diákom fogadott a pécsváradi vasútállomáson, nehogy má' egyedül kelljen megtennem a nyolc kilométeres erdei utat a táborhelyig.

Mintegy nyolcvan iskolai táborozást tudok most fölidézni, legalább 7 különböző műfajban: bakancsos, sítalpas, evezős, lovas, kerékpáros túrák, Sóstó, népművészeti táborok, nyáron, ősszel és télen, hazai és külföldi tájakon. Se szeri, se száma az olyan élményeknek, mint amikor bevitték a helyi rendőrsre, mert igazolvány nélkül rohantam segítséget kérni, hogy a túrahajóinkat átvigyék a következő faluig. Végül a rendőrök szereztek teherautót ehhez.

Testnevelőtanárként a kosárlabda volt a szívügyem. Nem volt év, hogy ne kerültek volna ki az edzéseinkről kiváló kosarasok, akik sokan máig összejönnek játszani.

A Mókusban (*Sciurus vulgaris*) taníthattam mindvégig biológiát, és pár évig még kémiát is. Egy orvosná lett diákom telefonon mesélte el, hogy egyetemi hallgatóként még a mókusos biológiafüzetéből is átolvasta a szem részeit.

Az óráinkon és azon kívül is bármit lehetett kérdezni, akár komolyan, akár viccesen. És kérdeztek is...

A Mókusról a zene nélkül beszélni sem lehet. Nemcsak a koncertek és az ünnepek felejthetetlenek, hanem a spontán közös éneklés élményei is. Hogy milyen fontos szerepe van a zenélésnek az érzelmi, az értelmi és a mozgásos képességek fejlődésében, azt a gyerekek talán nem is tudják. Pedig még az én pedagógiai munkámat is nagyon segítette a diákok zenei jártassága. És nemcsak a munkámat. Olykor én is szívesen játszottam az iskolai zenekarban.

Számomra a Mókus sosem volt csak munkahely. Szinte családomként tekintettem erre a közösségre. Itt máig tartó barátságaim születtek kollégákkal, szülőkkel, egykori tanítványaimmal.

Dr. Kabdebó Sándor – *Mókus, Mókus, egy csodálatos emlék...*

Kvázi pályakezdőként jöttem. Nagyon izgultam, de nem volt miért. Itt mindenki mindenkit elfogadott. Olyannak, amilyen. A kollégák szerették egymást (gondolom, ma is így van), mint egy nagy családban. Segítettük egymást – illetve főként a kollégák engem...

A nagy diáklányok – mintha otthon lettek volna, a divatnak fittyet hányva – papucsban grasszáltak a folyosókon. Sokan a szünetekben pingpongoztak, forgóztak. A kerületi bajnokságon rengeteget nyertek. Az alsós tanítók legendák voltak, és ennek jótékony fénye mindenkire rávetült. Remekül szerepeltek a gyerekek mindenféle versenyeken (leginkább a biológiára és kémiára emlékszem). Ha az énekkar szerepelni ment, az egész iskola velünk mozdult. Együtt dolgoztunk, együtt örültünk. Ezzel a munkaközösséggel és a tehetséges gye-

reekkel könnyű volt nyernünk Riva del Gardában, besöpörnünk rengeteg díjat az Éneklő Ifjúságon. Csodálatos öt évet tölthettem a Mókusban. Köszönöm. Sok örömet és sikert kívánok a maiaknak.

Dr. Laudonné Detári Éva

A Mókusban több mint három évtizedet tanítottam 1986-tól kezdődően. A főiskolai tanítási gyakorlatomat, majd a vizsgatanításomat is ebben az iskolában végeztem. Az iskola családias, szeretetteljes légköre már akkor magával ragadott.

Ennek a pályának a szépségei az elhivatottság, a mindennapi csoda, amit a gyerekektől kaptam. Ahány apróság, annyi kis lélek, tele szeretettel, kíváncsisággal, tudásvágygal, megoldandó problémákkal, érzésekkel. Hatalmas feladata van a pedagógusoknak, akikre a szülők rábízák a gyermeküket, bízva abban, hogy jó kezekbe kerülnek. A mindennapokban a legfontosabb, hogy a gyerekek jól érezzék magukat, biztonságban és boldogan éljék a mindennapjaikat egy szeretetteljes, segítőkész, elfogadó közegben. Ilyen a „MÓKUS”!

A pedagógus pályára nem könnyű, tele van kihívásokkal, feladatokkal és ettől válik ez a hivatás izgalmassá. Határtalan türelemmel, szeretettel, odaadással lehet csodálatos eredményeket elérni a munkánkban. Nagyon jó érzés évek elteltével látni azt, hogy milyen értékes felnőttekké válnak a tanítványaim.

Hálás vagyok, hogy ennek a közösségnek a tagja lehettem. Kiváló kollégákra és csodálatos gyerekekre találtam. Sikeresen szakmailag és emberileg elértem azokat az iskolai és általam kitűzött célokat, amelyek teljessé tették a pedagógiai pályámat. Visz-

szatekintve ezekre az évekre mindig öröm, boldogság és szeretet tölt el.

Köszönöm mindenkinek az elmúlt évtizedeket, a közösen átélt élményeket, beszélgetéseket, a közös munkát, amire mindig szívesen, szeretettel gondolok vissza.

Lőrinczné Horváth Marianna – Emlékmorzsák a Mókusból

Köszönöm, hogy az emlékek felidézésével részese lehetek a jubileumi megemlékezésnek.

2002-t irtunk. Épphogy elkezdődött egy új évezred. És ez új kezdést hozott az én életemben is. A Mókus iskola énektanára lettem.

Várakozással és némi izgalommal tekintettem az akkor már kiváló zenei múlttal rendelkező leendő munkahelyemre. De a szorongás hamar feloldódott, mert a kollégák bizalommal és segítőkészséggel fogadtak, hogy megismerjem az iskola szokásait, hagyományait. Úgy érzem, a jó kollegiális együttműködés az évek során is megmaradt.

Az itt eltöltött 17 év emlékei óriási montázsként jelennek meg szemem előtt egy képzeletbeli vásznon. Majd fókuszál egy-egy eseményre, örömmel éneklő gyerekarra, mosolygó tekintetre.

Mit is lehet kinagyítani a sok-sok apró képből?

Egy-egy dalszokor önfeledt éneklését, a büszkén előadott kórusműveket a hangversenyeken, ahol nemcsak a ruha volt ünnepi, hanem a lelkünk is ünneplőbe öltözött? A nemes versengést a népdalversenyeken, az adventi várakozás megéneklését a Fő téren, a tavasz zenés köszöntését az Óbudai Társaskörben, az őszinte gyerekhangok biztatását a cipősdoboz-akciók megnyitóin? A szívből jövő dalolást az erdei iskolában kocsikázás közben? A bábszínházi előadásokat, az operalátogatásokat, a Műpa élményt adó programjain való részvételt? És még... De nem is kapkodom tovább a tekintetem.

Mi nem látszik ezen a montázson? Ami a képek mögött van. Az a hétköznapi, kitartó munka, összemosolygások, érted haragszom, nem ellened pillantások a gyerekek és felnőttek részéről, ami ezeket a képeket maradandóvá tették.

Magam részéről mindig törekedtem megéreztetni, megtanítani a szépnek, a nemes dolognak a szeretetét a zenén, az éneklésen keresztül. Bízom benne, hogy igyekezetem nem volt hiábavaló.

Kívánom, hogy a jövőben a közös éneklések, az együtt muzsikálások, az egymásra figyelések adjanak erőt, biztos alapot, lelki épülést és nyugalmat az iskola diákjainak és nevelőinek egyaránt.

Madai Zsolt – *Oda-vissza emlékezés, avagy egy tanár is volt gyerek*

De miről írnak?

Arról, milyen volt 1980-ban az első évnnyitó, ahol az ovis barátom sírva fakadt, és én vigasztaltam?

Arról, milyen érzés volt az első héten lefejelni a pad táskaakasztó kampóját, miközben felemeltem egy osztálytársamat?

Arról, milyen volt még kéthetente szombaton is iskolába járni?

Arról, milyen volt a pálcával adott körmös?

Arról, milyen volt kötelezően mindenkinek kék köpenyben járni?

Arról, milyen volt a szünetben kézen fogva körbe-körbe sétálni?

Arról, milyen izgatottan fizettünk elő a Hahotára, képregényekre és a Pajtás újságra?

Arról, milyen lelkesedéssel álltunk be kifliért és tejért a földszinti sorba a nagyszünetben?

Arról, milyen menő Jedinek éreztük magunkat, amikor a kisdobosöv karabinerére csatlakoztattuk az elemlámpát lézerkard gyanánt?

Arról, milyen volt takarékbélyeget gyűjteni?

Arról, milyenek voltak az őrsgyűlések?

Arról, milyen menő volt az, akinek volt szagos radírja, négygombos, hétzenés kvarcórája vagy Western Bar kvarcjátéka?

Arról, milyen volt kártyanaptárakat és trafikos Star Wars-képeket cserélgetni a szünetekben?

Arról, milyen nagynak tűntek a felsősök?

Arról, milyenek voltak a farsangok a „lassúzással”, a sértődésekkel és a kibékülésekkel?

Arról, milyen volt a tánc- és illemtan különóra?

Arról, amikor az írásvetítőről teljesen más számokat írtam le matekórán, és így derült ki, hogy szemüveges leszek?

Arról, milyen jó volt a karének alatt titkos levelezést folytatni más osztályok diákjaival?

Arról, milyenek voltak a sóstói táborok az aláírt nyakkendőkkal, az éjszakai ügyelettel, a takarodó utáni szökdősésekkel, a sátorcövekben elbotlással, az akadályversennyel, a tábortűzzel, a menetelés-sel, az énekléssel és az éjszakai fürdőzéssel?

Arról, milyen volt ügyeletben ülni tanítás helyett a folyosón?

Arról, hogyan lehetett a 32 fős osztályban 31 db A és 1 db B csoport az előre be nem jelentett történelem-nagydolgozatnál?

Arról, hányszor töröltették le velem a táblára krétával felvett Queen-feliratot?

Arról, hogyan kaptam egy „Sorakozás alatt és közben magasugró bakkecskemutatványokkal szórakozik, ezért megintem” intőt, mert örültem egy elmaradt órának?

Arról, milyen volt a biológiate terem szemléltető gumifigurájának belső szerveivel rögbizni a folyosón?

Arról, milyen volt a dobpróbák szüneteiben nehez üveg hamutartóval focizni és elbújni a szekrényekben?

Arról, milyen volt mozgalmi dalokat énekelni teli torokból az ünnepélyeken?

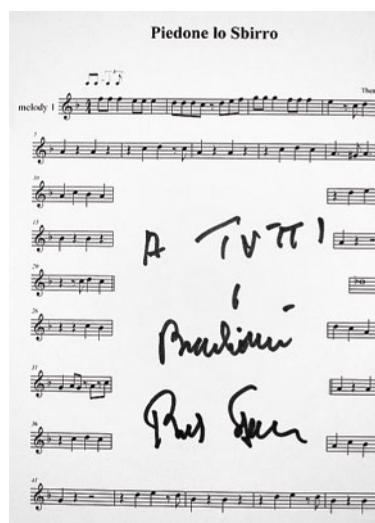
Arról, hogy az angolterem még oroszterem volt, és a tanárunk úgy megréfélt minket bolondok napján, hogy majd összetojtuk magunkat?

Arról, milyen volt világitós buzogányokkal zenére táncolni a romokon a sötétben?

Arról, hogy a nyolcadikos ballagás óta nem találkoztunk sok volt osztálytársunkkal?

Arról, amikor rájöttünk a gimnáziumban, mekkora kincs is volt nekünk, hogy ének-zenei általánosba jártunk?

Arról, milyen volt már gimnazistaként az első rockzenekarommal koncertet adni a romokon, miközben özönlöttek a feljelentések a szemközti házakból?

Arról, milyen érzés volt életemben először helyettesíteni az iskolában az első dobtanáromat?

Arról, milyen érzés volt elkezdni itt tanítani a régi tanáraink mellett?

Arról, milyen nagy felelősség gyermekeket tanítani?

Arról, milyen fontos zenét tanulni?

Arról, hogy van egy dobbőr a termemben, amit az eddigi összes mókusos dobos növendékem aláírt?

Arról, milyen kalandos a saját ütős előadásaink mellett együttműködni a vonósokkal, fúvósokkal, zongoristákkal, gitárosokkal, kórusokkal, jazz-balettesekkel és néptáncosokkal?

Arról, miként eshetett meg, hogy Bud Spencerrel Rómában a mókusos növendékeim produkcióit nézzük közösen DVD-n?

Arról, miért hívom véletlenül a növendékeimet osztálytársaimnak?

Arról, miért hívom véletlenül a dobtermet „itthonnak”?

Arról, milyen érzés már huszonnégy éve itt tanítani?

Nem tudom, miről írnak...

Makovinyi Tibor

Mókusos éveim

Harangozó Gyula-díjas táncművész vagyok, de a Mókusban csak egyszerűen Tibi bácsi voltam.

Az a közösség, munka, elhivatottság, szeretet, ami ezt az iskolát jellemzi, az teszi végérvényesen mókusossá az embert.

13 évet töltöttem itt. Sokat kaptam kollégáktól, tanítványoktól, hogy olyan legyenek, amilyen. Jó mestereim voltak. Éppen ezért én is adhattam magamból nekik tudást, tapasztalatot, emberséget. Közös volt a cél, közösen haladtunk az úton.

Évek múltán jó érzés, amikor volt tanítványok rám köszönnek és egy-két mondatot tudunk váltani egymással.

Meghatározó időszak volt ez számomra. Sok emlék köt ide.

Hála és köszönet érte mindenkinek.

Egy nagy ölelés:

Tibi bácsi

Dr. Sirákné dr. Kemény Kinga

A Mókushoz ezer szállal kötődöm. Általános iskolai tanulmányaim első 6 évét itt jártam. Énekre alsó tagozaton Vali néni tanított, felsőben pedig Fodor Laci bácsi. A sok remek tanárom – és később kollégám – közül most csak egyet említek, akinek olyan sok mindent köszönhetek: Fodor Terike néni, az elsős tanítónénink. (Akkoriban volt kistanítónénink Prieszler Emő.)

A zeneiskolában – ami akkoriban nem volt szerves része az általános iskolának – Domokos Kinga néninél tanultam zongorázni. Ötödikes voltam, amikor megépült a Mókus utcai iskola épülete, addig a Tímár utcában tanultunk. A mi osztályunk a kémia szertárat költöztette át. Nagyon élveztük, tálcákon, dobozokban hordtuk át a törékeny holmikat.

Két húgom is itt végzett, családirag is ide kötődünk tehát, szerettük ezt az iskolát. Fontos volt az az értékrend, amit képviselt, hogy a tanulás érték!

Az énekes indítás, az életérzés, a zene mindennapos tápláléka engem egészen a Zeneakadémiáig vitt, közben számtalan kórusban énekeltem, hatalmas gyakorlatra, tapasztalatra téve szert.

A zeneakadémiai diplomám megszerzése után Kőbányán helyezkedtem el egy zenei általános iskolában énektanár-karvezetőként, majd a KÓTAnál dolgoztam szervezőként. Amikor felkerestem régi iskolámat, hogy szeretnék itt immár tanítani, Bánlaky László igazgató úr betette a fiókjába a jelentkezésemet és azt mondta, hogy ha úgy alakul, majd jelentkezik. Szerencsére nem telt el sok idő és jöhettek vissza tanítani!

A tanítást mindig is nagyon szerettem, rengeteg élményem fűződik hozzá. Jelenleg is tanítok. De a kórusvezetést tartottam a tanításom csúcsának!

A Mókusban a szombathelyi Berzsényi Dániel Tanítóképző Főiskola növendékei hospitáltak és diplomáztak az általam tanított osztályokban. Az iskolában ezenkívül külföldi és hazai csoportok számára rendszeresen bemutatóórákat tartottam. 1994-ben dolgoztam ki iskolánk 12 évfolyamos gimnáziummá való átalakulásának koncepcióját, melyet a szakmai

kuratórium példaértékűnek minősített. A növendékeimből álló 120 tagú!!! gyermekórusomon kívül egy felnőttekből álló énekegyüttesnek is a vezetője voltam. 1996-ban a zenei tagozatos iskolák kórusainak versenyében kiváló minősítést kaptunk és egyben meghívást a Zeneakadémián tartandó gálakoncertre. Hollandiában is jártunk a kórus egy kisebb részével, a Haags Matrozenkoor meghívására. Felejthetetlen, nagy sikerű utazás volt.

A sok év távlatában és a rengeteg más munkám kapcsán is sok minden feledésbe merült, de a szívemben, lelkemben az életem egy pompás szakaszaként marad meg az a pár év, amíg itt tanítottam. Hatalmas erőfeszítés, sok befektetett munkaóra, odafigyelés (gondolom, nehézségek, izgalmak, kisebb konfliktusok is, úgy mint mindannyiunk életében) és cserébe szeretet, mosolyok, sikerek. Máig tartó barátságok kollégákkal és rengeteg volt tanítvány, szülő szeretete, köszönetei, kedves üzenetei.

Az első 50 év elteltével kívánok szeretett iskolámnak immár a hagyományon is alapuló, gyökereiben megerősödő, virágzó további sikereket! Hivatástudattal bíró, magyar nemzetünket szolgáló, békés, jó emberekké formáló oktatással, példaadó tanárok vezetésével működő olyan iskolát, amelyről a következő ötven évben itt végzők és tanítók is olyan szeretettel emlékezhetnek vissza, ahogy teszem azt most én.

Tamási Kinga

Kedves gyerekek, kedves volt tanítványaim!

Az odaadó munkáttal csodákat hoztunk létre. Remélem, hogy Ti is gazdagodtatok lélekben a zene, az éneklés által.

Mindaz, amit átéltünk és alább felsorolok, nem vált volna valósággá nélkülük. Mindig előttem van a boldog kis arccskátok. Részem volt a gyermekkortokban. Jól túrtétek a nehéz gyakorlásokat, a sok odafigyelést a célok elérése érdekében. Nagyszerűek voltatok! Egy-egy jól sikerült szereplés, főleg utazás után könnyebbek voltak a lépteink az iskola folyosóján, ragyogtatok az élményektől.

A kóruspróbáinkon 160 feletti létszámmal dolgoztunk. Fantasztikus, mit bírtatok! Meghívtam a versenyek előtti próbára a legnagyobb szakembereket. Látott Titeket Szabó Helga, az iskola egykori tanára és a tankönyvek írója, Mohayné Kantanics Mária, Hartványi Judit, Thész Gabriella, Tóth Árpád, Párkai István karnagy. Többen autogramot is kértetek... Mindannyian eljöttek az iskolába, meghallgatni a kórust. Kodály-mű minden évben szerepelt a műsorban. Volt kedves darab a számotokra is, remélem!

Az egyik legkiemelkedőbb esemény volt 2017. év októberében egy zeneakadémiai koncertre való meghívás. A Magyar Kodály Társaság hangversenye, Korok ünnete Kodály Zoltán kórusműveiben címmel, 2017. október 10-én. A nagyterem színpadán a magyar kórusélet kiválóságaival léptünk, léptetek fel egy műsorban:

Magyar Kórusiskola Fiúkórusa, Váci Székesegyházi Kórusiskola Fiúkórusa, Nyíregyházi Cantemus Vegyeskar, Prelude Kórus, a Pécsi Bartók Béla Férfikar, valamint a Gödöllői Szimfonikus Zenekar.

A másik a Kórusok Országos Tanácsa meghívására történt zeneakadémiai fellépés, ahol a 80 éve fennálló hagyományt ünnepeztük, ami Kodály hatására átformálta az országunk társadalmát hosszú időre; az Éneklő Ifjúság hangversenysorozat nyolcvan évét. Ezt a koncertet Vásáry Tamás zongoraművész-karmester is meghallgatta.

Ezen felül mesélhetnénk még egymásnak az emlékezetes eseményeket...

Számomra öröm forrása még mindig rá gondolni a franciaországi és az angliai útra, amely szépségében vetekszik a belgumi és az erdélyi utazásokkal. Olyan nemzetközi eredményeket is elértetek külföldön és itthon is (Neerpelt, MÜPA), amely egyedülálló volt az országban. Büszke vagyok rátok! Ezeket a teljességre csak törekedve, de évek szerint rendeztem alább, ki-ki megnézheti, hol és mikor volt részese a gyermekkarnak.

Életem sok szép pillanatát jelentitek nekem, Deo gratias! Remélem, hogy vitetek magatokkal felemelő élményeket is. Köszönöm Nektek.

Éljetek boldogságban!

Öllelek Titeket: Kinga néni

Az Andor Ilona Gyermekkar Tamási Kinga énektanár idejében:

- 2003 - Kodály Zoltán Nemzetközi Kórusverseny Arany minősítéssel II. hely
- 2003 - Észak-franciaországi út, Notre Dame templomok, székesegyházak látogatása, éneklések
- 2004 - Az Év Kórusa cím
- 2005 - erdélyi és angliai koncertek
- 2006 - november - Kodály Zoltán Magyar Kórusverseny Aranydiploma, valamint különdíj a Lengyel László kórusmű előadásáért
- 2006 - április - Éneklő Ifjúság hangverseny, moldvai népdalcsokor előadásáért különdíj
- 2007 - erdélyi út Szék faluba, húsvéti éneklés a templomban

- 2008 - Belgium, neerpelti Nemzetközi Kórusversenyen a legnehezebb kategóriában III. helyezés
- 2008 - június - Felvidéki jutalomutazás 100 gyermek részére, Kodály nyomában (A Westend bevásárlóközpontban egy hétvégi éneklés után, sorláson nyertük az utat.)
- 2009 - szeptember - szereplés a Költők Világkongresszusán
- 2009 - november - Kodály Zoltán Magyar Kórusverseny - Ezüst diploma
- 2010 - május - Éneklő Ifjúság minősítő verseny - Arany minősítés
- 2011 - Budapesti Nemzetközi Kórusverseny
- 2013 - A Danubia Zenekarral - Orff: Carmina Burana
- 2014 - A Danubia Zenekarral - Mendelssohn: Szentivánéji álom
Az I. világháború centenáriuma rendezett Katonadal Kórusverseny - Arany minősítés
Éneklő Ifjúság 80. évfordulójára - Zeneakadémiai szereplés
Éneklő Ifjúság Kórusverseny: Ezüst minősítés
2015 - Kodály Zoltán Magyar Kórusverseny: Ezüst minősítés
- 2016 - Éneklő Ifjúság Kórusverseny: Arany minősítés
- José Cura és Mahó Andrea koncert a Magyar Színházban
- A Baptista Szeretetszolgálat jubileumi műsora a Papp László Sportarénaiban
- Gyergyószentmiklós és Csíksomlyó meglátogatása szereplésekkel
- José Cura koncert a Papp László Sportarénaiban
- Kodály emlékkoncert decemberben
- Adventi fellépés a Várkert Bazárban
- 2017 - A Magyar Kodály Társaság meghívására jubileumi hangverseny a Zeneakadémián
- Edwin Marton koncert a Kongresszusi Központban, ahol Fekete Márton énekelt szólót
- A Baptista Központ Kórusal való fellépés az Újpesti Baptista Imaházban
- Múzeumi Hangversenyek - Nemzeti Galéria
- Kodály halálának évfordulója a Mátyás-templomban
- 2018 - Éneklő Ifjúság Kórusverseny - Arany diplomával minősítés
José Carreras koncert a Papp László Sportarénaiban szólistákkal
Kétszer kaptunk Év Kórusa elismerést. Deo gratias!

Meghatározó tanáregyéniségeink

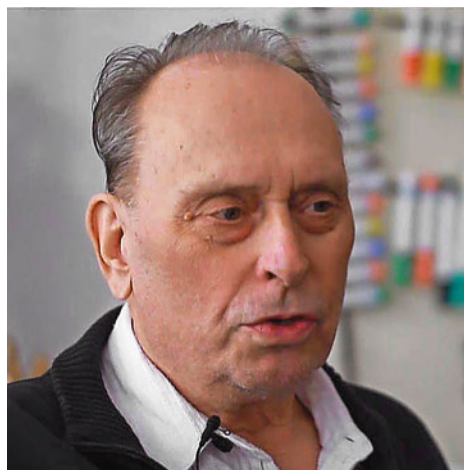
Balázs Oszkár – zenepedagógus, zeneszerző, hangszerkészítő, az alapfokú ütőhangszeres oktatás meghatározó alakja

Munkája elismeréseként 2016-ban Óbuda Kultúrájáért Díjat vehetett át, 2017-ben a Magyar Érdemrend lovagkeresztje polgári tagozata kitüntetésben részesült.

Az 1970-es években megszervezte az Országos Zenepedagógiai Szakosztály ütőtagozatát.

Már Mókusos pedagógiai évei előtt tanítványaiból alapította meg a Budapest Ütőegyüttest, amelynek művészeti vezetője volt, és amelynek nyomdokain később a világhírű Amadinda, majd a Talamba Ütőegyüttes is megalakult. Ekkori növendékei között volt a későbbi amadindás Bojtos Károly és Rácz Zoltán, valamint Dorozsmai Péter és Solti János.

1975-től Óbudán dolgozott zenetanárként az Állami Zeneiskolában. Ütőhangszerre és kamarazenére oktatta a gyerekeket. Balázs Oszkár zenepedagógusként diákok százaival ismertette és szerettette meg az ütőhangszereket a Mókus utcai zeneiskolában. Számos felnőtt- és gyermekegyüttes alakulását segítette. Egykori mókusos tanítványai közül sokan a zenei pályát választották. Klasszikus ütőhangszeres művész lett: Iván Gábor, Láng Zénó, Lajos Péter, Pödör Bálint, Schlanger Tamás. Iskolánk jelenlegi ütőtanára, Madai Zsolt jazz-dob előadóművész lett. Héja Domonkos nemzetközileg elismert karmesterré vált. 1989 óta saját hangszerkészítő műhelyéből látta el professzionális ütőhangszerekkel a zeneiskolákat.

Párkainé dr. Szabó Helga

A magyar és nemzetközi énektanítás és zenepedagógia meghatározó alakja

„Az egész életem tulajdonképpen azért van, hogy én ezt a Kodály-ügyet hitből szolgáljam. Azért tanítok, mert én azt gondolom, hogy az én elhivatottságom ez.”

Szabó Helga zenepedagógus pályafutása során énektanárként a gyakorlatban, kutatóként pedig elméletben járult jelentősen hozzá az ének-zenei neveléshez és oktatáshoz, valamint a Kodály-módszer külföldi népszerűsítéséhez. Tankönyvei, Énekes improvizáció című sorozata hiánypótló. Kandidátusi disszertációját a magyar énektanítás történetéből írta.

Énektanári munkássága:

- Hunyadi János Általános Iskola 1956-1975
- Mókus utcai Általános Iskola 1975-1986
- ELTE Tanárképző Főiskola 1986-1996

A magyar ének- és módszertan tanítása külföldön:

- Anglia, Ausztria, Ausztrália, Finnország, Franciaország, Japán (15 alkalommal), Kanada, Németország, Norvégia, Olaszország, Svájc, USA

Díjak:

- Magyar Örökség Díj, 2006
- Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje, 2011

Till Ottó – az Óbudai Zeneiskola egykori igazgatója

Till Ottó bölcsészeti és zeneszerzési tanulmányok után katonazenekarban dolgozott, majd hegedű szakon szerzett oklevelet. 1953-ban kísérletképpen kezdett hegedűtanításba Békásmegyeren. Egy tanév után önként megvált a honvédségtől, és a Körzeti Zeneiskola tanára lett, majd 1962-ben igazgatóhelyettese.

Till Ottó 1954-ben zenekart szervezett a 3. sz. Körzeti Zeneiskola növendékeiből. Ez a kezdeményezés az évek során kibővült, és kialakult az egymásra épülő három közösség: úttörőzenekar – ifjúsági zenekar – Óbudai Kamarazenekar. A Till Ottó vezette Óbudai Kamarazenekar a világ minden tájáról összegyűlt soktucatnyi ifjúsági zenekar között az elsőnek járó diplomát nyerte el Belgiumban, a híres Neerpelti Nemzetközi Fesztiválon.

1968-ban megalapította a III. Kerületi Állami Zeneiskolát. Pedagógiai célkitűzései között szerepelt a hangszerkínálat bővítése, a tehetséges tanárok támogatása, és egy aktív, zenéért élő közönség nevelése Óbudán. Igazgatói működése nyomán az induláskor meglévő 9 tanszakot 21-re növelte, a hangszerek száma 73-ról 582-re gyarapodott, a növendékek száma pedig 598 főről 1341-re nőtt. 108 növendék folytatta tanulmányait Zeneművészeti Szakközépiskolában, 45 pedig az akkori Zeneművészeti Főiskolán.

1975-ben a Mókus utcai Általános Iskola második emeletén Zeneiskolát alapított, és 1989-ig igazgatott. A mai napig ezekben a termekben folyik az iskolában a zenei nevelés. Az ő felügyelete alatt indult el az ország első népzenei tagozata Béres János vezetésével. Kiemelendő még a hangszeres előkészítő tagozat kikísérletezése, és az elismert ütőhangszeres tagozat megteremtése is.

75 éves születésnapján az Óbudai Kamarazenekar tagjai egy arany karmesteri pálcával ajándékozták meg hálájuk és tiszteletük kifejezéséeként. Till Ottó munkássága meghatározó volt Óbuda zenei életének megalapozásában: az általa felépített intézményrendszer, a zeneiskola és a kamarazenekar évtizedeken át az óbudai kulturális élet sarokkövét képezte.

Óbuda díszpolgára, valamint a Magyar Népköztársaság Ezüst Érdemkeresztjének kitüntetésében részesült.

Akikre büszkék vagyunk

Bacsovics Nóra – hegedűművész

1995. szeptemberétől a Mókus utcába, az akkori Leövey Klára Zenei Tagozatú Általános Iskolába jártam. A mai Andor Ilona Ének-Zenei Általános Iskolába.

Hegedülni Cserta Ida Cecília tanárnőnél tanultam. Cöli néni végtelen szeretetének, türelmének és hihetetlen inspirációjának köszönhetően kikristályosodott bennem, hogy zenész leszek.

1999. szeptemberétől a Bartók Béla Zenei Szakközépiskola és Gimnáziumba (Konzi) jártam. 2003-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem (Zeneakadémia) diákja lettem, ahol 2009-ben hegedűművészként diplomáztam.

2011-ben Németországban hegedűművészdiplomát szereztem és befejeztem egyetemi tanulmányomat.

Mindeközben 2007-2010 között állandó kisegítőként működtem közre a Budapesti Fesztiválzenekarnál. 2011-ben megkaptam az első hegedűs állásomat a Katari Filharmonikus Zenekarban.

2012. áprilisától az Északnémet Rádió Zenekar (NDR Radiophilharmonie Hannover) hegedűse lettem.

A Mókusban eltöltött évek voltak a legmeghatározóbbak életemben, az iskola légköre mindmáig a szívemben él.

Baczkó Panna Bella – a Szegedi Tudományegyetem Bartók Béla Művészeti Karának előadóművészet, klasszikus ének szakos hallgatója

Zenei utam alapjait a Mókus utcai általános iskola adta meg. A számtalan kórus- és énekóra, zongoratanulmányaim mindmáig táplálják bennem azt a kis magot, amely mára odáig növekedett, hogy jövőmet a zenében és az éneklésben találjam meg. Énekesként újra és újra más emberek bőrébe bújhatok: különböző sorsokat és belső világokat élhetek át a szerepeken keresztül.

Egy embernek egyetlen élete van, de művészként ez mintha megsokszorozódna – és ez hatalmas ajándék.

Ha a zene és az éneklés nem lenne az életem része, egy nagyon fontos réteg hiányozna belőle.

Barna Zsombor

– színész, bábszínész

1997-től 2005-ig jártam a Mókus iskolába.

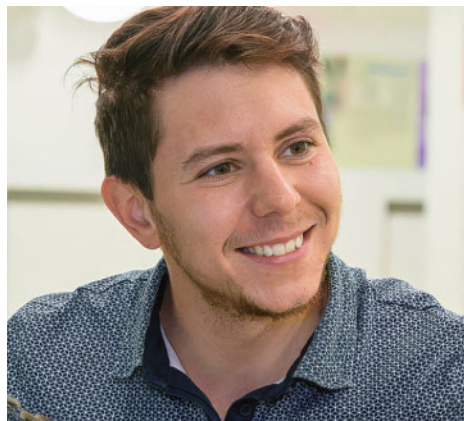
Hogy mit is adott nekem a Mókus? Biztonságot. Örömet. Zenét. A mai szakmám és hivatásom alapjait.

Origót – emberi és közösségi értelemben. Biciklis vándortáborokat keresztül-kasul az országban. Első szerelmet.

Farsangokat és fordított napokat. Küzdelmet és sikert. Barátságokat. Inspiráló tanárokat.

Szárnyaló fantáziát és képzelőerőt. Szófogadást és lázadást. Kitartást. Szolidaritást. A legboldogabb gyerekkort!

A Vörösmarty Mihály Gimnáziumban érettségizett, ahonnan bekerült a Barátok közt című sorozatba. Közben a Nemes Nagy Ágnes Szakközépiskolában színész II. képesítést szerzett. 2012–2017 között a Színház- és Filmművészeti Egyetem hallgatója volt színész szakon, bábszínész szakirányon. Egyetemi tanulmányai alatt Erasmus-ösztöndíjjal részt vett egy sienai mesterkurzuson és tanult Canterburyben. 2017-től a Budapest Bábszínház társulatának tagja, ahol egyetemi gyakorlatát is töltötte. 2025-től az M2 Petőfi TV egyik műsorvezetője.

Botos Veronika zenekari

művész – mélyhegedű
előadóművész, a Magyar Állami Operaház szólóbrácsása, a Budapesti Filharmóniai Társaság tagja, Magyar Ezüst Érdemkeresztrel kitüntetett művész

A miénk volt az első évfolyam, amely végigjárta a 8 általánost a Mókusban. Szeptemberben még a Szőlő utcai iskolában kezdtem, mai napig emlékszem a nagy, kék-piros bőr iskolatáskára, az új füzetek, könyvek illatára... néhány hónap múlva viszont már a vadonatúj Mókus utcai iskola lett az otthonom. Remek tanárokat

kaptam, énektanáraink voltak Soltész Anna, Bollobás Boglárka és Fodor László. A zene, a mindennapos éneklés életem természetes velejárója lett. Három tanárnál is „nyújttem” a hegedűt, végigjártam a ranglétrát a zenekarban, végül koncertmesterként fejeztem be a 8. évet. Megtanítottak a kórusban is alt szólómot énekelve az együtthangzásra figyelni, melynek később, brácsásként igen nagy hasznát vettem.

Csernus Katalin – *zenetanár, gitárművész*

A Mókus iskolában eltöltött éveim: 1985-1990 tanulóként, 2001-2004 gitártanárként. A Mókus zenei közege, közössége máig meghatározó szakmai alapot jelent számomra. Nemcsak zenei tanulmányaim kezdődtek itt Topa Zoltánné Kati néni kezei alatt, hanem zenetanári pályám is itt indult. Későbbi tanulmányaim során és szakmai életemben is sok támogatást kaptam a Mókus iskolától és Topa Kati-tól, amiért nagyon hálás vagyok a mai napig.

Alapítottam egy zenekart, Melodika Project néven, ami egy trió. Tagjai: Csernus Katalin – gitár, Antal Gábor – melodika/zongora, Pödör Bálint – ütőhangszer (volt mókusos növendék, tanára Balázs Oszkár volt.)

A trió 2014 óta résztvevője a hazai zenei életnek és külföldön is koncertezik. Saját feldolgozásaikban különböző zenei stílusok fúziója hallható a klasszikus zenétől a népzeneig át a pop és a jazz műfajáig.

Götz Anna – *színésznő*

1969-től 1977-ig jártam a Mókus utcai Ének-Zenei Általános Iskolába. Csodálatos pedagógusok fogták a kezem és bátorítottak irodalom- és zeneszeretetem fejlesztésében. Till Ottó vezetésével egészen magas szintű, sokrétű zenei képzést kaphattunk abban az időben, ami sok társammal együtt életre szóló élményt és lehetőséget adott nekünk. Több hangszeren is tanultam öcsémrel együtt, akiből később klarinét- és szaxofonművész lett. Felső osztályfőnökünk, a fiatal Szénási Éva színházzseregete révén, és persze családi indíttatásból is hetente többször jártunk színházba, és gyakran vettem részt szavalóversenyeken

is. Testvéremmel együtt nagyon sokat köszönhetünk a mi alma materünknek: itt bonthattuk ki a szárnyainkat a művészetek irányába, amihez minden elképzelhető támogatást és szeretettel bíztatást megkaptunk. Mindig jó szívvel gondolok vissza szeretett iskolámra és nagyszerű tanáiraikra!

Sok-sok remek szereppel a hátam mögött jelenleg a Vidám Színpad tulajdonosaként és művészeti vezetőjeként, és persze színészként is dolgozom.

Halász Rita – író

1986-tól 1994-ig jártam a Mókusba, illetve mindkét lányom ide járt. Író, művészettörténész, tanár vagyok.

Héja Benedek – zenetanár, zeneszerző, karmester

A Mókus utcai iskola növendéke volt, ahol az általános iskola mellett tanult az óbudai zeneiskolában hegedű és zongora hangszeren.

Jelenleg az óbudai Aelia Sabina Alapfokú Művészetoktatási Intézmény oktatója, korrepetitoraként és a vonósok karmestereként segíti a növendékeket. Az iskola vonósegítségével több alkalommal ért el helyezést országos versenyeken. 2008-ban az intézmény volt növendékeiből megalapította a Budavári Kamarazenekezt, amely – Till Ottó (a zeneiskola egykori legendás igazgatója, az Óbudai Kamarazenekezt alapítója, Óbuda díszpolgára) szellemében – az amatőrzenélés óbudai hagyományait viszi tovább. Az együttes rendszeres szereplője a fővárosi zenei életnek, koncerteken, istentiszteleteken lép fel. Társakarnagya a 2012-ben alakult Schola Academica kórusnak, illetve a Schola Academica Zsámbéki Gyerekkarának. A két kórus tevékenysége első-

sorban a középkori egyházi zenére fókuszál. Tagja a Capella Theresiana és a Szabad Hangok kórusoknak. Zeneszerzőként főként kórusműveket komponál. Naked Song című kompozíciója a 2010-es Zeneakadémiai Zeneszerzőverseny 2. helyezettje, illetve közönségdíjasa. A Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti Tagozatának Művészetpedagógusi Különdíjában részesült.

A Mókusban eltöltött évek a mai napig meghatározzák zenei tevékenységeit.

Héja Domonkos – *karmester*

„A lélekhez vezető út a kultúra.”

A Mókusba 1981 és 1989 között jártam. Jelenleg az Augsburgi Állami Színház és a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának főzeneigazgatója vagyok. Isten éltesse egykori iskolánkat!!!

A Mókus utcai iskola növendéke volt 1981-1989 között, ahol az általános iskola mellett tanult az óbudai zeneiskolában ütő és zongora hangszeren.

A Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola növendéke volt, 1993-ban ott alapította meg a Danubia Ifjúsági Szimfonikus Zenekart, amely mára Óbudai Danubia Zenekar néven hivatásos együttesé alakult. Felsőfokú zenetanulmányait a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen folytatta, eleinte ütőhangszereken és zongorán, majd hegedűn és trombitán. Először ütőhangszeres szakon végzett, majd Lukács Ervin tanítványaként 1997-ben karmesteri diplomát szerzett.

A Danubia mellett több hazai és külföldi együttesel lépett már fel, gyakori vendégkarmestere például a Kassai Állami Filharmóniának, a Macedón Filharmonikus Zenekarnak, a Tokyo City Philharmonic Orchestrának, valamint a berlini Deutsches Symphonische Orchesternek, illetve az MDR szimfonikus zenekarának. 2005 óta a Chemnitz-i Opera első karmestere, ahol klasszikus operadarabok nagy sikerű koncertjein vezényel. 2011 és 2013 között a Magyar Állami Operaház főzeneigazgatójaként és vezető karmestereként dolgozott. Jelenleg a Magyar Rádió Művészeti Együtteseinek főzeneigazgatója. Díjai, elismerései:

- 1998: a Magyar Televízió Nemzetközi Karmesterversenyének nyertese, a Közönségdíjjal és a Solti György Különdíjjal
- 1998: Dimitri Mitropoulos Nemzetközi Karmesterverseny Különdíja és a Chromaton Zenekar Nagydíja
- 2003: Liszt Ferenc-díj
- 2005: Artisjus-díj
- 2008: Gundel Művészeti díj, Junior Prima Zeneművészeti Díj
- 2026: Érdemes Művész Díj

Madai Zsolt – „A Verő velem van...” – Jazzdob előadóművész és tanár, az eMeRton díjas After Crying zenekar tagja, session-zenész

„Nincs rossz hang, az a lényeg, hogy mit játszunk utána.”

Miles Davis

„Tedd vagy ne tedd, de soha ne próbáld!”

Yoda

1974. április 17-én születtem Budapesten, értelmiségi családban. Kétéves koromban kezdtem „zörögni” a különböző háztartási eszközökön. Még nem voltam iskolás, mikor a Hair, a Superstar és a West Side Story hallgatásával teltek a napjaim.

1980-1988-ig jártam a Mókusba, itt kezdtem ütőhangszereken és zongorán tanulni 10 éves koromban. Az Aquincum Ütőegyüttes tagjaként rengeteg koncerten vehettem részt hazai és külföldi fesztiválokon, versenyeken. Első tanárom,

Balázs Oszkár állandó kísérletező kedve, és a növendékek iránt tanúsított figye-
me, tanítási módszerei példaértékűek számomra a mai napig.

Alapfokú tanulmányaim befejeztével elnyertem az „Élen a tanulásban, élen a
zenében” kitüntetést. 1991-ben elnyertem az „Aelia Sabina” díjat, Óbuda zenekul-
túrájának ápolásáért.

A gimnazista évek is folyamatos ze-
néléssel teltek. Sorra alakultak a zene-
karok, előtérbe került a nagy szerelem: a
JAZZ. 1992-ben érettségiztem, és elnyer-
tem a „Koós Károly” alapítvány díját a
művészetek terén elért eredményeimért.
Életem meghatározó élménye 16 évesen
ért: egy Billy Cobham koncertvideó. Hatá-
sára teljesen új dimenziók nyíltak meg szá-
momra a dobolás világában. Ekkor kezdtem
napi 8-10 órát gyakorolni. 1993-tól játszo-
tam különböző jazz- és rockzenekarokban,
némelyikben vibrafonoként, mely a dob
mellett a második hangszerem. Ezekben az
években zenei kötődésű grafikai munkákat
is készítettem, lemezborítókat, naptárokat.
1994-től Nesztor Iván növendéke lettem.

1995-ben felvételt nyertem a Liszt
Ferenc Zeneművészeti Főiskola jazz-
dob szakára, ahol 1999-ben kitüntetéses
előadóművészi és tanári diplomát szerez-
tem. A főiskolai évek alatt a vibrafonra is
nagy hangsúlyt fektettem, rengeteg Chick
Corea-átíratot játszottam.

A zenélés mellett egy híján 20 éve taní-
tok. 1994-96-ig a Kodály Zoltán Zeneisko-
lában, 1996-2003-ig az Ádám Jenő Zeneis-
kolában, és végül 2002-től a Mókus utcai
Andor Ilona Alapfokú Művészeti iskolában,

ahová én is jártam (akkor még Leövey Klára volt a neve), és ahol megkezdtem
zenetanulásomat. Rengeteg magánórát adok, továbbképzéseket tartok. A taní-
tásban megpróbálom a legfontosabb, irányadó gondolatokat-anyagokat átadni a
legkorszerűbb formában, persze figyelembe véve a növendék egyéniségét, céljait.
Sok tanítványom játszik zenekarokban, többen zenei főiskolára is bekerültek és a
„könnyűzene” meghatározó művészeivel játszanak egy színpadon.

Számtalan stílusú zenekarban működtem és működöm közre, filmzenei, rek-
lám és színházi feladatokat is teljesítek.

1998 óta vagyok tagja az After Crying zenekarnak. 2004-ben elnyertük a Magyar Rádió eMeRton díját, az Év Zenekara kategóriában. Folyamatosan kutatom a zenei újdonságokat, fejlesztem tudásom, gyakorlok, próbálok megfelelni annak a kiváltságnak, hogy az After Crying révén a világ számos helyén bemutatkozhatok.

Rátanyi Krisztina – *Duna TV szerkesztő-műsorvezető*

A Mókusba 1997-2004 között jártam (emlékeim szerint), szerintem a valaha volt legjobb osztályközösségbe, melynek tagjaival együtt kirándultunk, zenéltünk, énekelünk, bringáztunk, és a mai napig barátok vagyunk és számíthatunk egymásra.

Soós Lilla – *gitártanár, Aelia Sabina AMI*

A Mókusba, azaz a Mókus utcai Leövey Klára Ének-Zene Tagozatú Általános Iskolába jártam, ahol délutánonként a Budapesti Énekes Iskola és a Fővárosi III. Kerületi Állami Zeneiskola tanárai tanítottak. A Mókusban speciális énekes osztályba kerültem, ahol délelőttönként heti 4-5 énekóra volt, délutánonként pedig heti 1-2 műhelyfoglalkozás, illetve énekkar. Több énektanár tanított a nyolc év alatt, köztük Szabó Helga is, aki az ének-zene tankönyveket írta. Magyar és japán hallgatók is érkeztek hozzánk, akik a Kodály-módszert tanulmányozták, és volt, hogy tanítottak is minket. Szép éneklés esetén különleges csillogós, japán matricákat kaptunk tőlük, amik akkor még újdonságnak számítottak. Napközis tanárom, Horváth Valéria is énektanár volt, délutánonként előfordult, hogy felvett egy bakelitlemezt. Emlékszem, egyszer Saint-Saëns többtétéles művét, Az állatok farsangját hallgattuk, és az volt a feladat, hogy rajzoljuk le, hogy szerintünk milyen állatról lehet éppen szó. Ez nagyon tetszett nekünk. Az éneklés és az énekórai furulyázás mellett harmadikos koromban gitározni kezdtem, az órák a 2. emeleti zeneteremben voltak. Gitártanárom, Topa Zoltánné Kati néni, kiváló egyéniség, aki megszerettette velem a zenét, sikeresen felkészített versenyekre, zenei pályára. Imádtam az órákat, amiket az iskola falai között tölthettem.

Storz Botond – *háromszoros olimpiai bajnok kajakozó*

1986-ban kezdtem a Mókusban, de nem ott ballagtam, 6. félévkor mentem át másik iskolába. Héja Domonkos is az osztálytársam volt.

Jelenleg Üröm község alpolgármestere vagyok (itt is élek). Emellett a Nemzetközi Kajak-Kenu Szövetség (ICF) Sprint Bizottságának vagyok a tagja.

Szederkényiné Horváth Márta – *hárfatanár*

Tulajdonképpen a zenei tanulmányaim már az általános iskola 1. osztályában elkezdődtek: szüleim, akik zeneszerető, amatőr muzsikus emberek voltak, látták, hogy szeretek énekelni és jó a hallásom, beírtak az akkori Leövey Klára Ének-Zenei Általános Iskolába, ahol minden nap volt énekóra és a III. kerületi Állami Zeneiskola tanárai is az épületben tanítottak. Ötödikes voltam, amikor a zenei általános új épületbe költözött, a Mókus utcába. Amikor a költözéskor az új épület 2. emeletére felmentünk, egy üvegfalal elválasztott folyosórészre jutotunk – ez lett a Zeneiskola központja később, hasonló a mostanihoz. Ott is még pakolás folyt és mi gyerekek „beszemtelenkedtünk” körülnézni. Az új és világos folyosók, szép tantermek boldogsággal töltöttek el.

Vigh Andrea – *hárfaművész*

1969-től 1977-ig jártam a Tímár, illetve Mókus utcai iskolába. Nagyszerű tanáraink és osztályom volt. A mai napig tartjuk a kapcsolatot, osztálytalálkozókat szervezünk.

Csodálatos volt a Till Ottó vezette zeneiskola is, mely egy épületben működött a Mókus utcai általános iskolával. Sokat köszönhetek nekik is.

Gratulálok a jubileumhoz!

Miért jó mókusos diáknak lenni? Tanulóink mondták

Jó a közösség, kedvesek a tanárok, rengeteg program van, ami vagy érdekes vagy szórakoztató, és mindig megértene, ha bármi bajom van.

Szeretem a Mókusban a nagy udvart, a könyvtárat, a farsangot, a tesiórát.

Az udvaron nagy a tér a játékhöz, van focipálya, kosárpálya, tengópálya, a romok pedig remek bújócskázó részek. A kicsik az 1-2.-os udvarrészen is tudnak focizni, játszani, homokozni, csúszdázni.

Szeretek ide járni, mert sok színben jelen van az éneklés. Az udvart érdekessé teszik a templom romjai. Szeretem a tanárokat, sokan kedvesek, segítőkészek. Köszönöm, hogy ide járhatok!

Én azért szeretek a Mókusba járni, mert végtelen lehetőségem van a tanulásra és a szórakozásra egyaránt. Nagyon szeretem, hogy nemcsak azért jövök be minden reggel az iskolába, hogy tanuljak, hanem mert itt vannak a barátaim, és mert minden nap történik valami érdekes, amiért már úgy érzem, jó volt felkelni.

Azért szeretek ebbe az iskolába járni, mert kedves, jóllelkű tanárok tanítanak, és igazán vidáman telnek a napjaim, mivel sokszor előfordul, hogy játékosan vesszük az anyagot az órákon.

Szeretem, hogy minden reggel, amikor belépek, megcsap a reggeli illata. Ahogy lépegetek fel a lépcsőfokokon, megcirógat a napsugár, és a barátaim várnak. Sokat

1. ping-pong
2. barátok
3. tanárok
4. tesi
5. zeneórák

nevetünk még azokon az órákon is, amiken néha számomra unalmas dolgokat kell hallgatnom. A nagyszünet minden évszakban a legjobb. Télen hógolyócsata és hóemberépítés, tavasszal virágkoszorú-fonás, ősszel avarkupacugrás, nyáron röpzés. Összességében az élmények miatt szeretek ide járni.

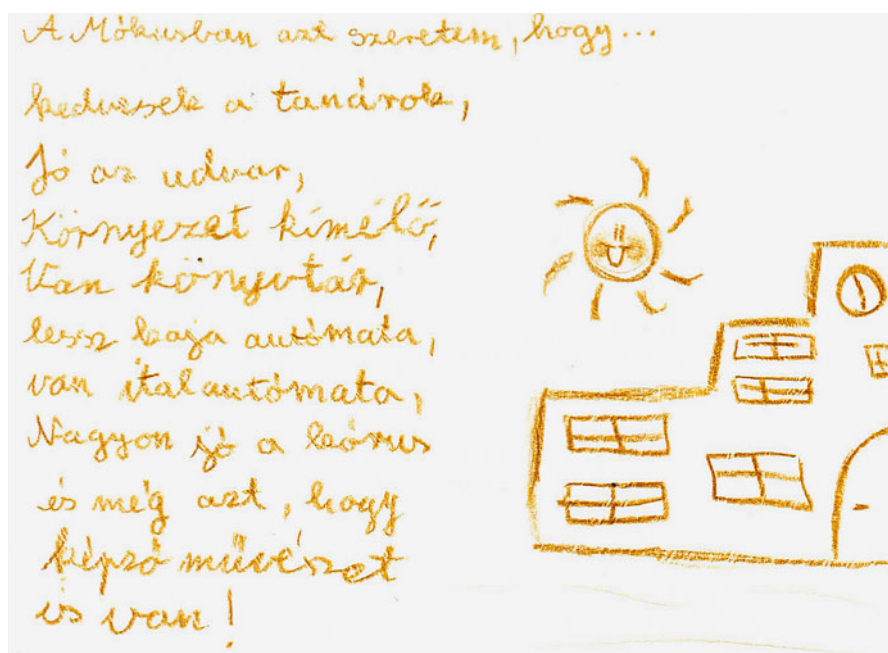
Azt szeretem a Mókusban, hogy vigyázunk a természetre. Azért jó ide járni, mert tudunk tenni a környezetünk tisztaságáért.

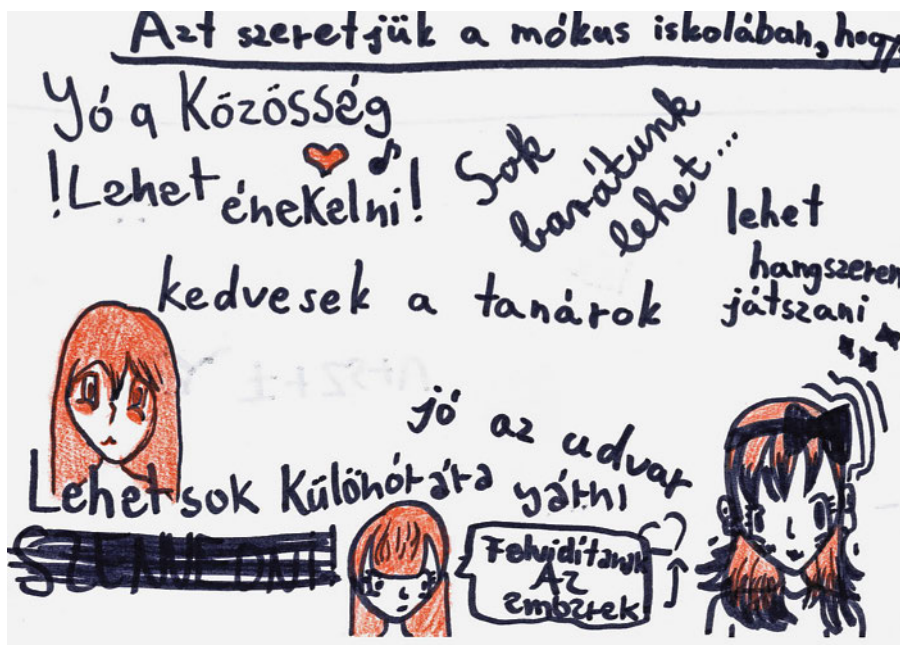
Nagyon jó a közösség osztályon belül és kívül is. Sok program, vicces játékok, Kéktúra, minden, ami kell.

Én azt szeretem a Mókusban, hogy a tanáraink mindent megtesznek azért, hogy megszerettessék velünk az általuk tanított tantárgyat.

A romok, mert úgy lehet rajta játszani, mint az igazi mókusok; az, hogy van kórus és két nagy ebédlő.

Azért szeretek a Mókusba járni, mert tanulhatok hangszeren, és kifejezhetem a kreativitásom. Nagyon segítőkészek a tanárok, és mindig bátran kérdezhetek.

Jó a közösség, ami szerintem például azért is van, mert az órákon vagy programokon sok a csoportmunka, csoportfeladat.

A Mókusban azt szeretem, hogy a diákok nagyon barátságosak és kedvesek. Szeretem, hogy lehet zenét tanulni, és azután ezt a tudást megmutathatod a színpadon.

Itt mindenki egyedi és életrevaló. Az udvar nagy, és mindig akad valami érdekesség. A könyvszeretőknek van könyvtár, ahol kedvesek az emberek és minden érdeklődési körben találunk könyveket. Itt mindenki fejlődik és megismeri önmagát, a többieket.

Szeretek ide járni, mert az iskola életében nagy szerepet tölt be a zene. Szeretek énekelni és hangszereken játszani is. A tanárok kedvesek és elnézőek, de azért néha, ha kihúzzuk a gyufát, akkor van egy kis durcimurci. A gyerekek segítőkészek. Szünetekben, sőt órákon is sokat nevetünk együtt.

Azért szeretek ide járni, mert:

- kedvesek a tanárok, érthetően tanítanak, jó az osztályközösség, és jó délután focizni az udvaron a barátaimmal.

- itt találkozhatok a barátaimmal, jókat játszunk tesiórán. Nagyon kedvesek és segítőkészek az iskolába járó gyerekek és tanárok.
- sok jó program van, elfogadóak a többiek.
- a zene elképesztően különlegessé teszi az iskolát, a lelkem mindig boldogsággal telik meg, és a társaim kitartása miatt is imádom.
- szeretnek a tanáraim és nagyon jó programok vannak. Mindig jó itt lenni.
- szeretem, mikor reggel belépek, itt biztonságban vagyok. Szeretem, hogy a tanáraimban megbízhatok. Szeretem, hogy a barátaimmal jókat játszhatok. Szeretem, hogy büszke lehetek az iskolámra. Szeretem, szeretem, hogy a Mókusban vagyok!
- itt sosem lehet unatkozni.
- sokat énekelünk és kedvesek a tanárok. Jól tanítanak, és próbálják a legegyszerűbben átadni a tananyagot.
- a tanárok általában megértőek. Sokkal jobb, mint a régi iskolám, jó az osztályközösség.
- a tanárok a felvételi alatt nagyon megértőek voltak és sokat segítettek. Rossz lesz itt hagyni a sulit, jó volt ez a 8 év.
- sok barátom van, akik bármikor meghallgatnak, ha szükségem van rá, sosem vagyok egyedül. A problémákat közösen oldjuk meg.
- nagyon szeretek énekelni és rajzolni, és itt jobban megtanulhatom mindkettőt.
- a tanárokkal szinte bármiről lehet beszélni, ők meghallgatnak, ha szükségem van rá.

Azért szeretek ide járni, mert sok érdekes dolgot lehet itt tanulni. Óvodáskoromban azt hittem, hogy az iskolában a tanárok belevarázsolják a fejünkbe a tudást. Sosem tudtam elképzelni, hogyan lehetséges az, hogy a semmiből lesz valami a fejünkben. Aztán rájöttem, hogy a tanárok csak elmagyarázzák a dolgokat, aztán nekünk kell azokat bemagolni. Vannak jól tanító meg nem jól tanító tanárok is. Itt jól tanító tanárok vannak. Úgyhogy már nem csak azért járok ide, mert közel van.

Az a jó Mókusban, hogy segítőkész mindenki a felsőből, jók a tanárok, és hogy nem egy versenystálló.

Játékos órák, jók a tanárok.

Az a jó a Mókusban, hogy sok jó barátom van itt.

Mert lehet pingpongozni, jófej osztálytársaim vannak.

Én azért szeretem a Mókust, mert van zeneoktatás, és van lehetőségünk hangszeres órára járni. Szeretem, hogy van sportnap, DÖK-nap és Luca-nap, mert ilyenkor is közelebb kerül egymáshoz az osztály, és jobban megismerjük egymást.

Azért szeretek a Mókusba járni, mert a tanárok nagyon kedvesek velem és szorgalmasnak tartanak. Nagyon jó osztályfőnököket kaptam! Az osztályközösség nagyon jó, mert meghallgatjuk egymást. Az órák nagyon kemények, de van olyan óra, ami jó móka. A könyvtáros nagyon kedves és segítőkész. Sok új dolgot tanulok meg. Az a-sok és a b-sek nem rivalizálnak és bírják egymást. Nagyon jó barátaim vannak.

Mert tanulunk és vannak barátaim. Plusz itt van a trombitaóráim.

Mert itt is vannak barátaim és itt vannak a kedvenc tanárain. A nagy udvar miatt, ahol sokat lehet játszani.

Mehetek a sulival Sóstóra.

Nagyon összetartó a közösség elsőtől nyolcadikig. Szuper programok vannak: farsang, sportnap, a betlehemes. A lépcsőn kedves üzenetek.

Közösség, farsang, zene, elfogadás, hangulat, iskolán kívüli osztályprogramok, mé-tázás, barátok, udvari játék, röplabda, osztálykirándulás, társaság, ping-pong, ked-ves tanárok, DÖK-nap, együtt éneklés, barátokkal beszélgetés, sportnap, osztály-kirándulás, kórus, jókedv, együttműködés, tesi, külön kórus, zeneórák, gála, tengő, ökosuli, elsősegély, osztálykari, Sóstó.

Azt szeretem a Mókusban, hogy...

- fincsi a forrócsoki, szuper a mászóka, kedves a védőnéni, szupi az erdei is-kola
- ha segítségre van szükségem, segíte-nek
- az osztály borzasztóan vicces, és még összetartó is. Ha akadnak is problé-máink, szerencsére mindig meg tudjuk oldani.
- szép a sulis és nagyon fejlett a tanítás is
- a hangszertanulás szórakoztató
- lehet bizalmasan is beszélgetni
- van mászófal
- lehet mesetáncra járni
- a tanárok mindig a jót keresik bennünk és persze meg is hallgatnak
- minden évben más szlogen van

AZT SZERETEM A SULIBAZ HOGY
- VANNAK JÓ BARÁTAIM
- ÖKOSLESZEM
ZOVIKI

Nekem a sulis a harmadik otthonom. Itt bármit és bármennyi érdekes dolgot tanulhatunk. Szeretem, hogy sok program van, pl. DÖK-nap, Sóstó, Luca-napi vásár, kéktúra, gardróbcseré, stb. Ez a legjobb sulis!!

A Mókusban, úgy érzem, önmagam lehetek anélkül, hogy megjátszanám magam.

Imádom énekelni és itt van rá esély.

Én a Mókusban sok mindent szeretek. Szeretem a környéket, az iskola kialakítását, és a tanárok ötleteit. Teljesen meg vagyok elégedve a menetrenddel is. Szeretek ide járni.

Eredetmondák diákjaink tollából

Miért Mókus a Mókus?

Dobos Dia: Mókusok iskolája

Régen, mikor még nem létezett az iskola, romok voltak a helyén.

A középkori romokon mindennap megjelent egy pár mókus, és odarakott egy mogyorót vagy diót. Egy idő után nagy kupacokban állt ott a dió és a mogyoró, és akkor a mókusok botocskákat kezdtek középükbe fűzni. Hosszú idő után egy nagy erődítmény lett ebből a valamiből. Mikor már ez is megvolt, akkor az állatkák beteltek egy pár embert az „iskolájukba”, és elkezdtek nekik magyarázni, mutogatni arról, hogy ne szemeteljenek, mert az rossz dolog.

Elterjedt, hogy a mókusok okosokat tanítanak, és egyre többen mentek érdeklődni. Aki a mókusok iskolájából kijött, az már soha életében nem szemetelt. Az emberek egy igazi iskolát csináltak a diósuliból. A mókusok nagyon boldogok voltak, és rávették az embereket, hogy tanítsanak ők tovább, az emberek pedig tanítottak, és továbbadták a tanítást tanítványaiknak, akik pedig továbbadták az ő tanítványaiknak.

A mókusok azóta is ártatlan, buta állatoknak tettetik magukat. De néha ellátogatnak ide, és csodálják, amit alkottak. Ilyenkor láthatod őket az ablakból, figyelnek ránk.

Gacsályi Boldizsár: Miért lett az iskola neve Mókus?

Egyszer régen, nagyon régen, még az iskola keletkezése előtt a Mókus helyén egy labor állt, ahol állatokon kísérleteztek.

A kísérletek célja az volt, hogy ezeket az élőlényeket emberi képességekkel ruházzák fel. Teltek-múltak az évek, míg egy napon megtörtént a várva várt csoda! A takarító, akit Erzsinek hívtak, szokás szerint, mint minden áldott reggelen, most is bement a laborba felmosni, mikor egy mókus hirtelen ráköszönt, hogy „szia”. Erzsi természetesen nagyon megrémült a beszélő állattól. Erzsiről még azt kellett tudni, hogy főállásban tanár egy eléggé nevetlen gyerekekkel teli iskolában, ahol mindennap megviccelik valamivel a fáradt pedagógusokat, ezért először azt sem tudta eldönteni, hogy vicc vagy valóságos, ami vele történt. De az állat megnyugtatta, hogy pont annyira meg van ijedve magától, mint a takarító. Ettől a váratlan naptól kezdve a takarító titkon mindennap belátogatott és beszélgetett a mókussal. Mígnem egyszer váratlan tűz ütött ki az intézetben. Sze-

rencsére Erzsí és a mókus kimenekültek, de dolgozó nem maradt. A nő hazavitte és gondozta az állatot.

Pár hónap elteltével, egy szép napon a postás levelet hozott, amiben az állt, hogy ha esetleg rejtélyes tűz ütne ki az intézetben, akkor a hely sorsa a legintelligensebb állat kezébe kerül, aki jelen esetben a mókus. Azt senki sem tudja, hogy ki hozta ezt a furcsa döntést, de az biztos, hogy ritkán lát a világ ekkora szerencsét, mert Erzsit pont előtte való nap bocsátották el a munkahelyéről, ezért a mókus úgy döntött, hogy új iskolát épített a labor helyére, ahol majd a nő taníthat.

Amikor az iskola romjait nézed, azt hinnéd, hogy a középkorból maradtak fenn, miközben azok az intézet maradványai. Az iskolát pedig építőjéről és alapítójáról, a Mókusról nevezték el.

Molnár Csilla: Klarissza betegsége

Valamikor réges-régen, amikor még az iskola helyén nem egy iskola állt, hanem egy nagy kolostor, akkor történt, hogy a lány, akiről a klostromot elnevezték, halálos beteg lett.

A főpapnak egyetlen lánya volt ő, a gyönyörű Klarissza, ki holtápadtan feködt, gyöngyöző homlokka a betegágyon, de senki sem tudott segíteni rajta. Hiába jött sok szerzetes, rengeteg varázsló, egyik sem tudta a gyógyírt. Klarissza napról napra rosszabbul lett, egyre gyengült, de még mindig nem tudták az orvosságot.

A plébános úr pedig minden nappal öregebbnek érezte magát a fájdalmas látványtól. Imádkozott, kesergett, könyörgött és lám, szava meghallgattatott, mert egyszercsak három mókus toppant be a kórterembe, és szólottak az atyához:

– Ó, pap! Lásd, szavaidat meghallotta az Úristen, s küldött minket, hogy meggyógyítsuk szemed fényét, a gyönyörű Klarisszát!

A tiszteletes térdre borult, úgy adta köszönetét Istennek.

– De cserébe lenne egy kérésünk, nekünk, mókusoknak.

– Amit kértek, az szent és sérthetetlen, ha meggyógyítjátok a lányomat. Halljuk hát, mit szeretnétek?

– Add, hogy e helyet, amin most állunk, rólunk nevezzék el.

– Lám, milyen szerények vagytok. Hát legyen, ahogy kívánjátok!

És írt a pap egy rendeletet, miszerint a kolostor helyét s annak közegét Isten apró küldöttjeiről, a mókusokról nevezzék el.

Amint átadták a hírnöknek a levelet, a kis mókusoknak a szíve mind hevesebben kezdett verni, és a termet betöltötte a fény. Mintha ekkor a mennyből szállt volna le egy alak, aki kezét a beteg homlokára téve gyógyította őt. Amilyen gyorsan jött, olyan gyorsasággal tűnt is el.

A fény lassan megszűnt, és amikor az ott lévők kinyitották szemüket a nagy ámulatból, Klarissza újra makkegészséges volt. A mókusok eltűntek, talán a rejté-

lyes alak vitte magával őket, többé nem látták a kis állatokat. De emlékük mégsem halványodott el, hiszen a mai napig így hívják mind az iskolát, mind az utcát: Mókus.

Talló Zoé: Miért Mókus a Mókus?

Mindenki hallott már az óbudai Mókus iskoláról. De igaz történetét csak kevesen ismerik.

Réges-régen, még a dédszüleink előtti időkben élt egy legendás tanító. A gyerekek Mókus Pista bá'nak hívták.

Az iskolába egyre több és több gyerek járt. Kellott volna egy új tesiterem. A szülők és tanárok mindent megtettek, hogy új tornaterem épülhessen. Elmentek a polgármesterhez, az önkormányzathoz, a fővároshoz, a vármegyéhez, a kormányhoz, még az Európai Unióhoz is, de senki sem tudott segíteni. Mindenki nagyon elszomorodott. Egyedül Pista bácsinak csillogott a szeme. Kiállt a diákok és a szülők elé, és ezt mondta:

– Nem baj, felépítjük mi! Mindenki legyen itt holnap reggel 8-kor!

Az emberek nem nagyon értették, hogy hogyan lesz itt tanítás és tesiterem, de bíztak öreg tanítójukban. Reggel 8-kor elkezdődött a munka. Pista bá' mindenkinek megmondta, hogy mi a feladata. Este 8-kor felnőttek és gyerekek értetlenül, csodálkozva álltak az új tornaterem előtt. Senki sem értette, hogy ez hogy lehetséges, hogyan történhetett. Egymásnak mesélték, hogy ki mit tett hozzá az építkezéshez. Az összes történetnek egy közös eleme volt, mindegyikben szerepelt Pista bácsi: ásta az alapot, keverte a betont, rakta a téglát, vágta a deszkát, hordta a cserepet. Úgy tűnt, hogy mindenhol egyszerre ott volt.

Ettől a naptól kezdve Óbuda összes lakosa, még a polgármester, az önkormányzat, a főváros, a vármegye, a kormány, és az Európai Unió is Mókusnak hívja az iskolát.

Egy összművészeti projekt

Háry János – Kunfalvi Melinda

2022-2023-ban rendezésében elkészült Kodály Zoltán: Háry János című daljátékának keresztmetszete.

Friss Gábor–Szabó Helga–Varga Károly: Játsszunk zenét! 2. könyve, és a daljáték 1965-ben bemutatott filmváltozata inspiráltak egy iskolai film elkészítésére.

A koncepció az volt, hogy létrehozzunk egy olyan alkotást, amiben minden művészeti ág képviselteti magát, és iskolánk öko szemléletét is tükrözi.

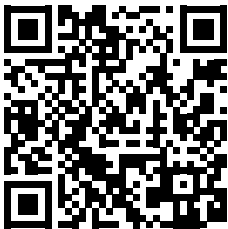
Minden szereplő az iskolánk akkori tanulója volt. A prózai szerepek mellett több néptáncos jelenettel találkozhatunk. Megszólalnak a mű mindenki által ismert népdalai, de énekel benne kórus is. Több hangszeres formáció teszi még értékesebbé és színesebbé a történetet, az ütő-, fúvós- és vonósegyüttesek tagjai szintén iskolánk hangszeres növendékei és művésztanár kollégáink voltak.

A felvételek saját telefonnal készültek zöld háttér előtt, a díszleteket magunk készítettük már meglévő anyagból, hulladékból. A jelmezeket, kelméket otthonról hozott darabokból állítottuk össze. A háttérképek utómunkával kerültek a zöld szín helyére, ezeket iskolánk képzőművészeti tanzakos tanulói rajzolták. Mindent házon belül, önerőből oldottunk meg a kezdetektől az utómunkákig.

Rendkívül sokat nevettünk mind a felkészülés, mind a forgatás közben. Aki a fenti QR-kód segítségével megnézi a filmet, a stáblista közé ékelt kis „bakivideók”

közben ízelítőt kaphat a legviccesebb pillanatainkból. Jó szórakozást kívánunk hozzá!

- Felkészítő tanárok: Horváth Zsófia, Makovinyi Tibor, Király-Szőcs Erika, Borsódy Eszter
- Vágó: Albert Mátyás
- Rendezte: Kunfalvi Melinda
- Felhasznált zenei anyag: Kecskeméti Szimfonikus Zenekar (Kecskemét Táncegyüttes 2021), forrás: YouTube

Ének-zene tanítása a Mókusban

Topa Zoltánné, Kati néni – művészeti igazgatóhelyettes

Az ének-zenei általános iskolai oktatásról Kodály Zoltán így vall: „Ez az első iskola, amely szervesen beépíti a zenét az általános emberi műveltségbe. Itt tanítják arra a tanulókat, hogy aki zenével indul az életbe, az ezzel bearanyozza minden későbbi tevékenységét. Ezekben az iskolákban minden tárgyból jobban haladnak. Jobban beszélnek, jobban írnak, jobban olvasnak.”

A Mókus iskolában az ének és a kóruséneklés mindig különleges helyet foglalt el a mindennapokban. Az énektanárok hittel, türelemmel és szeretettel vezették a gyerekeket a zene útján, Kodály Zoltán szellemiségét követve. A kórus számtalan fellépés emlékét őrzi: ünnepségek, hangversenyek, közös utazások tették gazdagabbá nemcsak a főváros és Óbuda kulturális életét, hanem a gyerekek iskolai éveit is. Az együtténeklés öröme összekötött kicsit és nagyot – a kórusban mindenki hangja számított, a közös dalolás feloldotta a feszültséget, bátorságot és biztonságot adott, és maradandó élménnyé vált mindazok számára, akik részesei lehettek.

A zenei tehetség a legkorábban megnyilvánuló tehetség típusok egyike. A zene iránt már a korai életkorban megnyilvánulhat a rendkívüli érdeklődés. A zenei nevelés intézményünkben, a fentiekben leírtak szellemében folyik, a hagyományokat megőrizve, de mindig megújulva. Iskolánkban az általános iskolai oktatás és az alapfokú művészeti képzés 2001 óta egy intézményben működik. A gyerekek délután hangszeres, szolfézs, kamarazene, zenekari órákon vesznek részt, kézműves foglalkozásra és néptáncra járhatnak. Szeretnek idejárni, mert jó a hangulat. Az egységet képező nevelőtestület számos olyan pedagógiai és szellemi előnyt jelent, amely hozzájárul a közös értékrend működtetéséhez és a gyermekek sokoldalú fejlesztéséhez.

A hangszeres tanuló gyermekeknek fellépéseket szervezünk. Óbuda kulturális életébe is aktívan bekapcsolódunk. A szerepléseknek köszönhetően tanulóink sikerekhez jutnak. Az átélt élmények hatására magabiztosabbak, kiegyensúlyozottabbak, fegyelmezettebbek. A kiemelten tehetséges tanu-

lókat versenyekre és fesztiválokra készítjük fel. E rendezvények révén kilépünk az iskola falai közül, és lehetőséget biztosítunk növendékeinknek, hogy regionális és országos szinten is sikeresen bemutatkozzanak, és kiemelkedő eredményeket, elismeréseket érjenek el.

Aki énekel, annak a lelke is kinyílik – *Kunfalvi Melinda*

Számos kutatás és tapasztalat bizonyítja, hogy az éneklés nem csak örömteli, hanem egészséges és hasznos időtöltés. Pozitív érzéseket táplál bennünk, a tudatos légzéstechnika pedig stresszoldó hatása mellett fizikai egészségünket is szolgálja. A művek megismerése közben ismeretekkel gazdagodunk, míg megszólaltatásuk által olyan képességeink erősödnek, amik további területek fejlődéséhez vezetnek. Az éneklés mindenki számára elérhető tevékenység. Az emberi hang a legőszintébben szóló „hangszer”, ami egyúttal a belső állapotunk és személyiségünk tükré.

A Mókusba járó gyerekek felé egyik legfontosabb feladatunk, hogy az éneklés által kinyissuk szemüket, szívüket a jóra és a szépre, ezzel is utat mutatva a boldogság felé. Napjainkban ennek fontossága különösen felértékelődik, gyermekeink digitális térben töltött tevékenységeinek negatív hatásait többek között a fizikai térben történő művészeti tevékenységekben való aktív, elmélyült részvétellel tudjuk ellensúlyozni. Énekórákon éneklés mellett gyakran beszélgetünk, játszunk, táncolunk, mozgunk szervezett és improvizatív módon egyaránt, az énekelt dalok és a hallgatott zeneművek így kerülnek gyermekeinkhez igazán közel. Így teszik személyiségüket és fantáziájukat színesebbé, miközben értékrendjük fejlődik, lelkük gazdagodik és az egész életük szebbé válik. A teljesítmény értékelésének alapja az aktivitás, amiből kiderül az egyén önmagához mért fejlődése is, ennek érdekében kiemelkedő szerep jut a motivációnak. A hagyományok és a klasszikus értékrend megőrzése mellett fontosnak tartjuk, hogy felismerjük a világ változásaival járó aktuális helyzeteket és ezeket beépítsük nevelési céljaink meghatározásába. Már az ókori görögök is vallották, hogy a zene a lélek nemesítője, annak nevelése pedig ugyanolyan fontos, mint a test épségének, egészségének megőrzése. Iskolánkban gyermekeink megtanulják, hogy együttműködéssel, alázattal, szorgalommal csodálatos élményekben lehet részük és tudatosan bennük, hogy igazán büszkék arra lehetnek, amiért megdolgoztak. Ez az érzés erősíti önbí-

zalmukat, tettere bátorítja őket. Megtapasztalják, hogy a jutalom sosem marad el, mert az maga az alkotás öröme, és az az érzés, amikor rengeteg tanulás, gyakorlás után megszólal a mű, az együtthangzás, aminek ők is részei.

„Egy mindenkiért, mindenki egyért!”

Andor Ilona is gyakran idézte Alexandre Dumas: A három testőr című klasszikus regényéből ismertté vált szállóigét, ami a kórusban való éneklés egyik legfontosabb alapját fogalmazza meg. Egyfelé nézünk, együtt lélegzünk, együtt gondolkodunk, együtt érzünk, együtt szólalunk meg. Felelősséget vállalunk egymásért és bízunk egymásban. Tudjuk, hogy amit mi megteszünk a többiért, a többi is megteszi értünk. Egy ilyen közösség az együttműködés legmagasabb szintjét követeli meg és aki azt megtanulja, egész életében gazdagabb lesz.

Kórusban való énekléskor a test, a lélek és a szellem barátsága erősödik. Intelligens, művelt, empatikus és együttműködő gyermekeket nevelünk, akik ezeket a javakat függetlenül attól, milyen hivatást választanak, tovább örököltik gazdag személyiségük által. Mi ebben hiszünk.

Névadónk, Andor Ilona Kodály Zoltán által is elismert énekpedagógus, karnagy volt. Az ő személyisége és szemlélete ma is élő példa számunkra. A róla elnevezett Andor Ilona Gyermekkaron belül 5 kórust működtetünk. Évfolyamonként két emelt szintű énekes osztály van, így országos viszonylatban is nagy létszámú kórusoknak számítanak.

Aprók Kara

2013 óta Rajkainé Magyar Katalin vezeti, ezt a kórust a 2. évfolyamos osztályok tanulói alkotják. Henteente egyszer vesznek részt kórus előkészítő foglalkozáson. Ezek az alkalmak biztosítják számukra, hogy megérezzék az együtténeklés örömét, egymásra figyelve, egymáshoz alkalmazkodva vegyenek részt a közös munkában. Hangjuk szépítése, hallásuk fejlesztése gyermekdalok, népdalcsokok, jeles napokhoz kapcsolódó dalok, könnyű kánonok, egyszerű hangszerkíséretes művek éneklésén keresztül történik. Az iskolai eseményeken való fellépések teremtik meg számukra a közönség előtti szereplés, viselkedés kultúrájának alapjait.

Kicsinyek Kórusa

2023 óta Veres Andrea Zsuzsanna vezeti, tagjai a 3. és 4. évfolyam tanulói. Hetente egy alkalommal vesznek részt kóruspróbán. Az előző év előkészítő munkájára építve tovább erősödik az együtténeklés öröme és az egymásra figyelés képessége. A különböző karakterű népdalok mellett kánonok és könnyű kétszólamú művek éneklésével gyarapítják a repertoárt. A korosztályuknak megfelelő értékes zeneművek megismerésén, megszólaltatásán keresztül fejlődik a gyermekek igényessége, ízlésvilága.

Crescendo Kórus és Vivace Kórus

2019 óta én, Kunfalvi Melinda vezetem ezeket a kórusokat. Ugyanabban az évben kapták új neveiket is, melyek az Andor Ilona Gyermekkar elnevezésén belül megkülönböztetik az 5-6. évfolyamosok Crescendo Kórusát és a 7-8. évfolyamosokból álló Vivace Kórust. Az előbbi esetében a repertoár főleg reneszánsz, XX. századi és kortárs művekből áll, az utóbbinak romantikus, barokk és igényes könnyebb stílusú művek is helyet kapnak műsorában. A Vivace Kórus repertoárjának tervezésében fontos szempont a fiúk létszáma és szólamaránya is. Ha sokan vannak, akár vegyeskari műveket, ha kevesebben, akkor inkább kis vegyeskari műveket tanulunk. A fiúk hangja 12 éves koruk körül lép a mutálás időszakába. A mai szemlélet szerint ez nem indokolja az éneklés szüneteltetését, ezért ők a hangállapotuknak megfelelő módon továbbra is kórustagok maradnak. A kórusok munkáját Mezeiné Topa Orsolya és Veres Andrea Zsuzsanna segíti korrepetícióval és szólampróbával. A hangképzésre és a légzéstechnikára nagy hangsúlyt fektetünk, célunk az erőlködésmentes, hangszalagok épségét megőrző szép hangadás elsajátítása. A tiszta intonáció, érthető szövegmondás és az árnyalt dinamika mellett izléses, stílusos előadásra törekszünk.

2025-ben a szülők és a kollégák által az Andor Ilona Iskolafejlesztő Alapítvány részére felajánlott támogatásokból lehetőséget kaptunk színpadi megjelenésünk megújítására. Ezúton is köszönjük szépen.

Tehetség gondozás

Az Andor Ilona Kamarakórusba heti 1 órában olyan tehetséges és lelkes gyerekek járnak, akik az órarend szerint előírt kóruspróbákon kívül is szívesen járnak énekelni. Ez a vidám hangulatú, fakultatív foglalkozás kisebb létszámmal működik,

tagjai elszántak, elhivatottak. Mezeiné Topa Orsolyával közösen vezetjük. Rendszeresen szerepelünk az iskola által szervezett koncerteken, de külső felkérésnek is tettünk már eleget. A gyerekek javaslatai fontos alapját adják a repertoár kiválasztásának, a klasszikus művek mellett musicalrészletek és igényes, populáris művek, feldolgozások is helyet kapnak benne. Baráti kapcsolatot ápolunk a Pécsi Mátyás Király Utcai Ének-Zenei Általános Iskola kórusával, akikkel két évente kölcsönösen meglátogatjuk egymást és kórusaink közös koncertet adnak Pécsen és Budapesten. Ezek az utazások csapatépítés szempontjából is nagyon hasznosak, a sok szép közös élmény erősíti bennük az összetartozás érzését.

Legfontosabb célunk a közös éneklés örömeinek megélése, de emellett vágyunk az egészséges megmérettetésre is, ami még kitartóbb, még igényesebb készülésre ösztönöz minket. Rendszeresen szerepelünk az iskolai és a fenntartónk által szervezett koncerteken, az Éneklő Ifjúságon, a KÓTA által szervezett rendezvényeken, valamint a Kodály Zoltánról elnevezett országos kórusversenyeken. A fellépésekért kapott taps és az elért szép eredmények olyan sikerélményt adnak, amikre egy életen át szívesen emlékezünk.

Hálásak vagyunk minden valaha itt tanító elhivatott kollégánknak az odaadó, szeretetteljes munkájáért, gyermekek ezreit ajándékozták meg az éneklés örömeivel, ápták Andor Ilona szellemi örökségét és megteremtették a Mókusos kórusok jó hírnevét. Ezek megtartása hozzájuk méltóan napjainkban és a jövőben is közös célunk.

Énektanárok, kórusvezetők, akikre tisztelettel és szeretettel gondolunk

Bátki Mihály, Bollobás Boglárka, Ferencz Károlyné, Fodor László, dr. Kertészné Bollók Teréz, Dr. Kabdebó Sándor, Dr. Sirákné Dr. Kemény Kinga, Kenyő Nikolett, Lőrinczné Horváth Marianna, Meggyesiné Thury Katalin, Párkainé Dr. Szabó Helga, Sebőkné Bárdos Judit, Soltész Anna, Tamási Kinga

Fodor László karnagy

Budapesti Énekes Iskola
művészeti vezetők:
Dr. Bubnó Tamás, Dr. Mezei János

Fodor László karnagy

Dr. Párkainé Szabó Helga karnagy

A Mókus utcai iskola kórusa a San Marco utcai művelődési házban. Bollobás Boglárka karnagy

Dr. Sirákné dr. Kemény Kinga karnagy

Bátki Mihály karnagy

Sebőkné Bárdos Judit karnagy

Dr. Kabdebó Sándor karnagy

Tamási Kinga karnagy

Rajkainé Magyar Katalin karnagy

Kunfalvi Melinda karnagy

Lőrinczné Horváth Marianna karnagy

Veres Andrea karnagy

Amire szívesen emlékszünk

Tartson velünk egy időutazásra, nézze meg az elmúlt évtizedek során készült felvételeket kórusaink koncertjeiről!

Amire büszkék vagyunk

Bárdos Judit és Kabdebó Sándor karnagyok vezetésével:

- 1999. Mendelssohn Kórusfesztivál – Arany diploma
- 1999. Budapesti Nemzetközi Kórusverseny – Arany diploma
- 1999. FPI által alapított Kiemelkedő Szakmai Díj
- 2000. Éneklő Ifjúság – Arany diplomával minősítés, „Kiugróan magas előadásért” Különdíj
- 2000. Riva del Garda Nemzetközi Kórusversenyen gyermekkórus kategóriában I. helyezett
- 2000. Alba Regia Művészeti Fesztivál Különdíj Kodály Zoltán kórusműveinek kiváló előadásáért
- 2001. Éneklő Ifjúság – Különdíj
- 2001. Franciaország, Tours Kórusfesztivál II. helyezés
- 2002. Éneklő Ifjúság – Arany diploma, „Év kórusa” cím
- 2003. Olaszország, Grado, „Isola del Sole” Kórusfesztivál – Ezüst diploma

Bátki Mihály karnagy vezetésével:

- 1997. III. kerületi Dal és társasének tanulmányi verseny – Arany minősítés
- 1998. Éneklő Ifjúság – Arany minősítés
- 1998. Angliai utazások és koncertek
- 2000. Éneklő Ifjúság – külön elismerés a Kodály- és Bartók-művek előadásáért

Baráti Kör Kamaraegyüttes:

- 2001. „Duettől a kamaraéneklésig” társaséneklési versenyen Arany minősítés
- 2001. Éneklő Ifjúság – Arany diplomával minősítés
- 2001. Szereplés az Éneklő Ifjúság Gálahangversenyén
- 2001. Országos Társaséneklési Verseny – Arany fokozat
- 2002. Lengyelországi kórusfesztivál
- 2002. Éneklő Ifjúság – Arany minősítés

Szerenád Kamaraegyüttes:

- 2005. Éneklő Ifjúság – Arany diplomával minősítés
- 2006. Éneklő Ifjúság – Arany diplomával minősítés

Tamási Kinga Johanna karnagy vezetésével:

- 2003. Kodály Zoltán Nemzetközi Kórusverseny – Arany minősítéssel II. hely
- 2003. Észak-Franciaországi út, Notre Dame templomok, székesegyházak látogatása, koncertek
- 2004. Éneklő Ifjúság – „Év Kórusa” cím
- 2005. Erdélyi és angliai koncertek
- 2006. Kodály Zoltán Magyar Kórusverseny – Arany diploma, valamint Különdíj a Lengyel László-kórusmű előadásáért
- 2007. erdélyi út Szék faluba, húsvéti éneklés a templomban
- 2008. Belgium, Neerpelt-i Kórusversenyen III. helyezést a „D” kategóriában
- 2008. Felvidéki jutalomutazás 100 tagú gyermekkar részére Kodály nyomában (A Westend bevásárlóközpontban egy hétvégi éneklés után, sorsoláson nyerték az utat.)
- 2009. szereplés a Költők Világkongresszusán
- 2009. V. Kodály Zoltán Magyar Kórusverseny – Ezüst diploma
- 2010. Éneklő Ifjúság- Arany minősítés
- 2011. Budapesti Nemzetközi Kórusverseny – Arany minősítés
- 2011. Éneklő Ifjúság – „Év Kórusa” cím
- 2012. Éneklő Ifjúság – „Év Kórusa” cím
- 2012. VI. Kodály Zoltán Magyar Kórusverseny – Ezüst diploma
- 2013. Éneklő Ifjúság – Ezüst minősítés
- 2013. Orff: Carmina Burana, koncert a Danubius zenekarral
- 2014. Éneklő Ifjúság – Ezüst minősítés
- 2014. Szereplés a Zeneakadémián az Éneklő Ifjúság 80. évfordulója alkalmából rendezett ünnepélyen
- 2014. „Feltekintek a csillagos nagy égre” Az I. világháború centenáriuma rendezett Katonadal Kórusverseny – Arany minősítés
- 2014. Mendelssohn: Szentivánéji álom, koncert a Danubius zenekarral
- 2015. VII. Kodály Zoltán Magyar Kórusverseny – Ezüst diploma, valamint az Editio Musica Budapest Zeneműkiadó Különdíja
- 2015. Melki Bencés Apátságban mise és koncert
- 2016. Éneklő Ifjúság – Arany minősítés
- 2016. José Cura és Mahó Andrea koncert a Magyar Színházban
- 2016. A Baptista Szeretetszolgálat jubileumi műsora a Papp László Sportarénában
- 2016. Szereplések Gyergyószentmiklóson és Csíksomlyón
- 2016. José Cura koncert a Papp László Sportarénában
- 2016. Kodály Zoltán Emlékkoncert
- 2016. Adventi fellépések a Várkert Bazárban

- 2017. A Magyar Kodály Társaság meghívására jubileumi hangverseny a Zeneakadémián
- 2017. Edvin Marton koncert a Kongresszusi Központban, ahol Fekete Márton énekelt szólót
- 2017. Fellépés a Baptista Központi Kóruossal az Újpesti Baptista Imaházban
- 2017. Múzeumi hangversenyek- Nemzeti Galéria
- 2017. Kodály Zoltán halálának évfordulója a Mátyás-templomban
- 2018. VIII. Kodály Zoltán Magyar Kórusverseny – Ezüst diploma
- 2018. José Carreras koncert a Papp László Sportarénában

Kunfalvi Melinda karnagy vezetésével:

- 2022. Gyöngyhalász Országos Baptista Ki Mit Tud? a Mókus Kóruossal – Különdíj
- 2022. Zenés Adventi Kalendárium koncert a JaMese zenekarral a Mókus kórus közreműködésével a Magyar Zene Házában
- 2023. Felső kórusok szereplése a Baptista 500 koncerten a Papp László Sportarénában a Baptista Szeretetszolgálat jóvoltából
- 2024. Jutalomutazás a Mókus Kóruossal Pécsre, közös koncert a pécsi Mátyás Utcai Ének-Zenei Általános Iskola kórusával

Crescendo Kórus:

- 2024. Éneklő Ifjúság – Arany diplomával minősítés, országos dicséret, külön elismerés Balázs Árpád: Bodzavirág c. művének előadásáért
- 2025. X. Kodály Zoltán Magyar Kórusverseny – Ezüst diploma
- 2025. A New Life Symphony Orchestra és a Da Capo Zenekarral közös koncert a Pesti Vigadóban

Vivace Kórus:

- 2023. Fellépés a Reformációi Gálaesten az Uránia Nemzeti Filmszínházban
- 2024. Éneklő Ifjúság – Arany diploma
- 2025. Szereplés a XXXI. Éneklő Ifjúság Szakmai Napok és Koncertek Fesztiválhangversenyén
- 2025. Közös koncert a New Life Symphony Orchestra és a Da Capo Zenekarral a Pesti Vigadóban

**Tekintse meg okleveleinket,
elismeréseinket!**

Képzőművészet régen és most

Alapítványi iskolává válásunk után is fontos célunk maradt a kerület kulturális életében való aktív részvétel és jelenlét. A művészeti oktatás bevezetését követően egyre erősebben fogalmazódott meg az igény, hogy az itt született alkotások minél szélesebb körben is megismerhetők legyenek.

A kórusok, hangszeres zenészek és táncosok számára számos bemutatkozási lehetőség nyílt tanszaki, iskolai, illetve nyilvános közösségi koncertek keretében. A képzőművészeti tanszakokon sok növendék élhette át az alkotás örömét. A kerámia készítés fortélyait dr. Szabó Zoltánné, „Saci néni” irányítása mellett sajátíthatták el, később pedig lehetőség nyílt égetőkemence használatára is. A festészet, az üveg- és a tűzzománctechnikák rejtelmeibe Glatz Marietta tanárnő vezette be tanítványait. Az elkészült alkotások közül több országos biennálékön és versenyeken is kiemelkedő eredményt ért el.

Az évenkénti kiállítás azonban már nem bizonyult elegendőnek mindezek bemutatására. Ekkor született meg a falinaptárak készítésének gondolata, amelyek 2005 és 2014 között minden évben megjelentek. A naptárak lehetőséget teremtettek arra, hogy az intézményben folyó, sokak számára addig láthatatlan munka szélesebb nyilvánosságot kapjon, és egyben dokumentálják is az alkotótevékenységet a jövő számára.

A későbbiekben a kiadványokat tovább gazdagították táboraink hangulatos, élményekben gazdag pillanatait megörökítő felvételek is.

Tíz év a Mókus képzőművészeti tagozatának életében

Borsódy Eszter

Személyes visszaemlékezésem nem beszámoló jellegű, csak a számtalan szép eseményből emel ki párat, s bár az 50 éves Mókus múltjából csak a legutóbbi 10 évről tudok emlékeket idézni, mégis képet adhat ez iskolánk művészetfókuszú életéről.

Elmesélésekből tudom, hogy a 2000-es évek elejéig iskolánkban egy viszonylag tartós, hosszú időszakon át Szabó Zoltánné, Saci néni és Glatz Marietta nevéhez volt köthető a képzőművészet nivós oktatása. Ezután sajnos 1-2 évente új művésztanár került a képzőművészeti tagozatra, ami az idejárók számát 10 fő alá csökkentette.

2016 szeptemberében érkeztem az iskolába. A megörökölt 9 fős tagozati létszámot már a hónap végére sikerült megnövelni, és a tanévet 24 fővel és 3 csoporttal elindítani. Az iskolavezetés és a tanítók támogatása nagyban segítette ezt a „talpraállást”, és lehetőséget adott arra, hogy az iskolai rendezvényekbe bekapcsolódva a művészeti tagozat hangszeres rendezvényein való aktív részvétellel

évente többször bemutatkozhasunk a gyerekek munkáival. Bizalmat kaptunk az iskolai környezet kialakításában is: az iskola belső tereiben megjelentek az órákon készült munkák, sőt, célzott dekorációs feladatokat is megoldotunk. Például a 2020-21-es tanévben megtervezhettük az iskola homlokzati ablakaira kerülő árnyékolók több négyzetméteres felületét, amit máig a gyerekek rajzai díszítenek. Csodálatosan bontakozott ki az évek során a képzőművészeti tagozat beágyazódása az iskolai életbe és kapott egyre több feladatot és részvételi lehetőséget, aminek köszönhetően az elismert-

sége is nőtt. Ünnepi pillanat volt, amikor a 2021-es tanév elején a bejárati lépcsősor falára került az „Óbuda szívében” című kerámia fali kompozíció. Ezzel a meglepetéssel fogadtuk a vakáció után a tanévnyitóra érkező a gyerekeket.

Az iskolai év rendjében számtalan lehetőség van a tanulók munkáinak bemutatására. A földszinti fogadótérben lévő paravánokon és üveges vitrinekben állandó a jelenlétünk. Itt sorakoznak az órákon készült széles palettájú munkák: grafikák, festmények, fűzött ékszerek, térbeli papírmunkák, bábok, papírmaché figurák, festett üvegtárgyak, mázas kerámia figurák és korongozott edények egy-

aránt. A zenei tagozattal együttműködve a tanév során számtalan koncertet kísérik a tagozat munkáit bemutató tárlatok. Az évet záró iskolai gála – a külső helyszín ellenére – a teljes évi alkotómunka kiállítását, és a gyerekeknek a közön-séggel való találkozását teszi lehetővé.

Az idei, 2025-26-os tanévben a képzőművészeti tagozatra 48 fő iratkozott be és 4 csoportban folyik a művészetre nevelés. Fontos célunk, hogy a gyerekek megerősítést kapjanak arról, hogy a művészeti kreativitás örömet, önbizalmat és motivációt ad, komplex módon fejleszti a problémamegoldást, a koncentrációt és a kritikai gondolkodást, így a későbbiekben, ebből fakadóan pozitív válaszokhoz, megoldásokhoz segítheti őket életük kihívásaiban.

A képzőművészeti tagozat aktív a versenyeken való megmérettetésben is, öröm és büszkeség év végén leadni a pályázatokon díjazottak listáját. A másik nagy örömünk az a pillanat, amikor tagozatunkra beérkezik a hír a művészeti szakirányban továbbtanulók sikeres felvételéről. Bizony, a hétköznapi apró „gyümölcsei” érnek meg ezekben a nagy pillanatokban, amikor tanulóinkat sikerül életük választott pályáján útra engednünk.

Hagyományok a Mókusban

Egyházi ünnepeink – *Fodorné Bálint Andrea*

Iskolánkban az ünnepek sorában kiemelt jelentőségűek az egyházi ünnepek. Az egyik legnagyobb keresztyén ünnep a karácsony, amikor Jézus Krisztus földre születésére emlékezünk bibliai gondolatokkal, betlehemes játékkal, hangszeres és kórusmuzsikával. A karácsonyt megelőző négy hétben minden évben megtartjuk az adventi gyertyagyújtást a tanulók énekével kísérvé, ezzel is készülve a szeretet ünnepére. A karácsonyi koncerteken minden prózai és zenei megnyilvánulás méltó dicsérete a Szeretet Istenének. Karácsonykor iskolánkban is a világ legnagyobb csodájára emlékezünk, hogy miként jött el emberi testben az Isten Fia a földre, hogy egészen közel hozza az Isten országát minden emberhez.

A keresztyénység második legnagyobb ünnepe a nagyheti és a húsvéti időszak. A Megváltó szenvedéstörténete a virágvasárnapi eseményekkel kezdődött, amikor Jézus aláztatosan, számárháton ülve bevonult Jeruzsálembe, a néptömeg pedig hozsannát kiabálva, pálmaágakat lengetve fejezte ki iránta való hódolatát. Ezért is nevezik a húsvét előtti vasárnapot virágvasárnapnak. Erről az eseményről a hittanórákon emlékezünk meg minden évben, ahogyan a nagyhét további eseményeiről is. Nagycsütörtök az utolsó vacsora emlékünnepe, amikor Jézus a legközelebbi barátaival, a 12 tanítvánnyal együtt fogyasztotta el a megtört kenyeret és a bort, ami az ő küszöbön álló kereszthalálát jelképezte. Nagypéntek Jézus kereszthalálának, húsvét pedig az ő feltámadásának az ünnepe. A megváltó Jé-

zus ugyanis nem maradt a sírban, mert harmadnap feltámadt. Feltámadása után még 40 napig sokaknak megjelent, így erősítve az első tanítványok hitét. Ekkor visszament a mennybe, ez a mennybemenetel ünnepe. Húsvét után 50 nappal pedig elküldte a mennyei Atya a Vigasztalót, a Pártfogót, vagyis a Szentlelket, ez a pünkösöd ünnepe. Ezekről az ünnepekről iskolánkban a hittanórákon tanulhatnak részletesebben iskolánk tanulói.

Iskolánkban minden évben megemlékezünk a reformációról is, amikor leginkább a Szentírás fontossága kerül a középpontba. Az idei tanévben ezt segítette az eredeti nyelvű és különböző fordítású Bibliákból álló kiállítás, ami nagy érdeklődésre tartott számot mind a tanulók, mind a kollégák körében.

Az európai keresztyénségben a 3. század óta elterjedt szokás, hogy egy őszi vasárnapon ünnepi istentisztelet keretében megköszönik a termést adó jó Atya gondviselő szeretetét. Iskolánkban is egy látványos, különös jelentőségű ünnep az őszi hálaadás napja. Ez az ünnep azt a célt szolgálja, hogy egy kicsit megálljunk, és ráirányítsuk a figyelmünket mindarra a sok jóra, ami körülveszi az életünket. A tantermekben és a folyosókon ilyenkor szebbnél szebb tablóképeken gyűjtik össze gondolataikat tanulóink, hogy mi mindenért lehetnek hálásak. A hálaadás napja minden évben jó lehetőséget ad arra, hogy iskolánk egész közössége, tanárok és diákok egyaránt végiggondolják, hogy mi mindenért lehetnek hálásak Istennek! A hálaadási ünnep hetében minden évben szép hálaadási asztalt csodálhatunk meg iskolánkban. A Jóisten gondviselésére utalnak az asztalon elhelyezett dolgok: a zöldségek, a gyümölcsök, a mindennapi kenyér és az életető víz. De a Biblia is helyet kap az ünnepi asztalon, hiszen a Szentírás lelki táplálékul szolgálhat a mindennapokban, ha érdeklődve kezünkbe vesszük és olvassuk.

A baptista fenntartású iskolák jellegzetes ünnepe az imanap, amit jó néhány éve iskolánkban is méltóképpen megünnepelünk a tanév vége felé. Isten egy nagyon különleges, mégis egyszerű, mindenki által elérhető ajándékot adott az embernek: az imádkozás lehetőségét. Az imádság Istennel való beszélgetést jelent, amikor mondatokba foglaljuk gondolatainkat, és kiöntjük a szívünket a láthatatlan, de mégis mindenütt jelen lévő Istennek, aki bármikor elérhető. Az imádság azért különleges ajándék, mert korlátlanul, szabadon lehet élni vele, hiszen nincs meghatározott ideje és helye az imádságnak. Mivel Isten mindenütt jelen van, és Ő képes egyszerre mindenre odafigyelni, ezért bárhol, bármikor lehet bárkinek imádkozni. Isten szava, a Biblia nagyon sokszor buzdít az imádkozásra. Erre a páratlan és nagyszerű lehetőségre irányítjuk a figyelmünket az évenként megtartott imanapon.

Mesék a könyvtárban – Felszeghyné Molnár Eszter

A népmese napját 2014. szeptember 30-án ünnepeltük először, s azóta is tevékenységeink fókuszában tartjuk.

Azóta volt ehhez kapcsolva Olvasás hete, Mesehét, Mesés napok, mesemúzeumi programok, a Legszebb meseképek kiállításai.

Meséltek itt gyerekek egymásnak és a párhuzamos osztálynak, felsősök az alsósoknak, kollégák is a kedvenc meséiket, négy éve pedig Neisz Laura mesemondó előadóművész a vendégünk ezen a jeles napon.

Mesélünk papírszínházzal és mesekuckózáva diázással.

Volt, amikor kikiáltók jártak síppal, dobbal hívogatva a gyerekeket a programokra.

Volt, amikor nagyszülők jöttek mesélni az unokájuk osztályába, s ha valahová nem jutott nagyi, akkor oda is bementek mesét mondani.

„Száll a mese szájról szájra...”

Maradjon is így, amíg a világ világ.

A Mókus örökös ökoiskola – Tóth Mária

„Cseppekből áll a tenger...”

2004 óta tanítok a Mókusban, ami az évek során teljesen a szívemhez nőtt. 2006-ban részt vettem egy számomra nagyon inspiráló képzésen, ami a környezettudatos gondolkodásról szólt. Ez nemcsak új szemléletet adott, hanem rengeteg gyakorlati ötlettel is gazdagított.

Ott jött a felismerés, hogy milyen kincs van a kezemben azzal, hogy a munkámból adódóan lehetőségem van hatni a jövő generáció gondolkodására és beépíthetem a környezettudatos szemléletet a mindennapi oktatásba. A kérdés csak az, milyen módon valósulhat ez meg? A tanórákon szűkösek a lehetőségek,

mert sokszor másra kell fókuszálni. Ezért arra gondoltam, mindez a szabadidős tevékenységekben kaphat teret. Az első lépések egyike a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése és bevezetése volt, ami akkoriban az általános iskolákban országos szinten csak öt helyen működött.

Az akkori vezetőség első hallásra nem támogatta az ötletet. Ekkor igyekeztem konkrét, jól átlátható érvekkel alátámasztani a javaslatot: kiszámoltam, hogy ha szelektíven gyűjtjük a hulladékot, akkor a két egy köbméteres kommunális kuka helyett elegendő lesz csak egy. Így a szemétszállítás költsége felére csökkenthető, sőt a szelektíven gyűjtött hulladékért pénzt kapunk a feldolgozóktól. Végül az ötlet zöld utat kapott, és bevezetésre kerülhetett a szelektív hulladékgyűjtés.

Igen ám, de ki fogja működtetni a többletmunkával járó feladatot? Ekkor született meg az Ökomókus mozgalom ötlete, ami azóta is évente 60–80 gyerek aktív részvételével működik.

Az indulásban sokat segített Cravero Edina, akivel rengeteget ötleteltünk együtt. Vele találtuk ki például az Ökomókusok címerét, meg még sok más dolgot. Tulajdonképpen így indult el az egész.

Nagy lendülettel vágunk bele a megvalósításba, az egyik első lépés az volt, hogy kivettük az összes kommunális hulladékgyűjtő kukát a tantermekből, hogy a

Kertészkedés egy Pályaorientációs napon

gyerekeknek el kelljen sétálniuk a folyosón lévő szelektív kukákhoz, és addig van idejük végiggondolni, hogy hova kell dobni a hulladékot. Ez néhány évig minden szinten működött, később azonban az alsó tagozaton más prioritások kerültek előtérbe. De nincs ezzel sem baj, mert azt is fontosnak tartom, hogy környezettudatosság meggyőződésből és ne kényszerűségből működjön. Jelenleg nálunk, a 30-as teremben maradt meg teljesen ez a rendszer és a felső tagozaton. Összességében elmondhatom, hogy nagy részben bevált gyakorlatnak bizonyult.

Osztályok között hulladékgyűjtő versenyek is vannak, papírgyűjtés, kupakgyűjtés. Ez is motivációt ad a gyerekeknek. Valakit a versenyszituációval lehet motiválni, valakit pedig azzal, hogy csak úgy önmagáért megcsinál valamit, ami jó érzéssel tölti el.

Az ezredfordulón az iskolaudvar elég sivár volt, nem voltak mászóakák, és leülni sem lehetett, csak néhány betoncsomok állt a hajdani padok helyén. Ekkor talált meg minket egy lehetőség, kupakgyűjtéssel újrahasznosított műanyag deszkákhoz juthattunk. Ezekkel pótoltuk a hiányzó ülőkéket, és egyben egy újabb kézzelfogható haszna is megmutatkozott a szelektív gyűjtésnek.

Később mászóakák is kerültek az udvarra. Az egyik elég kalandos úton érkezett, amikor a Csatornázási Művek bezárta a Duna-parti üdülőjét, sikerült elkérnünk egy fémmászóakát, aminek az ideszállítása és felállítása éjszakába nyúló projekt volt.

Az évek során sok ötletet is sikerült megvalósítani a fenntarthatóság jegyében. Mint például a zárható kerékpártároló, amit baráti, szülői összefogással építettünk, és aminek köszönhetően egyre több kolléga és diák érkezik kerékpárral és rollerrel iskolába.

Papírgyűjtés

Parkosítás a Mókus közben

Parkosítás a Mókus közben

ablakok voltak, könnyű volt felszerelni őket.

A számos későbbi projektek között volt, hogy varrtunk kis textilzsákokat, amelyekben kiflit vagy zöldséget lehet vásárolni, amivel kiválthattuk az egyszer használatos műanyag zacskókat. Jártunk üzemlátogatáson a Csatornázási Műveknél, ahol megnéztük, mi történik a szennyvízzel és hogyan kerül vissza a tisztított víz a természetbe. Ellátogattunk a rákospalotai szeméttégetőbe is, amely ezigdig Magyarország egyetlen kommunális hulladékégetője. Sajnos csak ez az egy van, pedig villamos energiát is termel.

Saját komposzt felhasználása a fenntartható kertészkedésben

Az udvaron kezdetek óta nőttek fák, de bokrok alig. Ezért elkezdünk bokrokat is ültetni a kerítés mellé. Az iskola melletti Mókus köz is nagyon rossz állapotban volt 25 éve. Poros, kopár terület volt, ahol a szél hordta a port. 2009-ben szülői öszszefogással és egy önkormányzati pályázat segítségével termőföldet hoztunk, fűvesítettünk, bokrokat és fákat ültettünk. Ma már szinte dzsungelszerű az egész, annyira megnöttek a növények. De van már iskola-kertünk és méhlegelőnk is. Készült rovarhotel és madáretető a technikaórákon. Volt olyan év, amikor minden osztály ablakába tettünk madáretetőt, akkor még fakeretes

ablakok voltak, könnyű volt felszerelni őket.

De részt vettünk békamentésen, csatlakoztunk a „Te Szedd!” országos szemétszedési akcióhoz, és hasonló programokhoz, már nem is tudom mindet felsorolni.

A gyerekeken keresztül a szülők szemléletére is hatással lehetünk. 15 éve, amikor még minden boltban automatikusan adtak nejlonzacskót vásárláshoz, meghirdettük a „Mondj nemet a nejlonzacskóra!” kampányt. A gyerekek hatására sok szülő is nyitottabbá vált, és egyre többen kezdtek saját bevásárlótáskát használni.

Ugyanez történt a szelektív hulladékgyűjtéssel is. Több szülőtől hallottam már vissza, hogy otthon azért kezdte el külön gyűjteni a hulladékot, mert a gyerekek a Mókusból ezzel jöttek haza.

Többször szerveztünk projektet is, ilyenkor egy teljes héten át a környezetvédelem volt a téma. Kiállításokat, játékokat, foglalkozásokat tartottunk, és a tanórákon is megjelentek ezek a témák. Próbálkoztunk autómentes közleke-

dési nappal is, bár ez nehezen megvalósítható, mert sok gyereket autóval hoznak-visznek. De figyelemfelhívásnak jó volt. A fenntarthatóságra nevelés egyre inkább összekapcsolódik más területekkel is, mint például Cravero Edina kilométergyűjtő versenyével, ahol a természetben megtett kilométereket gyűjtik a gyerekek. A természetjárást azért jutalmazzuk külön is, mert az a tapasztalat, hogy arra jobban vigyáz mindenki, amit megszeret.

A megvalósult ötlethez rengeteg segítséget kaptam, amit szeretnék ezúton is megköszönni a szülőknek, gyerekeknek és kollégáknak. Sok ötletet kapok tőlük a mi napig is.

A mostani plakátkampány is egy előremutató kezdeményezés. Ha üzenhetek valamit az olvasóknak a Mókus évkönyvön keresztül, akkor azt mondanám: cseppekből áll a tenger. A mai problémák a rossz szokásainkból alakultak ki. De ha mindenki a saját szintjén megteszi azt a néhány dolgot, amit tud, akkor már nagyon sokat tettünk. Persze a legnagyobb felelősség a döntéshozóké és a nagyvállalatoké, de mi fogyasztóként is sokat tehetünk.

Bizakodó vagyok, mert pozitív példák is állnak előttünk, amiből látszik, hogy ha összefogunk, gyökeres, egész világot érintő változásokat érhetünk el. Amikor kiderült például, hogy az ózonréteg károsodik a freongáz miatt, akkor két év alatt megszületett az intézkedési terv, és a világ gyorsan lépett. Ma már az ózonréteg regenerálódik. Ez azt mutatja számomra, érdemes kitartónak lenni.

Az Ökomókus (ahogy mi ismerjük)

Nálunk az iskolában vannak ökomókusok.
Nem igazi mókusok.
Bár néha elég fürgék.

Az ökomókusoknak az a dolguk, hogy segítsenek vigyázni
az iskolára és a környezetre.
Például arra, hogy a szemét ne legyen szemét, csak rossz helyen lévő anyag.

Ezért a tantermekben nincs kommunális kuka.
Az a folyosón van.
Viszont van külön kuka a papírnak és a műanyagnak.
És az ökomókusok figyelnek arra, hogy ezek ne keveredjenek össze.
Mert a papír papír, a műanyag műanyag,
és egyik sem szeret a másik helyén lakni.

Az ökomókusok ürítik a szelektív kukákat.
Nem azért, mert muszáj,
hanem mert vállalták.

Idővel rájöttünk, hogy nem csak papír és műanyag létezik.
Van zöldhulladék, elem, meg ruha is, amit már nem hord senki.
Ezeknek is lett külön helyük.
A papír- és kupakgyűjtés pedig verseny lett.
Nem veszekedős,
hanem olyan, ahol mindenki nyer, ha odafigyel.

Így lett a szelektálásból szokás.
Mert amit mindennap csinálunk,
az egy idő után már nem feladat,
csak természetes.

Az ökomókusok nemcsak kukákkal foglalkoznak.
Kint vannak az udvaron is.
Fát ültetnek.
Virágot.
Locsolnak.
Ősszel összegyűjtik a leveleket, és beteszik a komposztálóba,
ahol a levelekből idővel megint valami hasznos lesz.

Télen a madarakra figyelnek.
Tavasszal a konyhakertre.
Bent az iskolában pedig arra, hogy ne égjen feleslegesen a villany,
mert a villany sem szereti a pazarlást.

Néha elmennek máshova is segíteni.
Szemetet szednek.
Békákat mentenek.
Mert nem csak az iskola számít.

Ökomókus bárki lehet.
Második osztálytól.
És nem kell egész évre eldönteni.
Lehet jelentkezni bármikor.

A munkára is önként jelentkeznek.
És többnyire egyedül oldják meg.
Így tanulnak szervezni, gondolkodni, megoldást keresni.
Hetente elmondják, mit csináltak.
Ezért pontokat kapnak.
A pontokból címek lesznek:
bronz, ezüst, arany,
és van, aki Örökös Ökomókus lesz.

Az ügyeletesek zöld pólót viselnek.
Az örökösök bordót.
Mert az örökös az örökös.

Az első ökomókusok 2006-ban kezdték.
Ma már egyetemisták.
Azt mondják, jó volt itt ökomókusnak lenni.
Mert amit itt megtanultak, azt később is használták.

Ezért lett az iskolánk ökoiskola.
Majd örökös ökoiskola.
De a legjobb az,
amikor a gyerek hazaviszi ezt az egészet.
És otthon is külön gyűjti a szemetet.
És szól, ha folyik a víz.
Mert akkor tudjuk,
hogy az ökomókus nemcsak az iskolában él.

Az évek során sok minden történt még.
Nem egyszerre.
Szép lassan.

Voltak kampányaink.
Olyanok, amik nem kiabáltak,
csak szóltak,
hogy „figyelj egy kicsit”.

Volt, amikor nemcsak mi, gyerekek vettünk részt bennük,
hanem a szülők és a tanárok is.
Mert vannak dolgok, amiket együtt könnyebb.

Így lett az udvaron pad.
Meg még egy pad.
Aztán mászóka.
És homokozó is.
És valahogy közben egyre több fa és bokor nőtt körülöttünk.

Nem egyik napról a másikra.
Hanem évről évre.
Ahogy a dolgok általában nőni szoktak.

Volt olyan is, hogy nem kértünk műanyag zacskót.
Még akkor sem, amikor ingyen volt.
Mert rájöttünk, hogy ami ingyen van,
attól még nem biztos, hogy kell.

Az italautomatánál is történt változás.
Kiderült, hogy nem muszáj mindig új poharat elhasználni.
Lehet sajátból is inni.
És ez meglepően jól működött.

Volt műanyagmentes hetünk is.
Nem azért, mert könnyű volt,
hanem mert kíváncsiak voltunk,
hogy egyáltalán lehetséges-e.

És lett mindenkinek saját kulacsa.
Ami nemcsak kulacs lett,
hanem jel.
Hogy ide tartozunk.
És hogy gondolkodunk.

Így lettek a kampányokból szokások.
A szokásokból mindennapok.
A mindennapokból pedig valami olyan,
amit már észre sem veszünk,
csak csináljuk.

Sóstó régen és most – Kubinyi Éva

Lassan 33 évvel ezelőtt, amikor az iskolába kerültem, még csak kívülről figyeltem a sóstói tábor szervezését. Márciustól folyamatosan jöttek a gyerekek Priszler Emőke nénihez, az akkori főszervezőhöz. Kíváncsi lettem és több évben is leutaztam hozzájuk 1-2-3 napra látogatónak. A tábor egyik érdekessége, hogy több

kerületi iskola tanulói nyaralnak ott egy-egy turnusban, lehetőséget adva új barátságok kialakulására. Abban az időben még kéthetes volt a tábor és ezalatt különböző sportágakban mérték össze a gyerekek a tudásukat „úttörőolimpia”, majd „diákolimpia” címen, és az utolsó napok valamelyikén egy egész délelőtti akadályversenyen is részt vehettek. Az olimpiai években az olimpiához kapcsolódott ez a verseny. Sokáig minden reggel és este felsorakozott a tábor egyenruhában (tábori ing, kisdobos-, illetve úttörőnyakkendő) és napi szinten volt zászló fel- és levonás. Ekkor Priszler Emőke néni mellett Fodor Ili néni, Szögi Marika néni, Juhar Emőke néni voltak a fő táboroztatók. Ma a tábor első estéjén vonjuk fel a zászlót és utolsó este, a záróün-

nepség keretei között van zászlólevonás. Elkopott a kötelező reggeli torna hagyománya is, helyébe csoportunkban önkéntes alapon a reggeli futókör lépett. Ma már nincs éjszakai riadó és fürdés sem.

Az évek során nyárról nyárra kísér minket a tábori rádió, vagy stúdió. Az aktuális stúdiós ismerteti a napi eseményeket, kíváncságműsort ad, segíti az esti

programokat és az elveszett tárgyak visszajutását jogos tulajdonosához és nem utolsósorban biztosítja a jó hangulatot. Többször találkoztunk iskolánk volt tanulóival ezen a poszton.

A kezdetekben a tábor szerves része volt az ügyelet biztosítása. Az első napon megkapta minden résztvevő a saját napját, vagy napjait a táborozó gyerekek létszámának függvényében. Az első időkben két helyen, a hídon és a főbejáratnál ült 2-2 gyerek a nap huszonnégy órájában, majd a hídi kapu zárásával „csak” a főbejáratnál kellett biztosítani az ügyeletet, később az éjjeli őr alkalmazásával tovább csökkent ez a tevékenység, végül meg is szűnt. Az ügyeletesek feladata volt, hogy egyikük az érkezőket a tábor vezetőjéhez kísérte, míg másuk tartotta a frontot a kapunál, illetve a sorompót is ők nyitották fel. Ez a csatornázás előtt többek között azt jelentette, hogy a naponta 20-szor érkező szippantóskocsit kellett be- illetve kiengedniük.

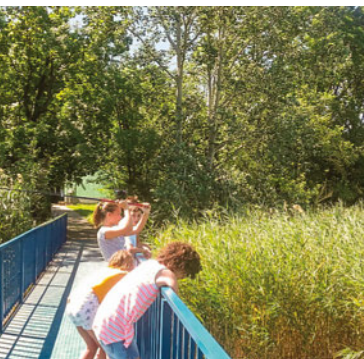
Volt pár év, amikor iskolánk tanulóit három „különböző” sóstói táborban is részt vehettek. A legnagyobb létszámmal továbbra is a „sima” Sóstó futott, de két szaktábor is működött. A művészeti, Szabó Saci néni vezetésével, ahol délelőttönként alkottak a gyerekek és a strandolás délutáni programmá vált. A matektábor, amit Vidor Péter talált ki és valósított meg.

Ahogy teltek az évek, rövidült a tábor hossza, ami ma egy hetes.

A résztvevői létszám növekedése miatt az elmúlt években egy turnusban, de két csoportban veszünk részt, külön az alsós (kézműves) és a felsős (énekes). A mostani felépítés a régi szaktáborokra hasonlít: az alsósokkal délelőttönként, ha az időjárás kedvez, a szabadban készítünk különböző apróságokat, amiket haza tudnak vinni ajándékba, a felsősök pedig énekelnek Kunfalvi Melinda néni vezetésével, aki pár éve magára vállalta a nagyobbak csoportjának irányítását. Az itt megtanult műveket elő szokták adni a tábor utolsó napján a tábor többi lakójá-

nak, illetve flashmob keretei között a strandon is. Egyszer még fagyival is jutalmazta a szereplést az egyik büfé. Változás még, hogy visszatérő tanítványokat, „ifiket” viszünk magunkkal, akik segítik a munkánkat, cserébe közösségi szolgálati órákat tudunk nekik leigazolni. A kötött programok mellett sok a sportolási lehetőség (foci, strandröplabda, pingpong), hatalmas kártyapartik zajlanak, esténként pedig a táborvezetőség biztosít szórakozási lehetőségeket (karaoke, filmvetítés, táncház vagy Just Dance, akadályverseny, tábortűz). Állandó programjaink a számháború és a gyümölcsjáték, de csoportokban szoktak a vállalkozók kisebb kerékpártúrát tenni és néha a Sóstón is eveztek.

Az évek során sokszor megtréfált már minket az időjárás kisebb-nagyobb viharokkal. A két számomra legemlékezetesebb, amikor a házakba folyt be az eső, amit közös erővel igyekeztünk a csatornába terelni. Másik alkalommal a sátrak egy része nem bírt az esővel és az érintett gyerekeket a házakba költöztettük be. Utólag is köszönet tanárainknak, akik magukat nem kímélve a gyerekek

főlé pokrócot tartottak, hogy ők ne ázzanak, fázzanak. Aznap minden ötszemélyes házban közel tízen aludtak. Természetesen megéltük ennek a fordítottját is, amikor olyan meleg volt, hogy csak nyitott sátorral, szobajájtóval lehetett létezni.

Éveken keresztül a strandbelépőnk érvényes volt Siófokra is, így a felsősök többször is bejutottak a Coca-Cola Beach koncertjeire. Nekünk, pedagógusoknak nem mindig a koncert adta a legnagyobb élményt. Egy Hooligans koncert alkalmával például összeállt pár fiú és olyan élvezettel kergettek egy labdát, hogy mi csak az önfeledt játékukat figyeltük a koncert helyett. 😞

A mókás gyerekeket mi, pedagógusok is megvicceltük olykor. Takarodó után sokat sétálunk a tábor területén, az elcsendesedésre várva. A lábunk alatt zörög a murva, amiből sejtik a táborlakók, hogy merre járunk éppen. Egy ilyen alkalommal azonban egyikünk leült egy farönkre, míg mi továbbmentünk. Pár percet kellett csak várnia és nyílt az egyik sátor, ahonnan egy lány készült éjszakai túrára, ami így nem valósulhatott meg.

A strandon is voltak érdekességek. Egyszer például a gyerekek egy reklámokat hordozó repülőnek integettek, a vezetője ezt észrevette és a repülő billegtetésével integetett nekik vissza.

Ami állandó: a gyönyörű táborhely és a Balaton, a tábortűz, és mint mindenki tudja: Sóstó visszavár!

Vándortábor – Cravero Edina

A Mókus egy közösségteremtő, közösségmegtartó hely, továbbadott hagyományokból, közös élményekből táplálkozik, melyek egyik meghatározó helyszíne a vándortábor.

Ötven év alatt mintegy 1000–1200 mókusos gyerek indult el, hogy gyalog, kérekpáron vagy vízen megismerje az ország legszebb vagy éppen legrejtettebb kincseit. Bár nem voltak egy időben egy helyen, közösek az emlékeik: ugyanazokat a kalandokat élték át, ugyanazokat az érzéseket élték meg, ugyanazokat a nehézségeket élték túl.

Lehet közöttük akár 50 év korkülönbség, az „ugyanott-ugyanúgy” érzése egy tábortűz köré ülteti őket és kezdődhet a sztorizás...

Emlékszel, mikor:

- kint aludtunk a csillagos ég alatt,
- vártuk a napfelkeltét a hegytetőn,
- átszaladt előttünk egy csapat szarvas?

A dolgok sokszor nem a terv szerint sikerültek: elkapott a zivatar, beázott a sátor, eltévedtünk, futni kellett a buszhoz... Nehéz volt, de megoldottuk, szép emlék lett, amit nevetve mesélünk.

Régen farmergatyában és vászon tornacipőben, csővázás hátzissákkal, papírtérképpel jártunk, mostanság technikai ruházatban, pehely hálósákkal és GPS-szel, de a lényeg ugyanaz marad:

- **a tapasztalat**, hogy a vándor aprócska, kiszolgáltatott – szakad az eső, nyakig érő sár van, vagy éppen hőség, túl sok még a kilométer és magasak a hegyek. A természet óriási, de csodálatos is egyben.
- **az érzés**, hogy nem vagy egyedül: félsz a sötétben?, elfogyott a vized?, beleestél a *patakba*? – tanárok, barátok, szerelmek kísérnek, segítenek – társak vagyunk az egymásrautaltságban.
- **az útravaló**, hogy megismerted önmagad, elhiszed, hogy többre vagy képes, mint gondolod.

A Mókusban 1982-től indultak vándortáborok.

I. 1982-től 2001-ig gyalogos vándortáborba jártak a mókusos gyerekek. Kezdetben a Magyar Úttörők Szövetsége, majd 1990-től A Gyermekek Táborozásáért Alapítvány szervezésében.

A mókusos szervező tanárnők, Engelhart Éva (biológia), Havasi Judit - Jucó néni, (biológia, testnevelés), Horváth Edit (matematika, felsős ígh.) és Barkóczy Katalin (tanító, alsós ígh.) alkalmanként 25-30 bevállalós diákkal vágta neki a nagy nyári kalandnak.

A 10-14 napos vándortáborokban a szálláshelyeket ingyen biztosították, a csapat étkezését azonban önállóan kellett megszervezni. A tanároknak hónapokkal korábban be kellett járniuk a táborhelyeket, a helyi élelmiszerboltokkal, éttermekkel – internet híján – levélben egyeztettek.

A táborozók többnyire iskolai tornatermekben, matracon vagy turistaházban, emeletes ágyon aludtak. Hálósákat vagy paplanhuzatot vittek a szálláshelyeken kapott pokróchoz, párnához.

Két-háromnaponként új táborhelyre vándoroltak a 9-14 éves gyerekek, cipelve a hátukon az összes holmit, ami fizikailag komoly kihívást jelentett.

A 80-as évek elején a szervezők még próbálkoztak némi ideológiai befolyással: a szálláshelyek gondnokai pontozással értékelték az érkező csapat viselkedését, a tisztaságot és ellenőrizték az úttörőnyakkedő viselését. A vándortábor műfaj sok munkát kívánt a résztvevőktől: szendvicskenés, mosogatás, takarítás, tűzifagyújtás... Emellett jutott idő focira, kosárlabdázásra, társasozásra. A vándorok – ahogy azóta is – átköltött dalokkal, rigmusokkal, műsorral készültek az utolsó esti táborútzre, a búcsúestre. A tanárok ilyenkor tartották az ünnepélyes táborértékelést. Apró ajándékokkal, kitűzővel, fakanállal, könyvecskével, aláírt pólóval lepték meg egymást.

A táborokban harmadik osztályos kortól lehetett részt venni és nemigen volt lemorzsolódás. Sőt, az általános iskola elvégzése után többen ifiként is visszajártak. Vannak olyan mókusos családok, ahol szülők, gyerekek, testvérek is vándorosok voltak.

II. 2002-től 2018-ig kerékpáros vándortáborokat szerveztünk. Ez jobban megfelelt a kissé felgyorsult életformának: 9-10 nap alatt kb. 300 kilométert megtéve sokkal nagyobb területet be lehetett járni, több csodahelyre el lehetett jutni. A táborokat hosszas előzetes felderítés és szervezőmunka előzte meg. A bringások saját tervezésű útvonalon haladtak, felfűzve a szálláshelyeket, programokat, láttnivalókat. A tábor önköltséges volt, csak néhány évben sikerült kerületi vagy budapesti pályázaton hozzájárulást szerezni.

A szállást és az étkezést is önellátással kellett megszervezni, ezért nélkülözhetetlen volt egy nagyobbacska kísérőkocsi utánfutóval, furgon vagy kisbusz, és egy önfeláldozó kollega, szülő vagy barát, aki vezeti. A kísérőkocsi szállította a komplett konyhafelszerelést, a bográcstól a fűszereken át a mosogatószivacsig a csapat teljes holmiját, beleértve a matracokat és hálósákat is. Szállást a korszaknak

megfelelően a legváltozatosabb intézményekben lehetett szerezni: iskola osztálytermében, tornatermében, pajtában, kultúrházban, napköziben, kastélyban, óvodában, turistaházban, erdei iskolában és (ez volt mindenki kedvence) sportcsarnokban. Az útvonalat gyakran kényszerűségből arra kellett kanyarítani, ahol szállást kapott a csapat, így előfordult 60-80 kilométeres napi táv. A korábbi vándortáboros tapasztalatok alapján 2-3 naponként költöztünk új táborhelyre. A programokat gyalogtúrák, kenutúrák, esetenként barlangtúrák színesítették. Az önellátó rendszer miatt a vándortáborozás sok „munkával” jár: kerékpárok és a többi felszerelés napi mozgatása: kipakolás-bepakolás, konyhai segédmunka, mosogatás, reggelikészítés, mosás, fagyűjtés, takarítás, bringaszerelés, defektjavítás. A kerékpározás veszélyes műfaj, ezért a vándortábort több egynapos próbatúra előzte meg. Meg kellett győződni

a résztvevők és a kerékpárok alkalmasságáról. Gyakorolni kellett a csapatban való fegyelmezett haladást, kommunikációt, kipróbálni az ideális tempót. A biztonság elsődleges szempont volt, ezért a 20-25 gyerek 2 csoportra bontva közlekedett, minden csoport elején és végén felnőtt vagy ifi haladt, a bukósisak kötelező viselet volt. A mókusos szervező tanárok, Havasi Judit - Jucó néni és én sok-sok alkalmi felnőtt segítővel (Tenci nénival, Székely Jani bácsival, a Bartucz, a Benke, a Járai, a Rakovics, és a Lendvai családdal) és régi mókusos ifivel indultak a nyári bringás országjárásra. Új vándortáboros hagyomány lett a saját tervezésű emlékpóló és a fejkendő. A csapatösszetartás, az erdő és a romantika kedvéért folytattuk a gyalogos természetjárást is az őszi 3 napos táborokban: a szerény komfortot biztosító Szén-patak völgyi, vagy Kisirtáspusztai kulcsosházból indultunk a Magas-Börzsöny csúcsaira.

III. 2018-ban az Országos Erdészeti Egyesület és állami támogató intézmények újra életre keltették a gyalogos vándortáboros hagyományokat. Igazodva az elkényelmesedő diákok és az erdőjárásban kissé tapasztalatlan, de lelkes pedagógusok igényeihez, létrehozták az Erdei Vándor gyalogos vándortábort, mint új, szervezett táborozási lehetőséget.

Az Erdei Vándortáborokat az állam anyagilag támogatja. Saját táborainkat sokkal drágábban tudtuk volna megszervezni és a szálláshelyek megszervezése is egyre nehezebbé vált, ezért 2019-től csatlakoztunk az olcsóbb és egyszerűbb megoldáshoz.

12-féle egyhetes útvonal közül lehet választani, 2 naponként szállásváltással. A szervezők gondoskodnak a szálláshelyekről (katonai sátrak és ágyak pokróccal, mint a kezdetek kezdetén), étkezésről, meleg vacsoráról, a csomagszállításról és természetismereti, kulturális és kézműves programokról. Már csak menni kell 70-90 kilométert.

Az új vándortáboros mozgalom kapott egy kis zöld árnyalatot: a táborokban nem használnak PET-palackot, műanyag zacskót és edényeket, szelektíven gyűjtik a hulladékot. Sok táborhelyen nincs áram, meleg víz, angol wc. A sátras szállás-

helyek gyakran lakott területtől távol, az erdő közepén vannak. A mókusos táborokban teljes a digitális detox. A túrázásokon kívül ez jelenti a legnagyobb kihívást...

A szervezők praktikus ajándékokkal kényeztetik a vándorokat: kulacsot kapnak, hogy azt használják egész héten, lenvászon elemózsiás zsákokat, hogy abban szállítsák az ebédre kapott, papírszalvétába csomagolt szendvicseiket, emlékpólót, hogy már messziről látszódjon, ők Erdei Vándorok, útvonalfüzetet, hogy otthon meg tudják mutatni, merre jártak, kitűzőt a teljesítésért (ez utóbbi is egy régi, felelevenített hagyomány).

Egy régi vándor talán furcsállja ezt a sok könnyítést, komfortot, de a vándortáborozás, mint műfaj így is megteremti ugyanazokat a pedagógiai helyzeteket, emberi kapcsolatokat, értékrendet, mint eredeti formájában. Az együtt kalando-

zásnak jelentős közösségépítő hatása van. A táborokban együttműködünk, együtt éljük meg az élményeket és a nehézségeket kicsik és nagyok, fiúk és lányok, tapasztalt ifik és újoncok. Aki egyszer vándortáboros lesz, nagy eséllyel sokáig az is marad...

Az ifik a kezdetektől óriási segítséget jelentenek a vándortáborozásban. A sokszoros vándorok természetes módon adják tovább az újaknak a sztorikat, tanítják meg a túléléshez fontos dolgokat, a hagyományokat, játékokat. Természetesen módon alakul a tudásalapú hierarchia és felelősségvállalás.

A mókusos vándortáborosok rendszeresen túráznak, ez a feltétele a tábori jelentkezésnek, és segíti a csapat összekovácsolását. A legtöbben egyben kéktúrázók is, a havi egynapos Kék Mókus túrákat, a tavaszi, az őszi és a nyári vándortáborokat is törekszünk a Kéktúra útvonalai felé kanyarítani. A megszerezhető pecsétek, tájegységi jelvények is ösztönzik a gyerekeket a természetjárásra.

A résztvevők tudják, mire vállalkoznak, nem lepődnek meg, ha késik a Volánbusz, ha néha „rövidebb” úton megyünk, ha túl gyorsan elfogy a felkínált házisüti. Tudják, mekkora hátizsák kell és mennyi víz, mikor kell felöltözni vagy levetni egy réteget, és megtanulták, mennyi egy bő negyedóra. Tudják, milyen egy relatíve tiszta zokni, milyen ízű a paraszt-oreo és hogy nagy melegben a tea sósan jó.

Az Erdei Vándortáborokon a Mókus és a Farkasréti Általános Iskola diákjai velem, Varsányi Zsuzsa tanárnővel és vizsláival közösen vesznek részt. 2019-ben először kényszerűségből, véletlenül, azóta szándékosan, már 10. alkalommal, örömmel.

Mit szeretünk ebben már 50 éve ugyanúgy?

Szeretünk vonatozni IC-n és kis piros csühhögösön. Elérjük a csatlakozást? lesz ülőhelyünk, vagy a földön ülünk?, felférnek a biciklik? felengedi a kalauz a kutyákat? Számháborúzni a dzsindzsásban. Menet közben agyzsibbasztó, fáradtságűző játékokat játszani, vagy bizalmasan beszélgetni. Ünnepi csemegeként lekváros kenyeret reggelizni. Büszkeséggel vegyes fáradtsággal nézni a hegytetőről a végtelen tájat. Kimelegedve élvezni a forrás vagy a falusi kút hideg vizét. Pici falvakba hazaérkezni, ahol „végre” van bolt vagy kocsmá, olcsó kólával és érdeklődő helyekkel. Ismerősként üdvözölni hegycsúcsokat, bükköt és tölgyet, erdei békát és havasi cincért. Este a tűz mellett halkan dúdolni, vagy csak békésen bambulni. Izgatottan készülődni újoncavatásra, bátorságpróbára, búcsúmúsortra.

Egyszer s mindenkorra a vándortáborozók titkos közösségéhez tartozni.

Pillanatképek a Mókusból

Évnyitó

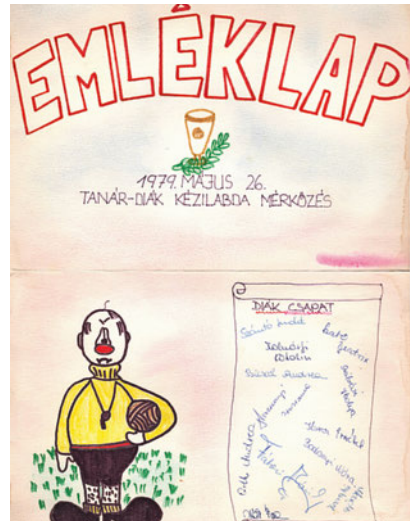
Iskolai ünnepek a múltból

Az év mottója

Akadályverseny, sportnap

Gardróbcserre

Hálaadás

Cipősdoboz akció

Luca nap

Karácsony

Mókuscsalogató az óvodásoknak

Farsang

Március 15.

Elsősegélyverseny

Megemlékezés Andor Ilona születésnapjáról

Látogatás az Országházban

Gálakoncertjeink

Határtalanul

DÖK-nap

Diákolimpia

Fordított nap

Ilyen is volt Sóstó...

Utószó

Egy iskola 50 éves jubileuma nem csupán időbeli mérföldkő, hanem tanúságtétel is: emberek, sorsok, generációk egymásba fonódó története. Egy ilyen évkönyv lapjain nemcsak emlékeket őrzünk meg, hanem hálát is adunk mindazért a munkáért, amely ezt a közösséget élte.

A hagyomány szerint három szakrális hivatás létezik: a tanító, a gyógyító és a pap. Mindhárom az emberi élet legmélyebb rétegeit érinti – a tudást, a testet és a lelket. Iskolánk dolgozói ebben az értelemben elhivatott feladatot látnak el: nap mint nap nem csupán ismereteket adnak át, hanem jövőt formálnak, irányt mutatnak, és sokszor észrevétlenül gyógyítanak is – bizalommal, türelemmel, odafigyeléssel.

A könyv szerkesztésekor eszünkbe jutott a párhuzam, hogy mennyire hasonlít ez a folyamat a gyermekek neveléséhez. Mindkettő közben a legjobb tudásunk szerint cselekszünk, remélve, hogy remek lesz és nemes, ami kialakul. És közben izgulunk, mert nem látjuk tisztán előre, mi lesz a végeredmény. Aztán, ahogy az idő telik, a gyerekek cseperednek, kinövik az iskolát, és ki ilyen lesz, ki olyan. Az Évkönyv, miután elkészült, szintén önálló életre kel – az olvasók értelmezéseiben él tovább, és ki ilyennek látja, ki olyannak –, erre már befolyásunk nincsen.

Ez a kiadvány sok kéz munkája, sok szív emléke, sok év tapasztalatának lenyomata. Ha lapozása közben előhív egy mosolyt, felidéz egy tantermi pillanatot, egy meghatározó tanárt, tanítványt vagy barátságot, akkor elérte célját.

Köszönjük mindazoknak, akik az elmúlt öt évtizedben részesei voltak ennek a történetnek. Hisszük, hogy a következő ötven évben is lesznek, akik tovább írják – ugyanezzel az odaadással, hittel és szeretettel, ami minket, Mókusosokat összeköt és jellemez.

A szerkesztő

Tartalomjegyzék

Köszöntő.....	6
Intézményünk története	10
Sajtómegjelenések	14
Intézményvezetői visszaemlékezések.....	18
Igazgatóhelyettesek visszatekintései	22
Tanári visszaemlékezések	33
Meghatározó tanáregyéniségeink.....	45
Akikre büszkék vagyunk	48
Miért jó mókusos diáknak lenni? Tanulóink mondták.....	57
Eredetmondák diákjaink tollából. Miért Mókus a Mókus?.....	63
Egy összművészeti projekt.....	66
Ének-zene tanítása a Mókusban.....	68
Képzőművészet régen és most	81
Hagyományok a Mókusban.....	86
<i>Egyházi ünnepeink.....</i>	86
<i>Mesék a könyvtárban.....</i>	88
<i>A Mókus örökös ökoiskola</i>	90
<i>Sóstó régen és most</i>	98
<i>Vándortábor.....</i>	101
Pillanatképek a Mókusból.....	107
Utószó	138